

KURIER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marian Chęłmiński
Za wszelkie inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Nr 322

Wydanie P

Poznań, wtorek dnia 20 lipca 1937

Rok 32

Nasz obowiązek wobec pogranicza nadnoteckiego

Ujawniliśmy prawdę o stosunkach na pograniczu nadnoteckim, chociaż prawda ta jest gorzka.

Nie mogliśmy się oglądać na to, jakim echem ujawniona prawda odbije się w prasie niemieckiej. Ponad wszystkim musiał stać wzgląd, że z niezdrowych i dlatego niebezpiecznych stosunków na pograniczu społeczeństwo musi sobie jasno zdać sprawę, by mając trzeźwą świadomość istniejącego stanu rzeczy wysnuć zeń właściwe wnioski praktyczne.

Trzeba mieć w życiu przede wszystkim zawsze odwagę patrzenia prawdzie, choćby bardzo przykry, śmiało w oczy.

Należy oczywiście uważać za dogmat polityczny, że interes nasz państwowo wymaga bezwzględnie, by szczególnie kresowa ludność polska, mieszkająca w sferze nadgranicznej, czuła się dobrze, miała jak najmniej powodu do skarżenia się na stosunki gospodarcze, społeczne i polityczne i miała moralną i materialną przewagę nad miejscową ludnością narodowości, w której rękę jest państwo ościenne.

O elementarnej tej zasadzie pamiętają dobrze w Berlinie i w ogóle w Rzeszy Niemieckiej. Czy kieruje się nią umiejętnie polska polityka państwowa?

Warunki gospodarcze ułożyły się w nadnoteckim pasie pogranicznym bardzo niekorzystnie: drobne rolnictwo, tam rozpowszechnione, przeżywa bardzo ciężkie czasy; brak polskich majątków ziemskich; a szczególnie rolnictwa uprzemysłowionego, powiększa bezrobocie; tak samo w miastach przemysł jest zupełnie nikły, o ile o nim w ogóle może być mowa; dodajmy do tego brak robót publicznych, a zrozumiemy stopień napięcia bezrobocia i biedy. Widzimy także duży upadek mieszczaństwa; rzemiosło i kupiectwo ledwo wegetuje; wartość nieruchomości spadła na niesłychanie niski poziom.

Tym fatalnym warunkom gospodarczym towarzyszą niezdrowe stosunki polityczne, spowodowane przez „rzeczywistą rzeczywistość”: siły polskie są rozbite, rozproszkowane; życie organizacji społecznych osłabło w dotkliwej mierze; ludzie są zniechęceni, najchętniej uchylają się od pracy publicznej, by się nie narazić, tym bardziej, że dusi ich bieda. Niezależne organizacje są z góry źle widziane; organizacje zaś „państwowo-twórcze” nie mają zaufania ludności, są liczebnie słabe i nie wywierają żadnego dodatniego wpływu na życie społeczne.

Za to organizacje niemieckie rozwijają się dobrze. Ruchliwa ich działalność nie doznaje żadnych przeszkód ani z zewnątrz, ani z wewnątrz; między „starymi” a „młodymi” Niem-

cami (Deutsche Vereinigung i Jungdeutsche Partei) istnieje tam jakby cichy pakt. A z intensywnym życiem społeczno- i polityczno-organizacyjnym Niemców nadnoteckich łączą się ich pomyślnie warunki gospodarcze. Dzięki dobrze zorganizowanemu kredytowi niemieckiemu, sięgającemu źródłami swymi niewątpliwie do Rzeszy Niemieckiej, spółdzielnie niemieckie prosperują doskonale i u kolonistów z czasów pruskich widać dobrobyt.

Niejedne objawy i skutki dla żywiołu polskiego ujemne mogłaby powstrzymać, a przynajmniej złagodzić świadoma swych celów i dróg do nich wiodących administracja polska. Niestety odnosi się wrażenie, że ani w centrali w Warszawie, ani u miejscowych czynników administracyjnych nie ma właściwej świadomości, i że państwo polskie nie ma niestety żadnej koncepcji polityki granicznej.

W Rzeszy Niemieckiej mówi się i pisze wiele o przyjaznych stosunkach z Polską, o nowej orientacji, trwałej zgodzie itp., ale niezależnie od tego robi się na pograniczu za pomocą „Osthilfe” wszystko, by wzmocnić żywioł niemiecki, a polskość zrównać z ziemią, — by udzielaniem ulg i w ogóle specjalnymi ułatwieniami życiowymi wpoić w Niemców tamtejszych zachwyty dla niemieczyzny, poczucie siły, wyższości w stosunku do Polaków i uczynić Niemców granicznych gotowymi do wszystkiego.

Śladów analogicznej polityki polskiej nie widać. Nie ma widocznie sugestii z centrali, a miejscowe czynniki administracyjne są w dodatku zdezorientowane niejasnością polityki oficjalnej i deklamacjami o „przyjaźni” polsko-niemieckiej i nie rozumieją zagadnienia stosunków polsko-niemieckich.

Nie można też powiedzieć, by tamtejszy aparat administracyjny stał na wysokim poziomie. Nie chcielibyśmy zarzutów generalizować, ani też ich wytaczać przeciw konkretnym osobistościom. Stwierdzić jednak musimy, że polska ludność miejscowa skarży się na zły przykład; idący niejednokrotnie od danych czynników. Jest przy tym w administracji za dużo elementu napływowego, który nie wrósł w stosunki lokalne i — poza pewnymi wyjątkami — nie ma bliższego kontaktu z ludnością tubylczą.

Braki tej polskiej administracji zaznacza się tym dotkliwiej, że bardzo słabo przedstawia się pozycja samodzielnej inteligencji, któraby aspirowała do roli czynnika kierowniczego w życiu narodowym pogranicza. Nieliczna inteligencja, raczej napływowa, żyje w odosobnieniu, poświęcona swoim sprawom zawodowo-zarobkowym i rodzinnym.

Całość stosunków, wzywy scharakteryzowanych, składa się na obraz szaryzny, słabości, zniechęcenia, bezwładności. Ten stan rzeczy nadal trwa

nie może. Sprzeciwia się on naszym najżywoźniejszym interesom narodowym i państwowym. Dlatego podnosimy głos ostrzegawczy, tym bardziej, że podobne stosunki, jak na pograniczu nadnoteckim, panują i na niektórych innych odcinkach naszej granicy z Niemcami.

W pogranicze nadnoteckie winien się przede wszystkim wlać głęboki i szeroki ideowy nurt zdobywczej polskości, by podnieść tam ducha, zastosować wolę, usprawnić pracę organizacyjną. Zmianie powinna ulec cała atmosfera, którą społeczeństwo tamtejsze żyje.

Spółeczeństwo to — jesteśmy przekonani — tego pragnie, tego wyczuje. Na razie jest ono przytłoczone ujemnymi warunkami gospodarczymi i stosunkami politycznymi, a przede wszystkim świadomością, że się o nim nie pamięta, że się nie docenia jego doniosłego znaczenia dla Polski i bezpieczeństwa jej granic. Niech jednak zawieje wiatr ożywczy, a z przygnębienia i niemocy podźwignie się żywioł, który za czasów zaborczych stał tam na straży polskości w okolicznościach najcięższych.

Trzeba oczywiście temu wyładowaniu się narodowego optymizmu i entuzjazmu dopomóc troską gospodarczą o ludność tę kresową.

Jeżeli państwo polskie ze względów budżetowych nie stać na wielką akcję w rodzaju niemieckiej „Osthilfe”, może się ono przecież zaopiekować dołą społeczeństwa pogranicza środkami małymi: ulgami podatkowymi, przyznaniem osadnikom tamtejszym warunków korzystniejszych, zorganizowaniem robót publicznych, celowych gospodarczo, a użytecznych dla obronności granicy, w ogóle inicjatywą, ułatwiającą Polakom tamtejszym życie codzienne — oczywiście na podstawach racjonalnych, zgodnych z interesem państwa.

Spełniliśmy swój obowiązek: powiedzieliśmy prawdę o stosunkach na pograniczu nadnoteckim i stwierdziliśmy, jakie z tej prawdy wysnuwamy wnioski.

Zakaz publicznego zebrania S. N. w Czarnkowie

Czarnków (cn). W niedzielę, 18 lipca miał się odbyć w Czarnkowie zjazd powiatowy Stronnictwa Narodowego połączony z pochodem i publicznym zebraniem.

W ostatniej chwili starostwo tujejsze odmówiło zezwolenia na pochod i publiczne zebranie. Wobec tego po nabożeństwie, odprawionym na intencję Stronnictwa Narodowego przez ks. Boguckiego mogło się odbyć tylko zebranie członkowskie, na którym policja przeprowadziła badanie legitymacyj.

W zebraniu wzięło udział 700 osób, wysłuchując przemówień pp. Breithaupta z Obornik i Kempnińskiego z Poznania.

Mieszkańcy Czarnkowa i powiatu przypominają, że na tym odcinku pogranicza odbyły się przed kilku tygodniami zjazdy Młodoniemców w Czarnkowie i Gębicach za zezwoleniem tutejszego starostwa.

Nieudały zamach na płka Koca?

Zamachowiec sam został rozszarpany przez bombę, którą niósł

Warszawa. (PAT). Wczoraj wieczorem o godz. 22.15 w Świdrach Małych dokonano zamachu bombowego na przebywającego w tym czasie w swojej willi płk. Adama Koca, szefa Obozu Zjednoczenia Narodowego.

W rękach sprawcy zamachu wybuchła bomba o wielkiej sile. Zginął on na miejscu. Zabity sprawca zamachu został odrzucony o kilka metrów i zmasakrowany.

Na miejsce wyjechały władze policyjne i sądowo-śledcze. Przybył również p. wicemin. spraw wewn. Jerzy Paciorkowski. Dochodzenia w toku.

Warszawa (Tel. wł.) Płk. Koc był w tym czasie u siebie w domu wraz z towarzystwem i około godz. 11 w nocy wyjechał do Warszawy. Willa jest nieuszkodzona, jednakże siła wybuchu była tak znaczna, że kilka szyb wypadło a sztachety zostały zniszczone na przestrzeni kilku metrów. (w)

Warszawa. (Tel. wł.) Świdry Małe, gdzie dokonano zamachu na willę płka Koca, leżą na drodze do Ot-

wocka między Józefowem a Świdrem. Jest to miejscowość letniskowa przy autostradzie, wiodącej z Warszawy do Karczewa nad Wisłą. (w)

Od redakcji: Wiadomość powyższa wywoła w całym uczciwym i rozsądnym społeczeństwie polskim, bez względu na różnice przekonań politycznych czy społecznych, głębokie i stanowcze oburzenie. Nieznane są na razie szczegóły zamachu, trzeba też w podawaniu informacji zachować powściągliwość, by władzom nie utrudnić powodzenia śledztwa.

Śledztwo wykaże, czy chodzi tu o wariata czy zbrodniarza, a w drugim wypadku, czym zbrodniarz był narzędziem.

Niczego konkretnego nie przesądzając, jedno możemy stwierdzić, że jakimś czynnikiem musiało zależeć na wywołaniu zamętu i nowym skomplikowaniu sytuacji. Gdzie tych czynników szukać należy, dowiemy się niewątpliwie w krótkim czasie.

Sześć punktów ultimatum Japonii

Dzisiaj upływa termin odpowiedzi na żądania Tokia - Gen. Sung-Cze-Yuan wyraża ustnie swą zgodę — Nie wystarcza to Japonii — Stanowisko Czang-Kai-Szeka

Tokio (PAT) W niedzielę zebrał się na naradę w sprawie zbadania sytuacji w Chinach północnych ministrowie wojny, marynarki, spraw zagranicznych, spraw wewnętrznych i finansów.

W wyniku obrad postanowiono, że rząd japoński nadal będzie nalegał na wykonanie układu zawartego z władzami lokalnymi.

Wszystkie wydane dotychczas przez Japonię zarządzenia będą konsekwentnie kontynuowane.

Tokio. (PAT) Dziennik „Nici-Niczi” donosi, że po obradach pięciu ministrów dowódcy sił zbrojnych japońskich w Chinach północnych gen. Katsuki otrzymał instrukcję, aby domagał się od przewodniczącego rady politycznej prowincji Ho-Pei i Czahar wykonania warunków, które Japonia uważa za niezbędne, celem pokojowego uregulowania konfliktu.

Żądania te są równoznaczne z ultimatum, którego termin upływa w ciągu 48 godzin i są następujące: 1) wycofanie 37-ej dywizji pod dowództwem gen. Feng-Czu-Hana; 2) ukaranie winnych, a zwłaszcza dowódcy 110-ej brygady gen. Ho-Czi-Fenga, którego wojska w momencie wybuchu konfliktu obsadziły most Marco Polo oraz miejscowość Wang-Ping; 3) gen. Feng-Czu-Han ma złożyć osobiście przeproszenia na ręce japońskiego dowódcy; 4) odszkodowanie dla obywateli japońskich; 5) wydanie zarządzeń celem udaremnienia propagandy antyjapońskiej i komunistycznej; 6) udzielenie gwarancji, że tego rodzaju incydenty nie powtórzą się w przyszłości.

London. (PAT) Rokowania prowadzone w Tien-Tsinie pod przewodnictwem burmistrza Tien-Tsinu, zakończyły się popołudniu ustnym porozumieniem. Gen. Sung-Cze-Yuan przyjął 3 główne warunki japońskie: 1) odpowiedzialność za poprzednie walki, które wywołały dalszą akcję japońską (w praktyce oznacza to gotowość wypłacenia odszkodowania za koszty transportu wojsk japońskich); 2) wyrażenie ubolewania i ukaranie oficerów winnych wywołania konfliktu; 3) podjęcie kroków, celem zlikwidowania ruchu komunistycznego i tendencji antyjapońskich w północnych Chinach.

Gen. Sung-Cze-Yuan odmówił wyrażenia swej zgody na piśmie, twierdząc, że podpis swój złoży pod tym porozumieniem dopiero w razie uzyskania aprobaty rządu nankińskiego.

W Nankinie panują nastroje wojenne i rząd centralny nie chce zatwierdzić porozumienia. Rząd japoński dokonał demarche wobec chargé d'affaires chińskiego w Tokio, domagając się, aby do jutra do godz. 16 Nankin wyraził swoją zgodę na porozumienie i nakazał wycofanie wojsk skierowanych z centralnych Chin dla zasilenia 29 armii.

W Londynie oczekują rozwoju wypadków w ciągu najbliższych 24 godzin z najwyższą troską.

Tokio (PAT). Ag. Domei donosi: Rząd japoński nie otrzymał od nankińskiego odpowiedzi. Nastąpi to prawdopodobnie dzisiaj wieczorem, po naradzie, w której wezmą udział wszystkie zainteresowane czynniki.

Ubolewania, wyrażone przez Sung-Cze-Juana wobec gen. Kazuki dowodzącego wojskami japońskimi w Chi-

nach północnych, zdaniem oficjalnych kół japońskich są niewystarczające, dla tego, iż: 1) zostały wyrażone jedynie ustnie; 2) gen. Feng-Ciang dowodzący 37 chińską dywizją bezpośrednio włączony w zajęcia, nie przeprószył władz japońskich; 3) nie udzielono jeszcze gwarancji na przyszłość; 4) zajście w Luku-Cziao nie było wynikiem wypadku, lecz ściśle związane z antyjapońską działalnością, prowadzoną od wielu lat przez rząd nankiński.

Szanghaj. (PAT) W miejscowości kuracyjnej Ku-Ling zakończyły się narady marsz. Czang-Kai-Szeka z przedstawicielami życia politycznego, gospodarczego i finansowego.

Obrady odbywały się pod znakiem wydarzeń w Chinach północnych i wykazały, że wydarzenia te przyspieszyły proces konsolidacji wewnętrznej w Chinach.

Reprezentanci różnych kierunków politycznych zapewnił rząd centralny o swym poparciu. Dotyczy to nawet niezbyt lojalnych bowiem Nankinu gubernatorów prow. Se-Czuan — Li-Hu-Sianga, prowincji Kwangsi — gen. Li-Tsung-Yena, oraz gen. Pai-Czung-Si.

Prasa donosi, że w przemówieniu końcowym marsz. Czang-Kai-Szek oświadczył, co następuje: „Nie chcę wojny, lecz podejmę ją, jeśli jest to niezbędne”.

Pożar balonu prof. Piccarda

Rochester (Minnesota) (PAT) Prof. Piccard wystartował w niedzielę o godz. 6 z rana w obecności 3 tysięcznego tłumu.

Skoro balon osiągnął wysokość 175 metrów, wiatr począł go znosić gwałtownie w kierunku wschodnim. Prof. Piccard ustalił łączność radiotelegraficzną z ziemią.

O godz. 10 prof. Piccard osiągnął wysokość 3 tys. metrów i komunikuje, że wszystko idzie dobrze i że nie zamierza lądować przed wschodem słońca w poniedziałek.

Rochester (stan Minnesota). (PAT) Prof. Jan Piccard, zawiadomił

telegraficznie żonę o wylądowaniu w mieście Lansing w stanie Yowa.

W depeście swej prof. Piccard doniósł również, iż balon uległ całkowitemu zniszczeniu wskutek pożaru, ale on sam nie odniósł żadnego szwanku.

Lansing. (PAT). Prof. Piccard oświadczył dziennikarzom, iż pożar, który zniszczył jego balon, nastąpił w chwili, gdy usiłował przeciąć sznury, łączące gondolę z kilku balonikami.

By opuścić się na ziemię, był zmuszony zniszczyć za pomocą strzałów rewolwerowych kilka baloników z liczby 80, dzięki którym udało mu się osiągnąć wysokość 3.500 mtr.

Napad na kolejarza polskiego

Toruń. (Tel. wł.) W nocy z soboty na niedzielę hitlerowcy zamordowali polskiego urzędnika kolejowego, pomocnika maszynisty Franciszka Junkiera ze Stawek pod Toruniem.

Wypadek wydarzył się w Iłowie (Deutsch-Eylau) w Prusach Wschod-

nych, dokąd Junkier jeździł pociągami tranzytowymi. Ciężko rannego znaleziono na ulicy Lubawskiej, gdzie nastąpił również zgon.

Blizszych szczegółów na razie brak. Na miejsce wypadku udała się komisja polska. (z)

Po roku wojny o Hiszpanię narodową

London. (Tel. wł.) Dużo uwagi poświęca londyńska prasa w powodu święta narodowego w Hiszpanii z okazji rocznicy wybuchu powstania. Uczczono szczególnie pamięć obrońców Alkazaru oraz innych bohaterów powstańczych.

Dzienniki angielskie wyrażają się z wielkim uznaniem o waleczności wojsk narodowych, podkreślając, że walka w Hiszpanii jest nakazem chwili i znakiem czasu. Analizując powody wybuchu wojny domowej pisma u-

miarkowane zgodnie podkreślają winę państw trzecich.

„Daily Mail” zaznacza wręcz, że powstanie wywołane zostało przez agitację sowiecką, a szczególnie przez Komintern, który chce wygrać Hiszpanię dla swych celów międzynarodowych. „Gen. Franco i jego dzielne wojska staczają obecnie — pisze dziennik — walkę na śmierć i życie ze spiskiem sowieckim, który zagraża całemu światu. Dla tego świata leje się teraz obficie krew hiszpańska”.

Oświadczenia gen. Franco

Berlin. (PAT). Na łamach kilku dzienników niemieckich ukazał się nowy wywiad gen. Franco w sprawie ostatniej propozycji angielskiej.

Gen. Franco mówi przede wszystkim o punkcie warunkowego uznania powstańców za stronę prowadzącą wojnę. Twierdzi on, iż „Hiszpania narodowa ma dużo więcej danych do uznania jej za stronę walczącą, niż ktokolwiek w dziejach jakiegokolwiek wojny. Udzielenie tych praw nie może być zależne od żadnych warunków. Sprawa wycofania ochotników nie powinna mieć na to żadnego wpływu”.

W dalszym ciągu mówi m. i. o moralnej pomocy Niemiec i Włoch. Stwierdza, że wynika ona nie tylko z sympatii, lecz i ze zrozumienia, iż na polach Hiszpanii toczy się walka o całą cywilizację zachodnią, której głównym wrogiem jest bolszewizm. Narodowa Hiszpania nie przyjęła żadnych zobowiązań, które by mogły narazić na szwank jej suwerenność. Zaprzyjaźnione z nami narody złożyły już pod tym względem zupełnie ściśle oświadczenia. Ruch narodowy nie uchylił się nigdy od tej linii”.

„Voelkischer Beobachter” ogłasza jednocześnie artykuł gen. Franco, opisujący przebieg dotychczasowych walk. Autor podkreśla ład, panujący na terenach, podlegających jego wła-

dzi, i mówi o zasadach organizacji nowego narodowego państwa hiszpańskiego, znanych z innych jego oświadczeń. Co do sprawy stosunków z pozostałym światem, gen. Franco stwierdza, że Hiszpania narodowa pragnie przyjaznych stosunków ze wszystkimi państwami, z wyjątkiem Sowietów. Podkreślił specjalnie z naciskiem, że pragnie również porozumienia z Francją.

Echa tzw. sprawy wawelskiej

Warszawa. (Tel. wł.) Na wtorek godz. 18 został zwołany wiec do Resursy Obywatelskiej. Organizuje go okręg stołeczny Zw. Legionistów, okręg stołecznych Peowiaków, Zw. Obrońców Ojczyzny, Zw. Pracy Obywatelskiej Kobiet, Samopomoc Społeczna Kobiet, Legion Młodych.

Zebrań poświęcone jest sprawie wawelskiej, a odezwa mówi o „bezkarnym ruszeniu trumny z kaplicy św. Leonarda i przeniesieniu w sposób niegodny tych relikwii narodowych z pomocą rąk płatnych, nie naszych żołnierskich rąk, bez należnych honorów, w tajemnicy przed narodem”. Chodzi o „pogwałcenie praw rodziny marszałka, której nie powiadomiono o na-

Przeciw newralgii: PISZCZANY

również odpowiednie kuracje dietetyczne: Inform.: **Biuro Piszczany, Cieszyn 32/VIII** Tz 21190

ruszeniu miejsca wiecznego spoczynku Józefa Piłsudskiego”.

Odezwa żąda pełnego zadośćuczynienia dla rodziny i rewizji konkordatu. (w)

Nowy napad Żydów

Łódź. (Tel. wł.) W niedzielę po południu w letniskowych miejscowościach pod Łodzią, w Teofilowie i Kałach, doszło do poważnych zajść pomiędzy Żydami-letnikami a okolicznymi wieśniakami. Przyczyną zajść było uderzenie chrześcijańskiego dziecka przez Żyda. Doszło do bójk, w której tłum żydowski zmasakrował kilku chrześcijan.

Gdy wiadomość o zajściach rozszła się po okolicy, mieszkańcy okolicznych wsi gromadnie ruszyli na Kały, Teofilów i Antoniewo, gdzie masowo zamieszkują letnicy-Żydzi, chcąc pomścić masakrę. Władze bezpieczeństwa nie dopuściły wieśniaków do letnisk, które obecnie Żydzi masowo opuszczają. (h)

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 19. 7. 1937 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była mocna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. — większe odcinki — 58,50 oraz za drobne 54,50.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. płacono za 4½% listy zast. złote w złocie 52,50, za 4½% zlotowe listy zast. serii L. 53—53,50 oraz za 4% listy zast. konwert. 46,25.

Z akcji bankowych wzgl. przemysłowych ofiarowano Bank Polski po 102,—, natomiast płacono za H Cegielski 19,50 do 20,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poz. konwert. większe odc. 58,50 P.

5% państw. poz. konwers. drobne odc. 54,50 P.

4½% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zł — 8,9141 zł za 1 dol.) 52,50 P.

4½% zlotowe listy zast. serii L. Pozn. Ziem. Kred. 53—53,50 P.

4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 46,25 P.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 102,— O.

Cegielski H. 19,50—20,00 P.

Tendencja mocna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 19. 7. 1937 r.

STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 742 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orientacyjne:

Żyto nowe podatne do przemiału 19,50—20,00

Uposobienie spokojne.

Pszenica . . . . . 26,25—26,50

Uposobienie słabe.

Owies . . . . . 24,75—25,00

Uposobienie słabe.

Maki żytnie standarty nowe 31,00

żytnia gat. I 0-70% 29,00

żytnia 0-82% wł. w. 29,00

żytnia razowa 0-95% 27,00

Uposobienie spokojne.

Maki pszenne standarty nowe 37,50

pszenna gat. I 0-65% . . . . . 29,00—30,00

pszenna gat. II 65-70% . . . . . 26,50—27,50

pszenna gat. IIIA 70-75% . . . . . 22,50—23,50

Uposobienie spokojne.

Otreby żytnie stand. . . . . 16,50—17,75

Otreby pszenne grube stand. . . . . 17,50—17,75

Otreby pszenne grube stand. . . . . 16,75—17,00

Otreby jęczmienne . . . . . 15,50—16,50

Rzepak zimowy . . . . . 40,00—43,00

Gorzyczka . . . . . 33,00—35,00

Wyka latowa . . . . . 23,00—25,00

Peluszka . . . . . 23,00—25,00

Groch Wiktorja . . . . . 23,00—25,00

Łubin niebieski . . . . . 17,25—17,50

Łubin żółty . . . . . 17,50—18,25

Makuch lniany w taflach . . . . . 22,75—23,00

Makuch rzepak w taflach . . . . . 17,50—17,75

Makuch słon. w taflach 42—43% . . . . . 23,00—23,75

Srut Soja . . . . . 23,50—24,50

S'oma pszenna luzem . . . . . 2,50—2,75

„ pszena prasowana . . . . . 3,00—3,25

„ żytnia luzem . . . . . 2,70—2,95

„ żytnia prasowana . . . . . 3,45—3,70

„ owsiana luzem . . . . . 2,90—3,15

„ owsiana prasowana . . . . . 3,40—3,65

„ jęczmienna luzem . . . . . 2,60—2,85

„ jęczmienna prasowana . . . . . 3,10—3,35

Siano zwykle luzem . . . . . 5,10—5,60

„ zwykle prasowane . . . . . 5,75—6,25

„ nadnoteckie luzem . . . . . 6,20—6,70

„ nadnoteckie prasowane . . . . . 7,20—7,50

Ogólne usposobienie spokojne.

Ogólny obrót: 1875 tonn, w tym żyta 1296 tonn, pszenicy 40 tonn, owsa 5 tonn.

Czytajcie i abonujcie „Ilustrację Polską”!

Wiadomości

Szef policji niemieckiej i S. S. Himler zarządził połączenie wszystkich formacji niemieckiej straży ogniowej i poddanie jej zwierzchnictwu naczelnego inspektora. Najważniejszym jego zadaniem będzie przedstawienie szefowi niemieckiej policji porządkowej projektów ulepszenia organizacji.

W Stuttgarcie odbyło się otwarcie przeciwkomunistycznej wystawy „Oblicze komunizmu”, w której wzięli udział delegaci faszystowskiej partii Włoch i przedstawiciele Węgier.

Przy urzędzie kanclerskim w Wiedniu ustanowiono tzw. Stanowy Senat dla spraw prasowych, który rozstrzygać będzie spory, wynikające z orzeczenia sądów honorowych związków dziennikarskich.

Podpisanie 9 mln. pożyczki na rozbudowę włoskiego przemysłu metalurgicznego zakończyło się w ciągu 10 dni. Prasa pisząc o błyskawicznym tempie pokrycia tej pożyczki, podnosi pełną poświęcenia ofiarność społeczeństwa na cele obrony państwa.

Ruch w świątku ukraińskim

(Od własnego korespondenta „Kuriera Poznańskiego”)

L w ó w, w lipcu.

Dopiero teraz — z okazji zatargów wewnętrznych w ruskiej partii UNDO — dowiadujemy się pewnych szczegółów paktu, zawartego w 1935 r. między rządem p. Kościółkowskiego i tzw. Ukraińcami z wymienionej partii. Należy tu przypomnieć, iż p. Kościółkowski zawarł ugodę z jedną tylko partią, co prawda największą, a inne ugrupowania kierunku ukraińskiego pominał, zupełnie przy tym ignorując te grupy polityczne, które zasadniczo sprzeciwiają się i nazwie i kierunkowi politycznemu ukraińskiemu.

W partii UNDO już co najmniej od pół roku toczy się walka wewnętrzna. Początki paktu ze „sanacją” w 1935 r. przypominał ostatnio na łamach „Dziennika” b. prezes UNDA, p. Dmytro Lewicki. On to sam w mowie sejmowej z 6 lutego 1935 r. poczynił propozycję paktu czyli tzw. normalizacji stosunków „polsko-ukraińskich”. Wtedy jednak odpowiedział mu ostro na komisijskiemu Senatowi ówczesny minister spraw wewnętrznych p. Kościółkowski, który jednakże nie odrzucił samej zasady „normalizacji”, lecz odmówił traktowania z dotychczasowymi przywódcami UNDA i zapowiadał ukazanie się w ruchu ukraińskim nowych przywódców.

Przepowiednia p. Kościółkowskiego ziściła się. Dnia 29 maja 1935 r. p. Kościółkowski przyjął na audyencji delegację nowego kierownictwa UNDA. Nie było w niej już p. Lewickiego, a był za to nowy prezes p. Wasyl Mudryj i pp. Ostap Lucki i Włodzimierz Celewicz. Na tej to audyencji zawarto pakt, którego treścią było — jak pisze „Dziennik” — rozpoczęcie się nowego okresu. Miał to być

„okres normalizacyjny: okres bezpośrednich związków ukraińskiego odpowiedzialnego politycznego kierownictwa z polskim rządem i innymi oficjalnymi czynnikami, ażeby w tych bezpośrednich

rozmowach normować stosunki między polskim państwem i jego narodowością polityką a narodem ukraińskim, który terytorialnie jednolity kilkumilionową masą żyje w granicach państwa i tworzy nie tylko zbiorowość odrębną (i) obywateli, lecz odrębną narodowo-polityczną osobowość, odrębny polityczny problem”.

Jak z tego wynika, obóz ukraiński mniemał, iż zawarł traktat jakby międzynarodowy, w którym występują dwie sobie równe pod względem prawnym strony: rząd polski i polityczne kierownictwo ukraińskie, reprezentowane przez partię UNDO.

Oczywiście taki pogląd był najzupełniej błędny, gdyż p. Kościółkowski nie mógł w imieniu państwa polskiego zawierać żadnej tego rodzaju umowy z obywatelami tegoż państwa. Dlatego jednak nie wyprowadzał swoich partnerów z błędu?

Na to daje odpowiedź ten sam p. Lewicki, który nie może darować p. Kościółkowskiemu, iż nie chciał traktować z nim, lecz zażądał od UNDA „nowych ludzi”. Pisze więc p. Lewicki, iż po śmierci Józefa Piłsudskiego:

„przy sterze państwa znaleźli się ludzie albo przejściowi albo przypadkowi, którzy nie potrafili opanować odrazu chaosu, powstałego po stracie takiej indywidualności, jaką był Piłsudski. Ci to ludzie usiłowali więc umacniać własną pozycję przy pomocy Ukraińców — prosto w tym celu, żeby utrzymać się na powierzchni życia”.

Jest to diagnoza najzupełniej słuszna, a potwierdza to przywilej UNDA, jako jedynej partii politycznej w obecnym Sejmie.

Od takich jednak sukcesów nowym kierownikiem ukraińskim zakreślił się w głowie. Zdawało się im, że odtąd będą utrzymywali z rządem stosunki na zasadzie równości obu stron. W krótkim przeciągu czasu spodziewali się zmienić polityczne oblicze ziem południowo-wschodnich i miejscowe polskie społeczeństwo podporządkować sobie przy pomocy władz państwowych. Mieli także nadzieję nowego rychłego pochodu na Kijów i dlatego przywiązywali duże znaczenie do porozumienia polsko-niemieckiego. Swoich zwolenników politycznych utrzymywali w

przekonaniu, że znienawidzona Polska „Ukraińców” konieczne potrzebuje i pójdzie wobec nich na wszelkie ustępstwa.

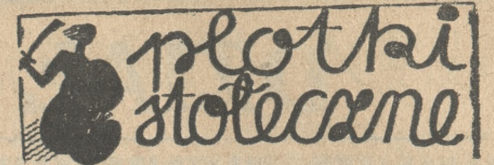
Te przewidywania nie sprawdziły się w pełni. Rząd poszedł jednak po linii koncesyj wobec ruchu ukraińskiego. Były to koncesje gospodarcze, eksportowe, kredytowe i organizacyjne. Poszły na to duże sumy pieniężne. Dał rząd także dużą swobodę polityczną ruchowi ukraińskiemu. Rozrosły się wskutek tego w ostatnich 3 latach wszystkie organizacje ukraińskie, nie tylko polityczne, lecz i społeczne. Pewna ilość Rusinów została przyjęta do szkolnictwa, sądownictwa i innych służb państwowych.

Ale w rezultacie obaj partnerzy doznali uczucia zawodu. Pomimo otrzymanych koncesyj UNDO zaczęło tracić zwolenników, którzy przechodzą dziś do bardziej opozycyjnych partii ukraińskich. Równocześnie i rząd doznał zawodu, gdyż w ostatnich kilku miesiącach w Małopolsce Wschodniej — nie mówiąc już o Wołyniu — znowu zaczęły się akty terroru ukraińskiego. Trzeba tu odrazu zaznaczyć, że władze państwowe we wszystkich wypadkach terroru natychmiast energicznie działały tak, iż sytuacja została opanowana w zarodku. Wyniki śledztwa sądowego nie są jednak dotychczas znane.

W tym stanie rzeczy w UNDO wreszcie walczy Prezes Mudryj nadal usiłuje współdziałać z „sanacją”, a b. prezes Lewicki zamierza go wysadzić z siodełka. Zamiast kongresu partyjnego w czerwcu odbyła się w lipcu „krajowa narada informacyjna”, która wprowadziła uchwały polityczne rezolucje, ale nie przeprowadziła wyborów do władz partyjnych. W ten sposób p. Mudryj zorientował się, jak wypadnie kongres, który został przełożony na jesień. Równocześnie rezolucje opozycyjne — jak we Lwowie mówią, uzgodnione poprzednio z województwem — mają pozyskać koła bardziej nieprzejednanych „undowców”.

Opozycja wewnętrzna w UNDO ma jednak do dyspozycji dziennik „Dziennik” i nie zasypia sprawy.

M. R.

Pozostanie zagadką, jak się w sferach decydujących szybko zmieniły poglądy na tzw. sesję wawelską. Jednego dnia wyrażano przekonanie, że w ogóle do niej nie dojdzie, albo, jeśli dojdzie, to wszystko ograniczy się na wysłuchaniu oświadczenia rządu. Nazajutrz zaś czy w 48 godzin później, kierunek odwrócił się o 180 stopni.

Starano się zapewne wybać grunt, czy posłowie i senatorowie, którzy złożyli swe podpisy pod wnioskiem o sesję nadzwyczajną, nie zechcą ich cofnąć. Ale życie nie zna cofania pewnych faktów. Można tylko stwarzać nowe.

*

Odnosi się wrażenie, że na kanwie znanych wydarzeń wynikły dwie sprawy: jedna — to zatarg z ks. metropolitą Sapięgą, druga — to porachunki wewnętrzne. Pierwsza została zlikwidowana. Przynajmniej tak zadeklarował rząd. Ale ten fakt nie oznacza, zdaje się, likwidacji zagadnienia dla niektórych działaczy „sanacji”.

Idzie o „starych piłsudczyków”. To ludzie, którzy wespół z zmarłym marszałkiem pracowali, a których życie odsunęło od bezpośredniego wpływu na bieg rzeczy.

Walery Sławek uważa siebie zawsze za najstosowniejszego komentatora testamentu politycznego Piłsudskiego. Głośno były tarcia latem 1935 r., zakończone dymisją Sławka ze stanowiska szefa rządu. Po tym zaczęła słabnąć jego pozycja. Wreszcie jak by wyszedł z obiegu.

Aleksander Prystor zgodnie z postanowieniami konstytucji kwietniowej ma zajmować konstytucyjnie stanowisko drugie po Prezydencie, piastując godność marszałka Senatu.

Rzeczywistość potoczyła się inną koleją. Marszałek Prystor niejednokrotnie z trybuny wspominał o tych niedociągnięciach.

Były premier Świtalski i były premier Kozłowski oraz wielu innych działaczy którzy szli pod komendą Sławka za życia Piłsudskiego, a dzisiaj mają teren działania ograniczony bodaj jedynie do parlamentu — również znalazło się na uboczu.

*

Niedawno prezes rady ministrów wydał okólnik, określający stopniowanie stanowisk. Pozornie był to okólnik, ustalający porządkowy schemat podczas uroczystości. Został wydany przed przyjazdem do Polski króla Karola. Dobrze jest niewątpliwie pewne rzeczy uporządkować. W rzeczywistości jednak zarządzenie porządkowe miało głębszy charakter. Przynajmniej tak zostało przyjęte.

A więc okólnik prezesa rady ministrów ustala hierarchie w jakiej dostojnicy państwowi mają występować. Pierwsze miejsce należy się Prezydentowi drugie generalnemu inspektorowi armii, trzecie prezesowi rady ministrów, czwarte marszałkom izb ustawodawczych, piąte prezesowi Izby Kontroli, szóste prezesowi Trybunału Administracyjnego itd. itd.

Widocznie zachodziły nieraz sytuacje niewyjaśnione i budzące wątpliwości, skoro wydano taki okólnik. Opowiadają, że zdarzało się coś takiego np. podczas składania wieńców przed Belwederem w rocznicę konstytucji kwietniowej.

*

Kto wie, jaką obecni dostojnicy państwowi wagę przykładają do spraw reprezentacyjnych i prestiżowych, ten zrozumie znaczenie podobnych zarządzeń. Tym bardziej, jeśli dołączają się do tego także sprawy kierunku politycznego, nieaprobowanego przez dostojników, należących do „starej gwardji”.

Jest więc i tło osobiste konfliktu, którego fragment rozgrywa się teraz w postaci tzw. sprawy wawelskiej.

Czy te zmagania wewnętrzne, ukrywane przed okiem szerokich sfer zewnętrznych, czy też będą się dalej rozgrywały w łonie wtajemniczonych?

WARSZAWIANIN.

UWAGI

Optymiści spośród statystyków amerykańskich wyrachowali, że jeśli tak dalej pójdzie — za lat dwadzieścia połowa mieszkańców w U. S. A. (60 milionów — bagatela!) będzie miała swoje home w przyczepce samochodowej i prowadziła żywot cygański, wędrowny.

Przesada? Napewno. Ale już dzisiaj z górą 100 000 ludzi obrabło sobie w U. S. A. tzw. trailer, tj. przyczepny wóz na mieszkanie stałe, wówczas gdy około 400 000 Amerykanów wykorzystuje trailery jako przenośny domek na weekend, lub wypoczynek urlopowy.

Jak wielkie rozmiary osiągnęła nowa paśja Amerykanów, jak wielki jest jej zasięg i jak poważnie liczy się z tym zjawiskiem przemysł amerykański, świadczą o tym cyfry: w poszczególnych stanach wydano już około 10 000 ustaw i przepisów w związku z nową instytucją mieszkań ruchomych.

Wynalazca domu na kołach, mr. A. G. Sherman, jest dzisiaj szefem Covered Wagon Cy, która w roku ubiegłym wyprodukowała w swojej fabryce 20 000 trailerów, co w przeliczeniu na funty wynosi 2 000 000 £, czyli 50 milionów złotych. Ale obok fabryki Shermana, wobec wielkiego popytu, powstało z górą 400 fabryk tego samego typu, które łącznie z wielkimi fabrykami aut wytwarzają seriowo i masowo tysiące trailerów. W Anglii znajduje się już dzisiaj 20 000 przyczepnych wozów w użyciu.

Wielkie zapotrzebowanie stworzyło nową gałąź przemysłu, a idąc z postępem czasu i techniki wytwórcy ulepszyli domy na kołach tak dalece, iż obecnie Amerykanin, który chce i może wydać na kupno trailera do 50 000 złotych, otrzymuje trzy lub czteropokojowe mieszkanie na kołach, w którym ma do dyspozycji wszystko, na czym mu nie zbywa w komfortowym apartamencie nowojorskim: światło elektryczne, kapiel, prysznic, radio, telefon, umeblowanie kompletne etc. etc. Ale i za skromniejszą sumę 2 do 3 000 złotych można nabyć trailer 2-pokojowy, w którym jest wszystko, czego i na letnisku nie chce się wyrzec przeciętnie zarabiający pracownik. Każdy posiadacz auta może więc pojechać się kiedy chce i na jak długo chce z miastem, może spędzać swój urlop a nawet w ogóle mieszkać za miastem.

Rzecz jasna, iż wielkie plusy takiego rozwiązania kwestii mieszkaniowej pod względem oszczędności, higieny, estetyki zrobiły swoje. Toteż liczba 500 000 trailerów i ich posiadaczy podwoi się napewno w ciągu roku bieżącego. Ruch ten budzi już teraz niepokój w sferach tzw. kamieniczników amerykańskich, którym w postaci trailera wyrósł groźny konkurent.

Kiedyż my dojdziemy do tych rozkoszy?

Czym się trudni „Współpraca”?

Ujawnienie źródła akcji żydowskiej w związku z zajściami w Brześciu i Częstochowie

(Od własnego korespondenta „Kuriera Poznańskiego”).

Łódź, 18 lipca.

Signalizowaliśmy w swoim czasie powstanie w Łodzi towarzystwa „Współpraca”, zrzeszającego największych żydowskich kapitalistów i fabrykantów ze słynnym Ejtingonem na czele.

Towarzystwo to powołane rzekomo celem działalności gospodarczej i kulturalno-naukowej miało również na celu przeciwdziałanie fałszywym wiadomościom. Przez pewien czas jednak o działalności „Współpracy” było cicho i dopiero teraz jesteśmy na tropie jednego z poczynających tej arcyciekawej instytucji. Oto niedawno na łamach żydowskiej prasy szczególnie „Republiki” i „Głosu Porannego” ukazały się artykuły na temat katastrofalnych skutków, jakie wywołały wypadki brzeskie i częstochowskie w przemyśle łódzkim. Pisano tam, że w rezultacie „pogromów” kupiectwo w całej Polsce obawia się robić zapasy i wstrzymuje się od kupna wyrobów włókienniczych.

Wykazywaliśmy już, że jest to zupełnie śmieszne tłumaczenie, że jeśli istotnie jest pewne zahamowanie obrotów, to przede wszystkim należy to przypisać dalszej pauperyzacji kraju, ale również w dużej mierze i akcji bojkotowej. Istotnie bowiem ciasnotę rynku odczuwają jedynie firmy żydowskie lub chrześcijańskie, przez żydowskich hurtowników obsługiwane. W każdym razie jest to efekt akcji gospodarczej bojkotowej, a nie rozruchów w dwóch zaledwie miastach.

Dziś już wiemy, skąd się plotki te wzięły — oto Żyd Berkowicz, dyrektor Związku Przemysłu Włókienniczego Rzeczypospolitej Polskiej (największego ze związków przemysłu łódzkiego), będący zarazem jednym z ruchliwych działaczy „Współpracy” rozesał okólnik, oczywiście ściśle poufny, zalecający wszystkim fabrykom, zrzeszo-

nym w tym związku, złożenie ankiety w tym sensie. Fabryki te, w części żydowskie, częściowo należące do przemysłowców-chrześcijań, miały nadać pisma, w których powinny być znaleźć się skargi na ujemne dla obrotów danej firmy rezultaty zajęć brzeskich i częstochowskich. Oczywiście Berkowicz rozesał ten okólnik jako dyrektor Związku Przemysłu Włókienniczego, a jako członek „Współpracy” byłby później wyzyskał wobec władz zgromadzonej, kłamliwej materiału, powołując się na autorytet firm, zarówno żydowskich, jak i chrześcijańskich.

Na szczęście manewr ten się nie udał. Szereg chrześcijańskich firm, które nie odczuwają żadnych ujemnych skutków wypadków brzeskich, z oburzeniem odrzuciły żądania dyrektora-Żyda i w rezultacie p. Berkowicz nie będzie miał w ręku materiału dla siebie przydatnego, a pochodzącego od chrześcijan.

Tak w praktyce wygląda „prostowanie przez Żydów nieprawdziwych wiadomości”. Tym więc razem przypadkowo udało się nam wpaść na trop żydowskiego oszustwa na wielką skalę, ale że „Współpraca” umie zazwyczaj maskować swe posunięcia w sposób bardzo sprytny, więc niejedno z ich poczynających w przyszłości prawdopodobnie zostanie nieujawnione wobec opinii publicznej. Ale teraz będziemy już wiedzieli, komu wypadnie przypisać na przyszłość autorstwo wszelkich fałszywych pogłosek, mających na celu ratowanie żydostwa przed nadciągającą dla nich katastrofą!

Jedno nie ulega wątpliwości, że gdyby ten manewr z ankietą o „fatalnych” skutkach wypadków brzeskich się powiódł, żydostwu przybyłoby bardzo cenny atut w walce z odzysaniem Polski. Gra była warta świeczki.

K. H.

DZIAŁ GOSPODARCZY

RYNKI PIENIĘŻNE I TOWAROWE

Pieniądz i papiery wartościowe

Na światowych giełdach papierów wartościowych panowała w tyg. ub. tendencja niejednolita, przeważnie jednak dało się zauważyć pewne osłabienie. Przyczyniły się do tego przede wszystkim momenty polityczne, jak konflikt zbrojny między Chinami i Japonią, coraz bardziej wikłająca się sytuacja w Hiszpanii oraz zaznaczające się wrzenie wśród Arabów w związku z zamierzonym podziałem Palestyny. Prócz tego dołączyły się tu jeszcze momenty gospodarcze, a zwłaszcza niepomyślne położenie finansowe Francji.

Na giełdzie nowojorskiej panował na ogół nastrój mocny, co przypisać należy korzystnym wiadomościom z przemysłu i handlu. Największym popytem cieszyły się akcje stalowe i chemiczne. Pożyczki polskie osiągnęły dalszą znacznąwyżkę. W dniu 16 bm. notowano (w nawiasach cyfry z 9 bm.): 8 pct. poz. Dillona 51.75 (49.00), 7 pct. poz. stabilizacyjna 71.12½ (66.75), 6 pct. poz. dolarowa 56.87½ (53.12½), 7 pct. poz. m. Warszawy 51.50 (49.00), 7 pct. poz. śląska 50.87½ (48.37½).

Obroty na giełdzie londyńskiej poważnie się zmniejszyły. Kursy akcji miały przeważnie uosłabienie.

Na giełdzie paryskiej zaznaczyła się zwykła notowań akcji międzynarodowych i niektórych krajowych akcji przemysłowych, natomiast renty i akcje bankowe z Bankiem Francuskim na czele uległy dużemu osłabieniu.

Giełda amsterdamska wykazała osłabienie.

Na giełdzie berlińskiej dało się zauważyć ożywienie, wywołane dużymi zleceniami ze strony publiczności i większymi zakupami banków na własny rachunek. Również giełda wiedeńska miała uosłabienie.

Obroty na giełdzie warszawskiej były umiarkowane, kursy papierów procentowych przeważnie zwykły. Z akcji mocniejsze były przemysłowe, a zwłaszcza dość wydatnie podniosły się kursy Lilpopy i Starachowic.

Ziemiopłody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w zeszłym tygodniu następująco:

	12. 7.	13. 7.	14. 7.	15. 7.	16. 7.	17. 7.
Pszonica						
Warszawa	29,50	29,50	29,00	29,00	28,50	—
Poznań	27,00	27,00	27,00	27,00	27,00	—
Bydgoszcz	28,50	28,50	28,00	28,00	27,75	27,50
Łódź	29,50	—	30,00	—	—	—
Zyto						
Warszawa	24,00	24,00	24,00	24,00	23,50	—
Poznań	24,00	24,25	24,50	24,50	21,00	—
Bydgoszcz	25,75	25,50	26,25	25,00	24,75	24,50
Łódź	25,75	—	25,75	—	—	—
Jęczmień						
Warszawa	25,00	25,00	25,00	24,00	23,50	—
Poznań	—	—	—	—	—	—
Bydgoszcz	—	—	—	—	—	—
Łódź	24,50	—	24,50	—	—	—
Owies						
Warszawa	28,00	28,00	28,00	27,50	27,50	—
Poznań	26,50	26,50	26,50	26,00	25,50	—
Bydgoszcz	25,50	25,50	25,50	25,50	25,50	25,50
Łódź	28,25	—	28,25	—	—	—

Na zagranicznych rynkach zbożowych w tygodniu sprawozdawczym panowała w dalszym ciągu tendencja mocna z nieznanymi zaletami wahaniem. Ta zwykła tendencja dotyczy w pierwszym rzędzie pszenicy. Zapasy pszenicy zmalały do tak niskich ilości, że nie mogą być brane w rachubę przy obliczeniach możliwości eksportowych. Sytuacja zatem będzie się kształtowała w zależności od wysokości zbiorów tegorocznych. W Kanadzie nieurodzaj pszenicy i żyta jest już ustalony, w związku z czym nadwyżki eksportowe będą bardzo nieznaczne. Notowania pszenicy wskutek tego doszły tam do poziomu nieznane już od długiego szeregu lat. Również w Stanach Zjednoczonych początkowe obliczenia eksportu pszenicy zostały obniżone mniej więcej o połowę, do wysokości około 25 — 30 miln. kwintali. W krajach europejskich zbiory są także przeważnie mniejsze niż r. ub.

Na rynkach krajowych sytuacja nie została jeszcze ostatecznie wyjaśniona. Tydzień ubiegły przyniósł znowu pewną zmianę cen, wynikłą na skutek normalnego w tym czasie przystosowania się rynków do sytuacji późniwej. Zniżka cen pszenicy za ub. tydzień nastąpiła w granicach od 0,50 do 1,00 zł. Obroty pszenicą były na ogół bardzo małe. W tygodniu ubiegłym notowano już żyto z nowych zbiorów na giełdzie poznańskiej oraz pod koniec tygodnia także na giełdzie warszawskiej po cenie 21 zł za kwintal. Notowania starego zboża kształtowały się pomyślniej na giełdzie poznańskiej, gdzie zaznaczyła się zwykła notowań cen. Obroty nowym żytem były dotychczas bardzo małe.

Masło

Koniunktura na poznańskim rynku masła wykazuje wybitne cechy charakte-

rystyczne, jakie na tym rynku występują w okresie żniw. Z uwagi na intensywne zajęcia rolników w polu, dostawa mleka do mleczarni jest nieregularna i nieco zmniejszona; poza tym dowóz masła tzw. wiejskiego jest mały i dlatego rynek konsumcyjny odczuwa brak tego artykułu. Takie ułożenie się warunków nie pozostało oczywiście bez wpływu na kształtowanie się cen masła, które podrożało o 20 gr na 1 kg. Obecna cena masła deserowego wynosi 3,20 zł za 1 kg w detalu. (az.)

Jaja

Na poznańskim rynku jaj panuje tendencja utrzymana. Ceny nie doznały żadnych zmian. Produkcja jest nieregularna a towar mało trwały i średniej jakości. Nie wpływa to jednakże ujemnie na kształtowanie się warunków rynkowych, gdyż chłonność rynku lokalnego jest obecnie stosunkowo mała. (az.)

W związku z tegorocznymi Międzynarodowymi Targami w Salonikach, które odbędą się w czasie od 5 do 26 września rb., grecka Rada Ministrów uchwaliła udzielenie extra kontyngentów przywózowych w ramach specjalnego przydziału wolnych dewiz na ogólną sumę 10 750. Z tej sumy kontyngent dla Polski przyznany został w wysokości 1 000.

Bydło i mięso

Na poznańskim rynku mięsnym zaznaczyła się ostatnio tendencja zwykła przy ożywionych obrotach. Odnosi się to przede wszystkim do rynku trzody chlewnej. Wyrazem tego jest sytuacja, jaka zapanowała ostatnio na targowicy poznańskiej.

W ub. tygodniu spęd swni wynosił 1.355 sztuk, był więc nieco mniejszy, aniżeli w tygodniu poprzednim, w którym spędzono 1.388 sztuk. Notowania swni I kat. wynosiły od 120 do 124 zł, podczas gdy w tygodniu poprzednim ta sama kategoria była notowana w granicach od 112 do 116 zł. Notowania w II kat. w tyg. ub. wynosiły 114 do 116 zł, a w tygodniu poprzednim 108 do 110 zł. Zwyżka cen zapanowała we wszystkich kategoriach i to w stopniu stosunkowo bardzo silnym. Odpowiada ona zresztą tendencji na rynku ogólnokrajowym. Warto przy tym zaznaczyć, że jeżeli taka ostra tendencja panowała w Poznaniu, to dlatego, że eksporterzy, nie mogąc otrzymać ilościowo i jakościowo odpowiedniego towaru u producentów, przyjeżdżają do Poznania, by tutaj czynić zakupy eksportowe. Poza tym zwykła obecna jest objawem koniunkturalnym — normalnym o tym czasie, zdopinguwana natomiast została przez zakupy eksportowe. Jeżeli chodzi o widoki na przyszłość, to — według naszej orientacji — należy oczekiwać w dalszym ciągu mocnej tendencji.

Nieco odmiennie ułożyły się warunki na rynku bydła. Spęd bydła wynosił 482 sztuki, podczas gdy w tyg. poprzednim — 410 sztuk. Wołów I kat. nie notowano, gdy w tyg. poprzednim ceny ich wahały się w granicach pomiędzy 70 a 80 zł. Pozostałe klasy w porównaniu do tyg. poprzedniego — nie wykazały żadnych zmian. Również bez zmiany pozostały ceny stadników wszystkich kategorii. Krów I kat. nie notowano; ceny II kat. wahały się od 56 do 60 zł, podczas gdy w tyg. poprzednim wykazywały rozpiętość większą, gdyż od 56 do 62 zł; niższe kategorie przyniosły niższe cen. Jalołek I kat. nie notowano wogóle, a ceny niższych kategorii pozostały bez zmian.

Przebieg targu był ożywiony tylko przy swniach, natomiast przy bydłem tendencja była spokojna. (az.)

Czekolada

Na poznańskim rynku czekolady panuje w chwili obecnej znaczny spokój. Sytuacja jest o tyle mniej korzystna, że zastój ten spowodowany został nie tylko brakiem sezonu, lecz skierowaniem siły nabywczej konsumenta na owoce, które z powodzeniem konkurują obecnie z cukrami. Ceny wykazują kierunek lekko zniżkowy na skutek lepszego zaopatrzenia fabryk w surowiec; mianowicie powiększono kontyngenty przywózowe na ziarno kakaowe. Poza tym dodać należy, że ceny ziarna kakaowego spadły dość znacznie. (az.)

Kawa

Rynek poznański dysponuje w chwili obecnej dość znacznymi zapasami kawy w

lepszych gatunkach — jak Guatemala, Costarica itp. na które popyt jest jednak bardzo słaby. Natomiast notuje się znaczne zainteresowanie tańszymi gatunkami, jak Rio, Santos i Victoria; niestety artykułów tych jest brak na skutek ograniczeń przywózowych. Mimo niekorzystnego ułożenia się warunków na rynku kawy, ceny utrzymują się na niezmiennym poziomie od początku bież. roku. (az.)

Herbata

Tendencja na poznańskim rynku herbaty jest obecnie słaba. Popyt jest mały, co jest w tym czasie objawem normalnym. Ruch w handlu hurtowym jest nikły, gdyż kupcy-detalisci — obawiając się zwyżki cen — zakupili swego czasu znaczniejsze partie towaru. Wbrew przewidywaniom ceny herbaty obniżyły się niewielej od 2 miesięcy o ca 10 pct. Za gatunki Sumatry płacono 13,50 zł za 1 kg w hurcie loco Gdynia, podczas gdy obecnie cena ta wynosi 12,50 zł; za gatunki Ceylon płać się obecnie loco Gdynia 14 zł za 1 kg w hurcie, natomiast przed kilku tygodniami cena ta utrzymywała się na poziomie 16 zł. (az.)

PLACHTY ŻNIWNE PASY TRANSMISYJNE ARTYKUŁY TECHNICZNE

w znanych od 60 lat najwyższych jakościach dostarcz.

Z. MAZURKIEWICZ, Sp. z o.o.

Fabryka pasów transmisyjnych Składnica artykułów technicznych

Poznań, ul. Kantaka 8/9. Telefon 30-22

Ng 46 546/7

Ryż

Zapasy ryżu na rynku poznańskim są bardzo małe, przy czym odczuwa się brak szczególnie tańszych gatunków tego artykułu. Popyt na lepsze i droższe gatunki — jak Moulmainy, Aracany i Patmy — jest na ogół słaby, natomiast zapotrzebowanie na tańsze gatunki jest znaczne. W luszczarniach brak jest ryżu łamanego oraz Burny, co dzieje się na skutek ograniczeń przewozowych. Ceny pozostałe niezmiennie od początku r. b. (az.)

Pieprz

Zapotrzebowanie na pieprz czarny i biały było w ostatnich tygodniach bardzo małe; obecnie natomiast zaczyna się ten rynek ożywiać, co należy tłumaczyć czynieniem zakupów na sezon zimowy. Pewne ożywienie w poznańskim handlu hurtowym wywołała zwyżka cen pieprzu od około tygodnia i sygnalizowanie z rynku światowego dalszego wzmocnienia tendencji. Narazie zwyżka wyraża się w 12 gr na 1 kg; płacono bowiem dotąd 4,58 zł za 1 kg loco Gdynia, podczas gdy obecnie cena pieprzu białego i czarnego wynosi 4,70 kg. (az.)

Szkoło okienne

W poznańskim handlu hurtowym szkła okiennego notuje się w chwili obecnej średnie zainteresowanie, przy czym podkreślić należy, że — aczkolwiek ruch budowlany w Poznaniu w r. b. jest słabszy, aniżeli w roku ub. — obroty szkłem okiennym utrzymują się na poziomie zeszłorocznym. Główne nasilenie ruchu w tej branży przypada dopiero na jesień.

Ceny szkła okiennego utrzymują się od początku b. r. na poziomie 2,70 zł za 1 m kw. o grubości 2 mm w hurcie. W październiku r. ub. ceny były nieco wyższe, gdyż za normalne szkło okienne płacono w hurcie około 2,85 zł za 1 m kw. Ceny te nie są ustabilizowane i należy spodziewać się pewnych wahań — zwłaszcza w głównym sezonie jesiennym.

Wiekopolska nie posiada hut, które by wyrabiały szkło okienne, toteż hurtownicy poznańscy muszą je sprowadzać z innych dzielnic — przede wszystkim z Małopolski. (az.)

Przy niedyspozycji żołądka, mdłościach, silnej zgadzie i kwaśnym odbijaniu się, już nieznaczna ilość naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa przynosi szybką ulgę i oczyszcza niezawodnie jelita z resztek pokarmu. Zalecana przez lekarzy. Tg 21 177

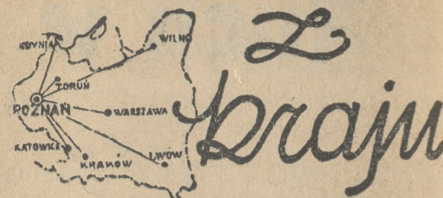
KRONIKA GOSPODARCZA Z KRAJU

Sytuacja walutowa. Pod wpływem pesymistycznej oceny możliwości sanacji francuskich finansów — w związku z wewnętrzna sytuacją polityczną we Francji, która to ocena wypowiediana jest przez koła finansowe na zachodzie — nastąpiła w sobotę dalsza zniżka franka francuskiego, która początkowo przybrała rozmiary gwałtownego załamania się. W późniejszych godzinach fundusze walutowe francuskie i angielskie rozpoczęły interwencję w celu podtrzymania kursu franka, to też nastąpiła nieznaczna poprawa jego notowań. Gwałtowna zwyżka wykazują również departy w notowaniach terminowych franka. Dewiza na Nowy Jork notowana jest w Londynie bardzo słabo. Z innych dewiz pewne osłabienie wykazał przede

wszystkim frank szwajcarski. Mocniejszą tendencję wykazuje właściwie tylko funt angielski.

Z ZAGRANICY

(z) **Zniżkowa tendencja na giełdzie paryskiej.** Od kilku dni na giełdach paryskich zaznaczyła się wydatna zniżka francuskich papierów państwowych, a przede wszystkim rent, czemu towarzyszy jednocześnie ponowne osłabienie franka francuskiego w transakcjach terminowych. Ta reakcja giełdy budzi niepokój w sferach politycznych i finansowych. Nastrój zniżkowy giełdy paryskiej tłumaczony jest m. in. obawą przed falą nowych strajków, uchwałami kongresu marsylskiego partii socjalistycznej oraz przebiegiem rokowań w sprawie nieinterwencji w Hiszpanii.

O LEGITYMOWANIU UCZNIÓW SZKOLNYCH

Główna komenda policji państwowej w porozumieniu z Ministerstwem Oświaty ustaliła wytyczne dla policji o legitymowaniu uczniów i uczennic, co pozostaje w związku z ogólną akcją roztoczenia opieki nad uczącą się młodzieżą. Policjanci na żądanie kół rodzicielskich itd. mają legitymować uczniów. Wedle instrukcji należy unikać wprowadzania uczniów do komisariatu policyjnego, a czynić to należy jedynie w ostateczności, gdy w żadnym wypadku nie da się ustalić tożsamości ucznia, czy uczennicy. W Komisariatach policyjnych uczniowie nie mogą przebywać razem z innymi zatrzymanymi, by uniknąć złego wpływu. Pożądane jest, by przy legitymowaniu uczniem asystował policjant. Ogólnik podkreśla, że zachowanie się policji wobec uczniów nacechowane winno być zawsze troskliwością i uprzejmością.

DLA ZBIERACZY ZNACZKÓW POCZTOWYCH

Bloki ze znaczkami pocztowymi, wypuszczone przez Min. Poczt i Telegrafów z okazji pobytu w Polsce króla Rumunii i rumuńskiego następcy tronu, ukażą się w sprzedaży we wszystkich większych urzędach pocztowych w Polsce w końcu bieżącego miesiąca.

Nakład każdego z trzech rodzajów bloków (znaczek pocztowe po 25 gr, po 50 gr i po 1 zł) ukaże się tylko w ilości 100 000 egzemplarzy.

KOSZTOWNY MOST

Prasa stołeczna donosi, że podobno najkosztowniejszą budowlą w Warszawie jest Most Poniatowskiego. Sama robocizna i koszt materiału przy malowaniu mostu ma wynosić 115 tysięcy złotych.

KSIĄŻĘ KENTU PRZYBYWA DO POLSKI

Według sensacyjnych informacji jakie otrzymali korespondenci pism angielskich, przybyć ma do Polski królówic angielski ks. Kentu, najmłodszy brat króla angielskiego. Ks. Kentu przybywa na zaproszenie ordynata Alfreda hr. Potockiego do jego posiadłości w Łańcutu.

Termin przyjazdu nie jest jeszcze dokładnie znany.

Książę przybędzie do Polski w charakterze najzupełniej prywatnym i zabawi kilka dni na zamku łańcutkim oraz w Ju linie, letniej rezydencji hr. Potockich.

ECHO ZAJŚCIA W MILANÓWKU

W związku z tragicznym zajściem, jakie niedawno wydarzyło się w Milanówku pod Warszawą, gdzie policjant pod wpływem nadużycia alkoholu zastrzelił przodownika, swego przełożonego, główna komenda policji wydała zarządzenie, mające na celu usunięcie z korpusu policyjnego jednostek, oddających się nalogowi alkoholowemu. Główny komendant przestrzega, że z całą energią prowadzona będzie akcja, mająca na celu tepienie alkoholików w korpusie policyjnym. Wydany został specjalny rozkaz, który ma być odczytany wszystkim policjantom, przy czym ci potwierdzić muszą podpisem przyjęcie tego rozkazu do wiadomości.

Ś. P. INFULAT

FRANCISZEK WALCZYŃSKI

Zmarł w Tarnowie ks. infulat Franciszek Walczyński, jeden z seniorów duchowieństwa diecezji tarnowskiej, który 62 lata swego życia oddał służbie Bożej. Urodzony w 1852 r. w Żywcu, ukończył seminarium duchowne w Tarnowie. Po otrzymaniu święceń kapłańskich w 1876 r. pracował jako wikariusz w Limanowej i Tarnowie, gdzie z kolei objął stanowisko prefekta gimnazjum. W r. 1911 ks. dr Walczyński został kanonikiem katedralnym w Tarnowie, w 1922 r. dziekanem kapituły, a przed paru laty Ojciec św. zaszczylił go godnością protonotariusza apostolskiego.

LWÓW PRZEGRZAŁ PROCES

Podczas budowy szkoły handlowej przy pl. Strzeleckim jeszcze w r. 1895 magistrat lwowski zobowiązał się płacić stale dotacje roczne w wysokości 10 tys. ówczesnych guldenów na utrzymanie tej szkoły. Wzmianka za to rząd austriacki zgodził się wprowadzić do szkoły język polski jako wykładowy. Po odzyskaniu niepodległości dotacja ta została ustalona na 10 tys. złotych rocznie.

Od roku 1927 jednak miasto przestało płacić ową dotację, wychodząc z założenia, że obecnie język polski jest urzędowym w kraju i tym samym upada podstawa do placenia. Sprawa przechodziła przez wszystkie instancje z ujemnym dla miasta wynikiem, a obecnie także Sąd Najwyższy wydał dla niego orzeczenie niekorzystne. Wobec tego Lwów będzie musiał płacić nadal po 10 tys. zł rocznie, oraz 46.500 zł zaległych za ubiegłe lata.

Zawsze to samo

W związku z wygaśnięciem konwencji genewskiej Niemieckie Biuro Informacyjne ogłosiło komunikat, w którym czytamy m. in.:

„Dla narodowo-socjalistycznej Rzeszy Niemieckiej sprawa mniejszości na Górnym Śląsku nie przedstawia żadnego problemu, poszanowanie bowiem właściwości obcokrajowców należy do zasad narodowo-socjalistycznego światopoglądu. Ubiegłe lata wykazały w praktyce, że narodowo-socjalistyczne kierownictwo państwa poważnie traktuje tę zasadę. Dzięki wspaniałomyślnemu stanowisku Niemiec w polityce mniejszościowej, mniejszość polska żyje w granicach Rzeszy swobodnym życiem własnym w dziedzinie kulturalnej i cieszy się całkowitym gospodarczym równouprawnieniem. Najlepszym świadectwem tego są korzystne sprawozdania polskich organizacji społecznych, donoszące o ich rozwoju i pracy.“

W związku z tym „Nowiny Codzienne“, ukazujące się w Opolu, organ ludności polskiej na Śląsku Opolskim, oświadczają:

„Musimy tu powtórzyć już tak często ogłaszane przez nas oświadczenie, że ponownie usiłuje się zatrzeć faktyczne położenie Polaków w Niemczech znaną taktyką, która nosi cechy reklamy, nie liczącej się z rzeczywistością. A rzeczywistość ta na podstawie licznych skarg ze strony naszej ludności, na podstawie licznych interwencji naszej naczelnej organizacji u rządu Rzeszy i wreszcie na podstawie powtarzających się stale w naszej prasie spokojnych notatek o antypolskim nastawieniu lokalnych jednostek i czynników — daleko odbiega od tego, co głosi się na zewnątrz i co niestety — stwierdzamy to z żalem — pozostaje w krainie teorii. Poza tym należy stwierdzić, że Polacy w Niemczech, podporządkowani w całej pełni ustawodawstwu, służącemu wyłącznie dobru narodu niemieckiego, nadal wystawieni są mocą tego ustawodawstwa na wynarodowienie.“

„Końcowe zdanie notatki N. B. I. pro-

Również z pow. szamotulskiego

Szamotuły (sc). W powiecie szamotulskim, nie graniczącym bezpośrednio z Niemcami, jak ustalono, odbywał się również werbunek młodych ludzi celem nielegalnego udania się do Rzeszy Niemieckiej. Zdołano stwierdzić przejście 15 mężczyzn, większość z nich w wieku poborowym z miejscowości, położonych w północnej części powiatu naszego, jak Chojno, Wartosław i in.

Liczba nieoficjalna uciekinierów z samego powiatu szamotulskiego dochodzi podobno do 200. Policja ujęła w związku z tymi wydarzeniami dwóch agitatorów, których nazwisk na razie nie podajemy ze względu na toczące się śledztwo.

Minister opieki społecznej p. Kościalkowski, który pod koniec lipca bawić będzie w Szamotulach, niewątpliwie zechce się zainteresować przemysłem młodzieży polskiej do Niemiec i przekonać się osobiście o ciężkim położeniu ludności w powiatach pogranicza.

Wielkie zebrania narodowej Łodzi

Łódź. W sali przy Targowej 5 odbyło się wielkie zebranie publiczne Str. Nar., na które przybyło ponad 2000 osób. Tematem referatów, wygłoszonych przez mówców było zagadnienie „Polska w niewoli finansjery żydowskiej“.

Mówcy wskazali na ciągłe i stałe opanowywanie przez Żydów życia gospodarczego świata, na podbój przemysłu i handlu w Polsce, na wpływy ich na życie polityczne i społeczne narodów.

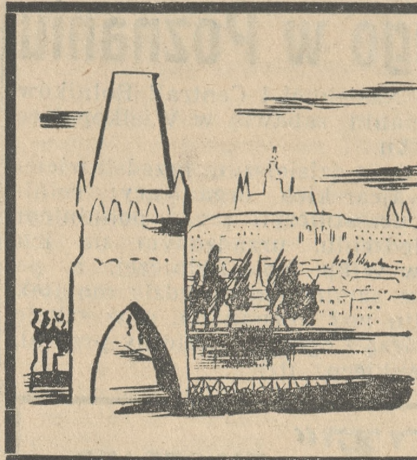
Dalej wskazali na stan posiadania żydowskiego w przemyśle i handlu w Łodzi. Przemówienia poszczególnych mówców przyjmowane były żywiołowymi oklaskami zebranych. Na zakończenie przyjęto rezolucję, iż naród polski odeprze zorganizowane ataki międzynarodowego żydostwa..

Łódź. — W ubiegłą niedzielę w lokalu przy ul. Bandurskiego 9-11 odbyło się wielkie zebranie włóknarzy Związku Zawodowego „Praca Polska“, na które przybyło ponad 1.000 członków. Referaty, wygłoszone na zebraniu, miały za temat sprawiedliwy podział dochodu społecznego.

stujemy w tym kierunku, że jakiegokolwiek sprawozdania naszej prasy, świadczące o korzystnym rozwoju i pracy społeczeństwa polskiego w Niemczech, są jedynie dowodem sukcesów, osiągniętych dzięki naszym

własnym wysiłkom. Nie wspaniałomyślność obca, ale natężenie nieustannej walki o słuszne nasze prawa jest miernikiem dotychczasowego powodzenia pracy ludu naszego.“

Niemieckie deklamacje nie zdołają zatrzeć istotnego stanu rzeczy, jakim jest ucisk Polaków w Niemczech.

CZECHOSŁOWACJA

krainą leczniczych źródeł i piękna przyrody,
krainą odpoczynku i romantyzmu,
krainą wiekowych pomników i dzieł sztuki,
krainą świętych dróg i dogodnej komunikacji

Każde biuro podróży udziela informacji, zaś szczególnie „Czechosłowackie Biuro Informacyjne“, dr inż. J. Waldmüller, Warszawa, aleja Jerozolimska 17.

nr 46892

280 ofiar katastrofy kolejowej

Patna (Indie) Liczny personel kolejowy oraz oddziały ratunkowe pracują gorączkowo, starając się wydobyc spód gruzów zmiżdżonych wagonów ofiary strasznego wypadku kolejowego, który zdarzył się pod Bihta (donosiliśmy o tym pokrótce w sobotę — red.).

Liczba ofiar oceniona początkowo na 280 osób, obecnie potwierdzona jest oficjalnie. Wśród zabitych nie znajduje się żaden Europejczyk. Przednie wagony pociągu zajęte były przez liczne rzesze pielgrzymów muzułmańskich w ilości przenoszącej ich pojemność, co zresztą jest zjawiskiem notorycznym na kolejach indyjskich. Nieznaczna, wynosząca 25 km odległość

miejsca katastrofy od Patny, ułatwiła szybkie wysłanie pomocy.

Katastrofa pod Bihta jest bez wątpienia największą, jaka zdarzyła się na kolejach indyjskich od chwili ich istnienia. Przyczyny nie są dotychczas dostatecznie wyjaśnione. Zachodzi możliwość podmycia toru przez długotrwałe deszcze, z drugiej strony jednak nie jest wykluczony akt sabotażu.

Pierwsze pięć wagonów z toru kolejowego zsunęło się do niezbyt głębokiego wąwozu. Przypuszczenie, że katastrofa spowodowana została sabotażem, nabiera prawdopodobieństwa, zważywszy na częste zamachy kolejowe, które w ostatnich latach popełniane były na drodze z Delhi do Kalkuty.

Sukcesy polskich lotników szybowcowych

Berlin. (PAT.) Międzynarodowe zawody szybowcowe w Wasserkuppe pod Rhoen były przede wszystkim walką zawodników niemieckich z polskimi.

Największą ilość punktów (1662,5) zebrał ogółem Niemiec Dittmar, zdobywając nagrodę kanclerza Rzeszy. — Dwie dalsze uzyskali Niemcy Wolfgang i Spaete. Czwartą zdobył Szwajcar Sandmeier, mając 1127 pkt. Również 5 i 6 miejsce obsadzili Niemcy Schmit i znana lotniczka Reich. Polak Barański znalazł się na 7 miejscu z 812,5 pkt., a Żabski na ósmym z 730,5. Młynarski zajął 10 miejsce z 575,5 pkt. Wyprzedził go na 9 miejscu Szwajcar Baur.

Nagrody za najdłuższy przebieg dystans podzielili między sobą Reitsch, Dietmar oraz Młynarski. Wszyscy przebyli 351 km aż do Hamburga. Nagrodę za największą wysokość zdobył Polak Żabski, osiągając 3295 m. Nagrodę za najdłuższy lot zdobył Austriak Frena, mając 19 godz. 01 min.

Podkreślić należy, iż Barański osiągnął jeszcze jeden wyczyn, który nie został uwidoczniiony w tabeli zwycięstw. Odbył on mianowicie w piątek 300-kilometrowy lot od Wasserkuppe do okolic Poczdamu, a więc blisko Berlina. Wystartował przed południem a wylądował w późnych godzinach wieczorowych. Jeden z dzienników niemieckich zaznacza, że po raz pierwszy w historii lotów bezmotorowych szybowiec wylądował tuż pra-

wie u bram stolicy Rzeszy. Baranowski przekroczył znacznie dwa ostatnie podobne najwyższe wyczyny, z których jeden wynosił 220, a drugi 284 km.

Strasliwy wybuch

Tokio. (ATE). Strasliwy wybuch, jaki wydarzył się w fabryce amunicji w miejscowości Sin-Teng-Ka w prowincji Se-Czuan wyrządził znacznie większe szkody, niż pierwotnie przypuszczano. (O tym wybuchu podawaliśmy w niedzielę rano — red.).

Katastrofa pociągnęła za sobą 110 ofiar. 360 osób zostało rannych. 120 domów uległo całkowitemu zniszczeniu. Władze nie zdołały jeszcze dotąd ustalić przyczyn wybuchu.

Śmierć w kopalniach

Katowice. (PAT). W kopalni „Emma“ w Radlinie Paweł Mrozek przygnieciony został spadającymi ze stropu kamieniami i zmarł w drodze do szpitala.

Katowice. (PAT). Ze Śląska O-polskiego donoszą, że cieśla Florian Pyka, zatrudniony w kopalni „Delbrueck“, pracując wraz z innymi robotnikami przy wylądowaniu z windy transportu drzewa wpadł do pobliskiego dzikiego szybiku głębokości 70 metrów. Śmierć nastąpiła momentalnie.

W sali Ogrodu Zoologicznego odbyło się w ub. sobotę — jak już donosiliśmy — wielkie zebranie Kół Stronnictwa Narodowego w Poznaniu. Na zdjęciu zebrani w skupieniu słuchają przemówień mówców.

FAKTY i OCENY

O zwolnienie inżyniera Doboszyńskiego

Obroncy inż. Doboszyńskiego zdecydowali zaskarżyć do sądu apelacyjnego decyzję sądu okręgowego w Krakowie, odmawiającą wypuszczenia go na wolność.

W skardze do sądu apelacyjnego, która zgłoszona będzie w bież. tygodniu, podniesione ma być, iż pozostawienie Doboszyńskiego w więzieniu, pozbawione jest podstaw, gdyż nie ma zupełnie obawy ucieczki oskarżonego.

Nowy miesięcznik

W poniedziałek 26 bm. ukazać się ma pierwszy numer nowego miesięcznika „Młoda Polska“, który będzie organem sektora młodzieżowego „Ozonu“, tzw. „Związku Młodej Polski“. Redaktorem ma być p. Jerzy Rutkowski. Bliższych danych, kto będzie współpracował w tym piśmie, oraz jakim kosztem będzie wydawane, na razie nie wiadomo.

Między 19 a 25 bm. odbędzie się na prowincji kurs-obóz dla kierowników „Związku Młodej Polski“, na którym obecnych będzie 50 kandydatów na kierowników Z. M. P.

Kto będzie kierownikiem kursu — czy płk Koc, czy p. Rutkowski, również nie wiadomo.

O Sejmie

W związku ze zwołaniem sesji sejmowej w sprawie wawelskiej „Wieczór Warszawski“ donosi że w kolach parlamentarnych kursuje dowcip, wedle którego Sejm, który nie jest w stanie niczego załatwić, z natury rzeczy woli obradować nad sprawami już załatwionymi.

Reorganizacja Kościoła Ewangelickiego na Śląsku

Sejm śląski wśród ustaw uchwalonych po wygaśnięciu konwencji genewskiej uchwalił również ustawę o organizacji Unijnego Kościoła Ewangelickiego w województwie śląskim. Nowa ustawa gwarantuje wpływ czynnika państwowego na administrację i politykę tego Kościoła oraz przewiduje możliwość włączenia Unijnego Kościoła Ewangelickiego do Kościoła Ewangelicko - Augsburgskiego, który — jak wiadomo — pozostaje pod polskim kierownictwem.

Władze Unijnego Kościoła Ewangelickiego wniosły protest przeciw tej ustawie.

Przy bólach reumatycznych mięśni i stawów stosuje się naturalną wodę gorzką Franciszka Józefa dla codziennego oczyszczenia i odkażania przewodu pokarmowego. Zalecana przez lekarzy. Tg 21 178

Posłowie ukraińscy w Londynie

Obradował w Londynie kongres mniejszości narodowych przy udziale 35 delegatów z Czechosłowacji, Danii, Estonii, Lotwy, Polski i Rumunii. Uchwalono na nim domagać się utworzenia specjalnego komitetu przy Lidze Narodów, który by rozpatrywał sprawy mniejszości.

Kongres ten jest instrumentem polityki niemieckiej, która przy pomocy mniejszości chce mieć w różnych krajach. Nosił on charakter wybitnie stronnicy, np. pozwolono przemawiać delegatowi irredentystycznych Niemców sudeckich z partii Henleina, oraz przedstawicielowi „Deutsche Vereinigung“ z Polski drowi Kohnertowi, ale nie udzielono głosu przedstawicielowi Niemców z Czechosłowacji, współpracujących z rządem i lojalnych wobec państwa.

Charakterystycznym jest, że oprócz Niemców uczestniczyli w obradach także dwaj Ukraińcy, mianowicie posłowie Mudry i Peleński, obaj przywódcy „Unda“ i zwolennicy tzw. normalizacji. Co tam robili, nie wiadomo. Po co pojechali do Londynu, musi tym bardziej budzić zaciekawienie, że w Londynie działa tzw. komitet ukraiński, na którego czele stoi niejaki Makohon. Przez ten komitet idą rozmaite materiały do lewicy angielskiej, której przedstawiciele od czasu do czasu zgłaszają w izbie gmin interpelację w sprawach ukraińskich.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Wtorek | Środa
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
 Czesława, Emilia, Daniela pr.
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
 Eliasza, Małgorzaty | Praksedy p.

Słońca: wschód 3.53, zachód 20.06
 Długość dnia 16 godzin 10 minut
 Księżyca: wschód 17.51, zachód 0.55
 Faza: 3 dzień przed pełnią

Lipiec
20
Wtorek

Ważne numery telefonów:
 Pogotowie rat.: 66-66 i 55-55
 Straż ogniowa: 19-57, 30-50
 Policja: 42-21
 Pościągcy: 15-00 i 28-36
 Posańcy: 17-72
 Grunwaldzka 17-72: Rynek Jeż.
 77-08: Kłauka przy Polnej
 74-02: Marsz. Focha (nar.
 Negolewskich) 17-32: Plac
 Światokrz. 40 J; Zielona (nar.
 Strzeleckiej) 50-35: Rynek
 Włdecki 66-55: W. Garbary
 nar. Wielkiej 57-87.

Poczt. biuro 1. tel.: 49-28 Zegaryk 07. Centr. międzym. 00. Inform. tel. 09. Biuro napr. 08.

Woda w WARCIE poziom: — 0,34 m.
 temper.: + 21,0

NOCNY DYŻUR APTEK

Środmieście: Apt. pod Złotym Lwem, Stary Rynek 75. — Apt. pod Eskulapem, plac Wolności 13. — Apt. dra Leona Kierzyńskiego, ul. Pierackiego 14. — Apt. przy Grobli, ul. Wielkie Garbary 41. — Apt. na Chwałiszewie, ul. Chwałiszewo 76. — Jeżyce: Apt. Mickiewicza, ul. Dąbrowskiego 10. — Łazarz: Apt. przy Parku Wilsona, ul. Marsz. Focha 47. Włda: Apt. Fortuna, ul. Górna Włda 96. — Górczyn: Apt. Karpińskiego, ul. Marsz. Focha 158. — Debiec: Apt. Debiecka, ul. Debiecka 6. — Sołacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12. — Główna: Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 53. — Staroleka: Apt. miejscowa przy ul. Staroleckiej 85.

KRONIKA MIASTA POZNAŃA

W Poznaniu przed 10 laty

Dnia 19 lipca 1927 r.

Przy kancelarii J. E. ks. kardynała dra Hlonda został utworzony tzw. wydział opieki religijnej nad Polakami zagranicą, która objęła wychodźstwo polskie w Europie i w Ameryce. — Zmarł śp. Ludwik Dybizański, zasłużony działacz i organizator na niwie teatralnej, b. dyrektor Teatru Miejskiego w Bydgoszczy, w 47 r. życia.

KRONIKA KOŚCIELNA

— * Ksiądz Roman Hildebrand, który z początkiem lipca otrzymał przeniesienie z Książa, pow. śremski, do Kępna, został zarządzeniem Kurii Arcybiskupiej przydzielony do parafii św. Trójcy na Dębcu.

OSOBISTE

— * Dyrektor Oddziału Banku Gospodarstwa Krajowego w Poznaniu, dr Bolesław Golik rozpoczął czterotygodniowy urlop wypoczynkowy.

KRONIKA MIEJSCOWA

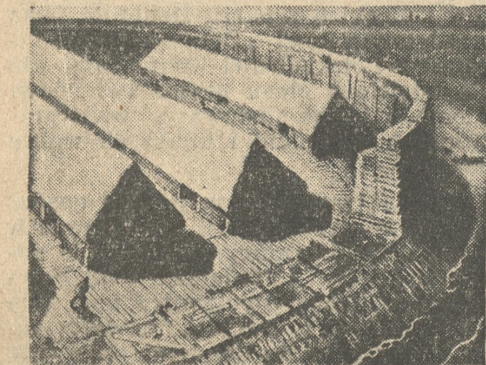
— * Barwny korowód przesunął się wczoraj w godzinach południowych głównymi ulicami naszego miasta. Był to pochód czeladzi rzeźniczo-wędliniarskiej, która urządziła wczoraj swoją doroczną zabawę latową. Z orkiestra i banderia na czele wyruszyła czeladź i uczniowie, z tasakami i toporami na ramieniu ze swej gospody przy ul. Wroneckiej 4, i przemarszerowali ulicami Pocztową, Sew. Mielżyńskiego, Pierackiego, św. Marcin, Podgórną i Strzelecką na boisko „Sokoła”, gdzie bawiono się rażno do późnego wieczora. — Udała zabawę zakończyła zabawa taneczna w gospodzie czeladzi rzeźniczo-wędliniarskiej, której bufet i kuchnię dźwierzwi p. Wojciecha Namysłowski. (pt.)

— * Tow. „Stella” zawiadamia zainteresowanych, że dzieci wysłane w I turnusie na kolonie wrócą do Poznania w następujących terminach: z Kobylnicy dn. 20 bm. o godz. 17.36, z Pniew 22 bm. o godz. 14.01 i z Międzychodu 23 bm. o godz. 14.01.

W II turnusie dzieci wyjadą: do Kobylnicy dnia 23 bm. o godz. 15.25, do Pniew 26 bm. o godz. 8, do Międzychodu 27 bm. o godz. 8 i do Kościana 27 bm. o godz. 8.

BISKUPIN

Instytut Prehistoryczny Uniwersytetu Poznańskiego wydał popularną broszurkę propagandową o biskupińskim grodzie, pióra prof. dra Józefa Kostrzewskiego w trzech językach. Bro-

Wygląd części osady bagiennej w Biskupinie (rekonstrukcja)

szurka zawiera prócz tekstu szereg ilustracji fotograficznych mgr W. Koczki, i mapkę orientacyjną. Kartkę tytułową wykonał art. mal. Wacław Boratyński. Tłoczyła Drukarnia Uniw. Pozn. Broszurka ta służyć będzie zagranicznemu biurom podróży, polskim placówkom za granicą jak i cudzoziemcom przebywającym w Polsce.

Przedstawiciele rolnictwa szwajcarskiego w Poznaniu

Wczoraj o godz. 12.38 przybyła do Poznania 5-osobowa delegacja szwajcarskich sfer rolniczych.

W skład delegacji, która zatrzymała się w hotelu Bazar, wchodzi: profesor politechniki Jakub Albert Volkarth z Zurychu, inż. dypł. Jan Nebiker Schenker, sędzia Fryderyk Walther oraz kupcy Leon Müller i Józef Albert Moser.

Szwajcarzy, będący gośćmi Wielkopolskiej Izby Rolniczej, Polskiej Spół-

dzielni Nasiennej i Centrali Rolników w Poznaniu, zabawią w Wielkopolsce do piątku.

W dniu dzisiejszym przedstawiciele szwajcarskich organizacji rolniczych uczestniczyli przed południem w posiedzeniu, urządzonym na ich cześć w Wlkp. Izbie Rolniczej, a po obiedzie zamierzają zwiedzić majątek Marcelin pod Poznaniem, oraz szkołę ogrodniczą i ogród botaniczny przy ul. Dąbrowskiego. (Iz)

Rzekomy książe Potulicki skazany na pół r. więzienia

Koźmin (ka). Rzekomy książe Potulicki, który w mundurze podchorążych artylerii zachwycał panie w Koźminie, znalazł się na ławie oskarżonych.

Sąd Grodzki w Koźminie skazał rzekomego księcia, niej. Karola Piaskowskiego, pomocnika chołewkarskiego na 6 miesięcy więzienia. Po odczytaniu wyroku odstawiono „księcia” do więzienia Sądu Okręgowego w Ostrowie.

Zjazd hodowców koni

Szamotuły (rk). W dniu 12 bm. odbył się w Gałowie u wice-prezesa Poznańskiego Związku Hodowców Koni, hr. Michała Mycielskiego zjazd kilkunastu hodowców koni, produkujących ogiery dla stadnin państwowych.

W zjeździe uczestniczyli m. i. naczelnik wydziału hodowli koni w Ministerstwie Rolnictwa, p. Witold Pruski i redaktor „Jeźdźcy i Hodowcy” p. Jan Grabowski.

Podczas całodziennych obrad wygłoszono następujące referaty: „Wczoraj, dziś i jutro hodowli poznańskiej”. Kwalifikacja stad elitowych, „Nasz eksport koni”.

Po ożywionej dyskusji, wysłano rezolucje do ministra rolnictwa i reform rolnych, oraz opracowano wytyczne dla poznańskiego konia szlachetnego.

KINOTEATR „SŁOŃCE” KINOTEATR

Dziś, w poniedziałek, dnia 19 lipca PREMIERA

Główny arcydzieło filmowe wytw. „Warner Bros” realizacji FRANKA BORZAGE

SYN ADMIRAŁA

W rolach głównych:
RUBY KEELER - DICK POWELL - LEWIS STONE

Na morzu, na lądzie, w szkole kadetów. I tam wszędzie, gdzie młodość i miłość znajdują dla siebie najbardziej czarowne tło toczy się akcja wspaniałego filmu „Syn Admirala”, który zachwyci wszystkich starych i młodych!

Sala specjalnie chłodzona

Aby się „napić, nadyszeć ojczyzny”

Wzruszające listy rodziców dzieci z Niemiec, przebywających na koloniach w Polsce

W Wielkopolsce przebywa obecnie na koloniach, zorganizowanych przez Polski Związek Zachodni dla dzieci polskich z Niemiec i Śląska około 1800 dzieci. Są one rozmieszczone na 20 koloniach wy-

Na pierwszym planie „radio”, znak Związku Polaków w Niemczech, a za tym orzeł polski, zrobione przez chłopców ze Śląska Opolskiego, przebywających na kolonii w Rawiczu.

poczynkowych, rozrzuconych po całym naszym województwie.

Na kolonii w Zaniemyślu przebywają pod opieką dwóch nauczycielek 53 dziewczynki z Berlina i okolicy. Są one zakwaterowane w szkole powszechnej. Przed śniadaniem dziewczynki śpiewają jedną zwrotkę „Kiedy ranne wstają zorze” i odmawiają pacierz. Dziwnie nieco brzmi modlitwa odmawiana po polsku z akcentem niemieckim.

Po śniadaniu dzieci udają się na podwórze szkolne, by oddać się zabawie i piosence.

Część dzieci włada bardzo słabo językiem polskim, w piosenkach jednak nie odczuwa się tego. Kto wie, czy właśnie piosenka nie jest najlepszym sposobem nauki języka ojczystego.

— Dziewczynkom jest tutaj dobrze — mówi nauczycielka. — Chwała sobie pobyt w Polsce. Niektóre z nich bawią w kraju po raz drugi, inne po raz trzeci. W listach wyrażają wielką radość, że mogą choć 4 tygodnie spędzić w ojczyźnie. Niemniej cieszą się rodzice tych dziewczy-

nek z ich wakacyjnego pobytu w kraju.

Oto charakterystyczne wyjątki z listów rodziców: „Kochana córko. Bardzo mi się ucieszyli rodzice twój jak zeszyły tych kilka słów od ciebie usłyszeli zesz jest zdrowa i ci się tam podoba w ojczyźnie naszej w stronach katolickich. Przynajmniej tam więcej Pana Boga poznasz i możesz się lepiej Panu Bogu służyć nauczyć”. W drugim liście czytamy te słowa: „Bo ja wem (wiem) bardzo dobrze, że w Polsce tam ci jeżdż (jeść) ze serca szczerze dadzą”. A w innym, pisanym przez brata jednej z dziewczynek po niemiecku, znajdujemy taki charakterystyczny dopisek polski: „Do mamy (mamy) po polsku napisać, to się będzie cieszyć bardzo”.

W Gostyniu kolonia mieści się w klasztorze ks. ks. Filipinów. Przebywa tam 20 chłopców z Górnego Śląska. Czuwają nad nimi książe. A czuwać trzeba specjalnie, bo to element bardzo ruchliwy i stesunkowo mało opanowany. Chłopcy mają tu dobre odżywienie, należyty wypoczynek i godziwą rozrywkę.

W Rawiczu hawi na wypoczynku w szkole powszechnej 30 chłopców ze Śląska Opolskiego, w tym trzech uczniów gimnazjum polskiego w Bytomiu. Chłopcy ze Śląska Opolskiego mówią zupełnie dobrze po polsku i robią nader miłe wrażenie. Są grzeczni i układni, nie sprawiają więc żadnego kłopotu kierownictwu kolonii, które stara się, aby dzieci wyniosły jak najlepsze wrażenia z kraju. Chłopcy chętnie oddają się ćwiczeniom fizycznym, zwłaszcza biegiem, którymi się pasjonują.

W Kąkolewie pod Leszmem kolonia utrzymywana jest przez Związek Oficerów Rezerwy w Lesznie. Jest tutaj pod opieką jednego ze starszych harcerzy, studenta U. P., 25 chłopców z Lipska i okolicy.

Chłopcom jest tu bardzo dobrze. Apetyty im nadzwyczaj sprzyjają, jak zresztą wszędzie na koloniach dzieci polskich z Niemiec i Śląska. Warunki mają chłopcy bardzo dobre. Mieszkają w starym pałacu, położonym wśród parku. Zapytani, jak się czują, wyrażają swoje zadowole-

Chłopcy ze Śląska Opolskiego, wypoczywający w Rawiczu, spokojnie oczekują na podwieczorek, by po nim oddać się ulubionemu biegom, a później dziarskiej piosence.

nie z pobytu na wypoczynku w Polsce i zapowiadają swój przyjazd na przyszły rok do kraju, by się „napić, nadyszeć ojczyzny”. (sk.)

Grupa dziewcząt polskich z Berlina, przebywająca na wypoczynku w Zaniemyślu. Z tyłu stoją: kierownik placówki poznańskiej PZZ i dwie nauczycielki, sprawujące pieczę nad dziewczętami.

RÓŻNE

Ważne dla myśliwych. Oddział Polskiego Związku Łowieckiego w Poznaniu, przypominając myśliwym, że wszyscy biorący udział w polowaniach, muszą posiadać przy sobie karty łowieckie i zezwolenia na prawo noszenia broni. (Dotyczy to również i myśliwych - wojskowych w służbie czynnej i rezerwistów).
Jak nam wiadomo, organy do tego powołane i Komenda Policji Państwowej otrzymały w tej sprawie odpowiednie bardzo ostre rozporządzenia i będą pociągały tych myśliwych, którzy polują, nie mając wyżej podanych zezwoleń, do surowej odpowiedzialności.

Z TARGU

Dzisiaj na targu na placu Sapieżyńskim placowo (w ził za pół kg).
Nabiał: masło wiejskie 1.30-1.40, masło mlecz. 1.40-1.50, twaróg 0.30-0.40, śmietana (litr) 1.20-1.40, mleko (litr) 0.20-0.22, jaja (mendl) 0.90-1.00.
Mięso: wolowina 0.70-1.00, wieprzowina 0.70-1.00, cielęcina 0.75-1.00, słonina wędzona 0.90-1.00, skopowina 0.60-0.80, słonina 0.85, kozina 0.50-0.60, smalec 1.20-1.25.
Ryby: tryby śniecie 10-20 groszy mniej; karp 1.30-1.40, szczupak 1.20-1.40, lin 0.80-0.90, sandacz 1.20-2.20, okoń 0.70-1.00, karaś 0.80-1.00, białe ryby 1.40-0.50, leszcz 0.50-0.70, węgorz 1.10-1.20, sum 1.00-1.60, dorsz dzielony 0.50.
Raki: 0.60-1.50 za mdl.
Drobiaz: dziczyzna: kura 2.00-3.20, kaczkę 2.00-3.50, gęś 3.50-6.00, królik 0.90-1.20, perlica 2.60-2.80, indyk 5.00-8.50, gołąb 0.40 do 0.60, para kurczak 1.80-3.00.
Jarzyny (w grzechach): ziemniaki 5-6 buraki 5-10, pietruszka (pecezek) 10 seler (szuka) 5-10, rabarber 5-10, sałata 5-10, szpinak 25-30, rzodkiewki 5-10, ogórki (mdl) 30-40, kalafior 10-15, marchewka 5-8, kalafior 10-40, pomidory 30-40, fasola 10-15, kapusta biała 10-15, włoska 10-20 (główka).
Owoce (w grzechach): agrest 20-30, czereśnie 30-60, cytryny 18-20, owoce suszone 80-1.00, czarne jagody 20-25, porzeczki 20-25, maliny 35, wiśnie 20-30, morele 70-90, jabłka 30-40, gruszki 20-30, brzoskwinie 0.80-1.00.
Grzyby: kurki 30-40.
Od ostatniego targu ceny bez znaczących zmian. (hu)

KRONIKA WYPADKÓW

Potrącenie przez rower. Na Górnej Wildzie 27 najechał w sobotę nieznanymi nazwiskami 68-letniego Franciszka Ratajczaka, mieszkającego przy ulicy Wspólnej 27. P. Ratajczakowi, który odniósł ogólne potłuczenia i pokaleczenie nosa, udzieliło pomocy Pogotowie Ratunkowe (66-66) i przewiozło go do domu. (kl.)

KRONIKA POLICYJNA

Włamywacze w mieszkaniu lekarza. W sprawie kradzieży, dokonanej w mieszkaniu lekarza p. Józefa Nowaka przy ul. Fr. Ratajczaka 31, policja prowadzi dalsze dochodzenia. Jak się dowiadujemy, w sobotę zwolniono z aresztu policyjnego dozorcę domu przy ul. Fr. Ratajczaka 31, Maksymiliana Grossera, przytrzymanego przez policję krótko po ujawnieniu kradzieży. (kl.)

Skazanie

b. sołtysa gm. Orpiszewo

Ostrów (bs). Sąd Okręgowy w Ostrowie na sesji wyjazdowej skazał b. sołtysa gminy Orpiszewo Stanisława Bielawnego na półtora roku więzienia za sprzeniewierzenie 5523 zł. — Sumę tę zdołał Bielawny zdefaudować w ciągu jednego roku, w którym urzędował jako sołtys.

Wycieczka towarzyska do Paryża organizuje Zrzeszenie Związków Artystycznych i Kultur, w Pałacu Działalności w Poznaniu. Program: odjazd drogą morską do Le Havre dnia 14-go sierpnia. Powrót koleją przez Berlin (pobyt 1 1/2 dnia) dnia 27. 8. Cena zł 377. — Zapisy sekr. w Pałacu Działalności St. Rynek 78 tylko do dnia 23 lipca w godz. od 16-19, tel. 24-24. zg 27 486

STAN POGODY W POZNANIU

19 lipca 1937

Temperatura 7 godz. + 16.8, 13 godz. + 23.8.
Ciśnienie 7 godz. 756.9 mm, 13 godz. 756.0 mm.
Zachmurzenie 7 godz. pogodnie
13 godz. kierunek półn.-zach. szybk. 7 m/sek.
Wiatr 7 godz. kierunek półn.-zach., szybk. 5 m/sek. 13 godz. umiarkowane
Opad w ciągu poprzedniej doby (od godz. 7 rano dnia wczorajszego do godz. 7 rano dnia dzisiejszego) 2.0 mm., rodzaj opadu: deszcz
Temperatura w dniu 18 lipca br. była: najwyższa + 22.1 o godz. 10,30 najniższa + 16.4 o godz. 1
Prognoza pogody na dzień jutrzejszy: Zmienne zachmurzenie w ciągu dnia, w nocy pogodnie, po południu wzrost zaburzeń atmosferycznych, ciepło i parno, słabe wiatry zmienne.

Niezwykła historia zapomnianego trzewika

Zajmują się nim Polski Instytut Rozrachunkowy i Komisja Przywózowa przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu

Wielichowo (wb) Obywatel wielichowski p. St. Cacha przeżywa obecnie niezwykłe tarapaty z powodu... starego, damskiego trzewika.

Spraw przedstawia się następująco: W maju br. gościł p. Cacha u siebie swoją szwagierkę z synem, którzy przybyli z Niemiec do Polski, by tu spędzić wakacje.

Przy odjeździe zaszła niewinna pomyłka: Szwagierka pana Cacha, pakując swoje rzeczy zabrała trzewik żony p. Cacha, a w jego miejsce pozostawiła swój.

Ponieważ pomyłkę rychło spostrzeżono, a syn szwagierki opuszczał Polskę w dniu następnym, przeto zabrał on trzewik matki, obiecując, po przyjeździe do Niemiec, odesłać trzewik omyłkowo zabrany.

Sprawa wydała się zupełnie prosta, i byłaby też taką, gdyby nie nasz skomplikowany biurokratyzm. Chociaż jasne było jak słońce, że zaszła tu zwykła pomyłka, że nadesłany z Niemiec używany trzewik damski nie może mieć nic wspólnego z importem towaru z zagranicy w celach handlowych, co zrozumiał i uwzględnił urząd celny niemiecki, przepuszczając przesyłkę bez żadnych trudnień, nie zrozumieli tego i nie chcą zrozumieć polskie urzędy.

P. Cacha otrzymał najpierw z Oddziału Poczto-Celnego w Poznaniu

list z zawiadomieniem o nadejściu z Niemiec trzewika, który jednak „nie może być doręczony z powodu braku 1) świadectwa rozrachunkowego wydanego przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Poznaniu, oraz 2) pozwolenia na przywóz, wydanego przez ministerstwo Przemysłu i Handlu w Warszawie”.

P. Cacha zwrócił się więc do Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu z wnioskiem o wydanie wymaganego dokumentu. Wniosek powędrował z Izby Przem.-Handlowej w Poznaniu do Polskiego Instytutu Rozrachunkowego, skąd wreszcie nadesłano panu Casze aż... 4 formularze (w różnych kolorach) do wypełnienia, z żądaniem nadesłania 1,10 zł.

Niezależnie od tego Centralna Komisja Przywózowa przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu w Warszawie nadesłała panu C. inny formularz do wypełnienia w celu uzyskania „pozwolenia na przywóz towaru z zagranicy“ (1) z żądaniem zaopatrzenia podania w opłatę stemplową w kwocie 5 zł.

P. Cacha z Wielichowa prawdopodobnie zrezygnuje z dalszych starań o wydanie trzewika, przekonany dostatecznie, że o wiele łatwiej i taniej będzie kupić żonie parę nowych trzewików, aniżeli starać się o zezwolenie na „import“ trzewika z zagranicy.

Z WIELKOPOLSKI

CHODZIEŻ. Sąd Okręgowy z Poznania na sesji wyjazdowej w Chodzieży rozpatrywał sprawę krwawej bójki, stoczonej przez rodziny Bogusławskich i Pasiętów. Jeden z Pasiętów odniósł tęż niebezpieczne uderzenia ostrym narzędziem w głowę. Powodem krwawej rozprawy były porachunki sąsiedzkie, przy czym obie rodziny zamieszkuje jeden wspólny dom. Bogusławski otrzymał 8 mies. więzienia, dwoje jego dzieci i Pasięta po 6 mies. Wykonanie kary zawieszono wszystkim na przeciąg trzech lat. (cm)

CZARNKÓW. W ostatnim czasie rozpanoszyła się w tej okolicy straszliwa plaga kradzieży polnych.
— W Sądzie Grodzkim w Czarnkowie pod przewodnictwem sędziego p. Starkowskiego rozpoczęły się sprawy karne. (cm)

GNIEZNO. W sobotę rozpoczęła się w Gnieźnie rekrutacja do kopalni węgla w Belgii. Z samego Gniezna zgłosiło się kandydatów około 150, w tym 62 wykwalifikowanych 43 z powiatu, razem zaś z pozostałymi z przydzielonych osrodków około 500. Komisja zbadała 280 kandydatów a reszta podda się badaniu w poniedziałek. Przyjęto do prac 11 robotników z Gniezna, 6 z powiatu, i innych powiatów 77 robotników.
— Swego czasu złodzieje włamali się do składu kolonialnego p. Zofii Ciabachówny, skąd zabrali towaru na łączną wartość 600 zł. Na podstawie odcisków palcy pozostawionych na szkle wykryto sprawców w osobach Jana Szymańskiego (11 razy karany) i Józefa Pekala (5 razy karany). Sąd skazał Szymańskiego na 1 1/2 roku więzienia zaś Pekala na 6 miesięcy więzienia. (br)

INOWROCŁAW. Zjazd kobiet kat. okręgu kujawskiego odbywał w Janikowie pod przewodnictwem p. Adamskiej z Pakości. Po referatach ks. prob. Klitschego i ks. Pelza z Inowrocławia, reprezentantki 14 oddziałów złożyły obszernie sprawozdania z terenu swej działalności. Po zjeździe Kat. Stow. Kobiet w Janikowie podejmowało zebranych gości podwieczorkiem.
— W Szadłowicach pod Inowrocławiem odbył się zjazd dekanalny kat. młodzieży męskiej i żeńskiej, na który zjechało około 800 osób. — Msze św. celebrował ks. Matuszewski z Góry, podniósł kazanie wygłosił ks. prob. Handke. Po nabożeństwie odbyła się defilada młodzieży przed zgromadzonym duchowieństwem. Następnie odbyła się okolicznościowa akademicka, po czym młodzież uprawiała różne gry i zabawy.
— Samobójstwo w gmachu sądowym usiłowała popełnić przez wypicie flaszki z lizolem, niej. Skonieczna z Dabrowy Biskupiej, której mąż Stanisław aresztowany został pod zarzutem podpalenia własnego gospodarstwa. Skonieczna odstawiła do więzienia karno-śledczego przy ul. Pakośkiej a jego żonę do szpitala.
— Liczne grono znajomych i wiernych odprawiło na cmentarz par. Matki Boskiej zwłoki p. Marii Jolanty Niklewskiej, wdowy po b. zastępczym dyrektorze tutejszego Banku Ludowego. Kondukt żałobny eksportował ks. kanonik Jaśkowski. (mz)

KEPNO. Lekarza szpitalnego dra Rosę, przebywającego na urlopie wypoczynkowym zastępuje dr W. Rzepecki.
— Do 31 bm. włącznie zastępuje lek. pow. dra Sadowskiego lekarz pow. dr Michalski z Ostrowa. Interesantnym przyjmować będzie w każdą sobotę od godz. 13-15. Funkcjonariuszy państwowych przyjmują dr W. Rzepecki przy ul. Kościuszki 11 codziennie od godz. 11-13 i od 14-16.
— W czasie dwutygodniowego strzelania o godność króla i rycerzy okręgu ostrowskiego Kurk. Bractw Strzeleckich, zdobył I miejsce w strzelaniu do tarczy płytkowej p. Feliks Haniński z Kępna.
— 20 bm. o godz. 10 przed poł. odbędzie się na targowicy w Kępnie zakup koni dla kaliskiej dyw. piechoty.
— W piątek w godzinach rannych znaleziono na szosie Kepno — Podzamcze za Świąb trupa młodego człowieka przejechanego przez samochód ciężarowy. Zawiadomiona policja zabezpieczyła zwłoki aż do przybycia komisji sądowo-lekarskiej. Tragicznie zmarłego widziano uwieszonym do przyczepki samochodu ciężarowego. Widocznie wskutek niewagi wzgl. przemieszczenia spadł z przyczepki przy czym dostał się pod koła znajdujące śmierć na miejscu. Nie zdołano ustalić do której firmv samochód należał. Do-

chodzenia wykazały, że zabitym jest 22-letni bezrobotny Bronisław Tralkowski z Kraszkowie pow. wielki. (km)

OSTRÓW. Srebrne gody pożycia małżeńskiego obchodził 21 bm. radny miejski Klubu Narodowego p. Władysław Zaremba-Rychwałski wraz z małżonką p. Jadwigą z d. Brinkman.
— Zebranie Stronnictwa Narodowego odbędzie się 28 bm. Referat wygłosi kpt. Grzegorzak z Łodzi.

— Obchód dożynkowy urzęda tu Kółka Rolnicze w niedzielę 1 sierpnia na ogródkach parafialnych. Dochód z uroczystości przeznaczają rolnicy na budowę nowego kościoła w Ostrowie.

— Pielgrzymkę pieszka do Częstochowy urządzi Żywy Różaniec Młodzieńców 11 sierpnia. — Zgłoszenia i niestowarzyszonych przyjmuje Józef Walczak, Koszarowa nr 3.

— Pobłogosławiony został związek małżeński między p. Weroniką Padówną, znaną dentystką z Ostrowa a p. kpt. Stanisławem Dybala z Wielunia.

— Naczelnikiem Urzędu Pocztoowego w Raszku został mianowany p. Leon Szumiński z Chodzieży.

— Zawody pływackie na basenie miejskim zorganizował WKS — Ostrow. Prócz gospodarza stanęły do zawodów. WKS — Poznań, KS „Astra“ Krotoszyń i „Ostrowia“, zwyciężył na 100 m dow. Sikora (WKS — Poznań) przed Szperą (Ostrowia), 200 m klas.: Matecki — Poznań przed Wawrzyńczakiem „Ostrowia“, 100 m wzn.: Dardos (Poz) przed Mateckim (Poz), 200 m dow.: Sikora (Poz) przed Szperą, 5 x 50: „Ostrowia“ przed WKS — Poznań, 3 x 100: WKS Poznań przed „Ostrowia“, Piłka wodna: Ostrowia — WKS Poznań 1:0. W ogólnej punktacji zwyciężył WKS Poznań 129 p. przed „Ostrowia“ 98 p. (os)

— **WRZEŚNIA.** Obwodowy zjazd Kółek Rolniczych w Czeszewie odbył się przy udziale Kółek Rolniczych z Orzechowa, Mikuszewa, Nowejwsi-Podg. i Czeszewa. Zebraniu przewodniczył prezes Kółka Rolniczego z Orzechowa p. Stanisław Nowak. Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania K. R. Czeszewo przez sekretarza, przewodniczący udzielił głosu zaproszonemu referentowi inż. Suchorskiemu z Bolewic, który w bardzo treściwym referacie omawiał sprawy spółdzielcze. Z kolei zabrał głos sekr. pow. p. Garstecki referując bieżące sprawy organizacyjne jak również sprawy posuchy. W dalszym ciągu zebrania pow. instr. rolny p. Wichowski mówił o uprawie łąk i pastwisk oraz kredytów udzielanych przez Włkp. Izbe Rolniczą na zakładanie nowych łąk.

Z POMORZA

— **TORUŃ.** Prokurent f-my „Polchem“, Gustaw Fauchet został mianowany wicekonsulem honorowym Belgii na obszar Pomorza łącznie z pow. bydgoskim, lecz z wyłączeniem Gdyni.

— Specjalny komitet dla uczczenia śp. dra Steinborna zbiera składki na tablicę pamiątkową, która zostanie umieszczona w księżnicy miejskiej im. Kopernika przy ul. Wysokiej. Na czele komitetu stoi dyr. Antczak.

— W Gostkowie pod Toruniem nieujawnieni sprawcy włamali się do mieszkania rolnika Jana Judy i zabrali różne przedmioty wartości 560 złotych.

— W kasynie oficerskim przy ul. Żeglarskiej odbywa się wystawa obrazów Pautscha, Sichel-skiego, Jarockiego, Karpińskiego, Filipowskiego i innych.

— Na gościnne występy w Teatrze Ziemi Pomorskiej przybyła Stanisława Wysocka, Artystka wystąpi w Rostworowskiego „Niespodzianka“ i w komedii Jope-Slade'a i Stokes'a pt. „Złoty wieniec“.

— Na ławie oskarżonych przed Sądem Okręgowym zasiadła sżajka krzywoprzysięców, złożona z 9 osobników, którzy, występując jako świadkowie w procesach alimentacyjnych na terenie m. Chelmży w pow. toruńskim, ciagneli z tego poważnie korzyści materialne. Po przeprowadzonej rozprawie sąd skazał: J. Grażarskiego na 2 lata, Szc. Krzywdzińskiego na 1 rok i 9 mies., Leopolda Zelmańskiego na 2 lata i 6 miesięcy, Z. Trzczińskiego na 3 lata, M. Iwańca na 1 rok, Wł. Trzczińskiego na 2 lata 6 mies., Kaz. Fabianowskiego na 6 mies. i Franc. Krzywdzińskiego na 15 mies. uwolnienia. Jedynie Wład. Krzywdziński został uwolniony od winy i kary.

— Na kilkudniowy pobyt do Torunia przybył prezes okręgu „Sokoła“ we Francji, p. Antoni Zoledziowski z Risuort. (z)

Akademicka Kolonia Wypoczynkowa w Orłowie Morskim

W roku bieżącym została utworzona w Orłowie Morskim wypoczynkowa kolonia akademicka dla niezamożnej braci studenckiej z całej Polski. Cel kolonii jest jasny: dać studentom i studentom możliwość spędzenia kilku tygodni nad polskim morzem i to o ile możności jak najtaniej.

Na pobyt indywidualny w Orłowie nie każdy ze studentów mógłby sobie pozwolić, przeto Bratnia Pomoc Zrzeszenia Studentów Polaków Politechniki Gdańskiej przy współudziale polskiej młodzieży akademickiej uniwersytetu St. Batorego w Wilnie oraz współpracy kilku pań z Związku Pensjonatów Nadmorskich — Koło Orłowo, zaprojektowała urządzenie kolonii wypoczynkowych dla większej ilości studentów.

Wszystkie ośrodki akademickie w Polsce — Warszawa, Kraków, Poznań, Lwów, Lublin i Wilno — pod przewodnictwem Gdańska, podawszy sobie ręce stworzyły akademicka kolonię wypoczynkową w Orłowie Morskim.

Kolonia liczy obecnie około 190 akademikzek i akademików, zakwaterowanych grupami w szeregu pensjonatów. Czas trwania kolonii jest przewidziany na dwa miesiące wakacyjne: to jest na lipiec i sierpień.

Dla usprawnienia obsługi przybywających do Orłowa letników ustawiona została obok dworca kolejowego wielka tablica informacyjna. Obok tej tablicy zwykle dyżuruje harcerz, który chętnie i uprzejmie udziela informacji dotyczących warunków pobytu.

zg 1722

Nowy poseł holenderski

W przejeździe samochodem z Hagi do Warszawy zatrzymał się wczoraj w Poznaniu i zamieszkał w hotelu Bazar nowy poseł holenderski w Polsce, minister J. G. Bosch de Rosenthal, wraz z małżonką.

Dzisiaj rano o g. 8,45 minister Bosch de Rosenthal wyruszył do Warszawy, by zająć tam stanowisko po swoim poprzedniku, pośle Lamercie Carstenie, odwołanym do Holandii.

Ciężki wypadek młodego jeźdźca

Na zawodach hippicznych w Gdyni spadł w sobotę z konia i doznał wstrząsu mózgu oraz uległ złamaniu podstawy czaszki młodymłociany jeździec, 20-letni Eryk Brabec z Poznania, syn em. puł-

ERYK BRABEC,

wielka nadzieja polskiego sportu jeździeckiego uległ ciężkiemu wypadkowi.

kownika Huberta Brabeca, zasłużonego około rozwoju sportu jeździeckiego w Polsce i założyciela Wielkopolskiego Klubu Jeździeckiego.

Jak się dowiedzieliśmy w ciągu niedzieli, stan zdrowia Eryka Brabeca, przebywającego na oddziale chirurgicznym szpitala SS. Wincentek w Gdyni, uległ pewnej poprawie i lekarze nie tracą nadziei, że uda się utrzymać go przy życiu.

Eryk Brabec zdał w tym roku maturę i w najbliższym czasie miał stanąć przed komisją wojskową. Od kilku lat oddawał się z zapałem jeździectwu sportowemu i niejednokrotnie zdobywał nagrody, m. i. przed niespełna dwoma tygodniami posiadał na własność puchar przechodni na zawodach jeździeckich w Śremie.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi

Dnia 17 bm. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość), mieszkają w Poznaniu: Starszy asesor kolejowy Jarosław Krawec i Maria-Magdalena Banachówna; górnik Stanisław Mundt i pracown. Anna Balcerzakówna; górnik Jan Jęch i Helena Cierniak, z domu Frackowiakówna.

Zgony.

Dnia 17 lipca 1937 r. zapisano następujące zgony: Edward Kryś, 3 lat, 9 mies., 10 dni; Stanisław Bogaczyk 2 mies., 16 dni; Maria Kliksowa z domu Chmielewska, 50 lat; Elfyda Jenke, bez zawodu, 54 lat; Teodozja Stambula, służąca, 25 lat; Ignacy Szymański szofer-mont., 29 lat; Jadwiga Ratajczakowa z domu Rupocińska wdowa, 33 lat; Dr Zygmunt Dymiński, lekarz, doktor medycyny, 56 lat.

Nowoczesny Sherlock Holmes przy robocie

Demaskowanie zbrodniarzy na podstawie nikłych poszlak

Genialny detektyw angielski Sherlock Holmes, jest rzec można, twórcą nowoczesnej szkoły detektywistycznej. Jego bystre metody dochodzenia zbrodni wskazywały kryminalistom nowe drogi, po których krocząc, dochodzą wreszcie przy wyzyskaniu najdrobniejszych poszlak, do sprawy zbrodni. Jak niesłychanie ważną rolę odegrać mogą w śledztwie nawet najbardziej niepozorne poszlaki, dowodzą poniżej przytoczone przykłady.

W pewnym domu mieszkalnym, w którego suterrenach znajdowała się pracownia stolarska, dokonano kradzieży. Na miejscu znaleziono starą marynarkę, która niczym nie dradzała swego właściciela. Marynarkę włożono do worka z silnego papieru i tak długo trzepano ją laskami, jak długo na to pozwoliła trwałość papieru. Następnie zebrano pył, który się nagromadził pod marynarką, i oddano go chemikowi sądowemu. Pod mikroskopem, okazało się, że pył pochodził głównie ze startego włókna drzewnego, tak iż jako właściciel marynarki wchodzić mógł w rachubę jedynie pracownik stolarski. Rewizja w warsztacie ujawniła, że skradzione przedmioty znajdowały się w jednej ze skrzyni z narzędziami.

W pewnym domu w Paryżu wybuchł pożar. Policja bez trudu stwierdziła, że ogień został podłożony w celu uzyskania premii ubezpieczeniowej. Właściciele mieszkania aresztowano, natomiast nie zdołano żonie jego udowodnić współnictwa. Sprawa już przycichła, gdy pewnego dnia wylowiono z Sekwany siennik, w którym znajdowała się wielka bańka do benzyny. Stwierdzono łatwo, że siennik był własnością aresztowanego właściciela mieszkania. Krótko potem aresztowano także jego żonę, która przed sędzią śledczym przyznała się do winy. Policja, dzięki oryginalnemu wnioskowi, ustaliła winę kobiety: siennik bowiem był zeszyty, co pozwoliło wnosić, że czynna była przy tym ręka kobieca. Mężczyzna bowiem byłby siennik albo spał albo zawiązał.

Niesłychanie zawiła drogą przebył detektyw, który śledził za mordercą dziecka Lindbergha. Jedyny ślad, jaki zлочyńca zostawił po sobie, była złamana drabinka. Z łatwością dano się stwierdzić, że drabinka nie była kupiona gotowa, lecz że kazał ją sobie wykonać fachowiec.

Sprawę oddano w ręce wybitnego znawcy drzewnego, Artura Köhlera. Tenże oświadczył, że boki drabinki są z drzewa starego, a stopnie ze świeżego. Chodziło teraz o wypośrodkowanie, z której fabryki pochodzi drzewo.

Ameryka posiada 40 tys. fabryk obróbki drzewa. Najpierw więc stwierdził Köhler, że chodziło o drzewo sosnowe ze stanu Karolina. Liczba czynnych tam fabryk obróbki drzewa wynosi tysiąc sześćset. Na podstawie fantastycznie precyzyjnych pomiarów stwierdził Köhler, że deski wyglądzone były maszyną, która posiadała z jednej strony osiem, z drugiej sześć hebli. Okazało się dalej, że tylko 25 fabryk posiadało takie heblarki. Wielkość użytych do drabinki stopni wynosiła dokładnie 2 i pół : 10 centymetrów. Z pomiędzy 25 fa-

bryk 23 wykonywały tego rodzaju deseczki. Przy mikroskopijnym badaniu deszczulek stwierdził Köhler, że heblarka użyta do obróbki deseczek pozostawiała po sobie ślady nikłych zupełnie nieregularności. Istotnie wypośrodkowano pewną firmę, w której niedgdy stwierdzono, że drobna nieakuratność heblarki. Wykonano tą maszyną tylko dwa zamówienia dla pewnej firmy w nowojorskiej dzielnicy Bronx.

Kiedy później aresztowano cieślę Ryszarda Hauptmanna, stwierdzono, że brał on drzewo od tej firmy. Dalej okazało się, że w domu Hauptmanna wyrwana została

na strychu deska, która zdaniem Köhlera, użyta została na boki dla drabinki. Znajdujące się w desce tej cztery dziury od gwoździ odpowiadały dokładnie odnośnym dziurom w belkowaniu dachu domu, zamieszkałego przez Hauptmanna. Oprócz tego boki drabinki wykazywały te same krawki roczne, co pozostały koniec deski na strychu. Wreszcie zademonstrował Köhler przed sądem hebel Hauptmanna, który pozostawił na drzewie te same nieregularności, jakie znajdowały się na boku drabinki. Hauptmann został skazany na śmierć. Kk.

ŚWIĘTO RYZU W JAPONII
Dzień sadzenia ryżu w Japonii uważany jest za święto narodowe. Dzień ten jest również wolny od nauki szkolnej. Na zdjęciu dziatwa szkolna podczas święta ryżu.

Kinoteatr „ŚWII”
Nowoczesny dramat salouowo-sensacyjny o mocnym napięciu **„GODZINA POKUSY”**
Gustaw Fröhlch — Lida Baarowa — Rudolf Klein Rouge
Bardzo ciekawy dodatek „NA DNIĘ MORZA”
nr 46 570

Jaskinie gipsowe w Krzywcu

Jedna z najciekawszych osobliwości przyrodniczych w Polsce

Podole jest terenem specjalnie ciekawym dla turystów dzięki swemu pięknemu położeniu, malowniczym jarom rzek i zachowanym w dobrym naogół stanie ruinom zamków i kościołów obronnych.

Najciekawszymi pod względem osobliwości turystycznych są bezwątpienia powiaty południowe. Za jedną z najciekawszych osobliwości przyrodniczych na ziemiach polskich uchodzą jaskinie gipsowe w Krzywcu, do których prowadzi wygodna szosa prosto ze stacji kolejowej w Iwaniu Pustym.

Sama wieś Krzywce Górne, na terenie której leżą jaskinie, położona jest malowniczo nad jarem rzeki Cyganki, a na szczególną uwagę zasługują tu jeszcze malownicze ruiny zamku, w którego basztaach zbudowano prowizoryczne schronisko dla turystów, zwiedzających jaskinie.

Od wielu lat Podolskie Tow. Turystyczno-Krajoznawcze w Tarnopolu, przystąpiło do odkopywania wejścia do jaskiń i do udogodnienia ich wewnątrz zwiedzającym. Zbadane dotychczas komory posiadają przeciętnie powyżej 20 metrów długości, nieco więcej szerokości i 18 do 22 metrów wysokości. Teren komór stopniowo obniża się, rozchodzą się w nich liczne korytarze we wszystkich kierunkach, które stanowią znowu punkt wyjścia do dalszych komór, leżących poniżej.

Obecnie prowadzone są dalsze badania nad odkryciem innych komór i korytarzy, które mogą zawierać cenne wykopaliska; są one doskonale zachowane i obfitują prawdopodobnie w znacznie ciekawsze twory świata mineralnego, niż

np. dotychczasowe wykopaliska w Złotym Biloczu.

Od samego wejścia do jaskini polyskują wszędzie przepiękne kryształki gipsu, bądź to w formie gałazek i kwiatów, lub śnieżnobiałych płaszczyzn, bądź też w formie przezroczystych bloków, podobnych do szkła. A kiedy uprzytomnimy sobie, że kryształki te i załamania płaszczyzn mienia się w świetle elektrycznym piękną skalą barw, łatwo wyobrazić sobie efektowny obraz, jaki uderza oczy zwiedzającego.

Chcąc podnieść urok jaskiń i udogodzić ich wygodne zwiedzanie, zostaną one stopniowo, w miarę możliwości finansowych, oświetlane elektrycznością ze specjalnym uwzględnieniem bardziej malowniczych zakątków i ciekawszych bloków przezroczystego gipsu. Uchroni to jednocześnie piękne ściany gipsowe od zakopienia pochodniami i pozwoli im przez długie lata zachować swój żółtawo-kryształiczny kolor. Dzięki wyjątkowej piękności ścian kryształicznych są Jaskinie Gipsowe w Krzywcu jedną tego rodzaju osobliwością przyrodniczą na ziemiach polskich i zasługują w całej pełni na zwiedzanie przez liczne rzesze turystów.

Dzisiaj jaskinie w Krzywcu zyskują coraz większą popularność w Polsce, jako jedna z najważniejszych osobliwości przyrodniczych. Należy więc przypuszczać, że w dalszym ciągu malowniczość położenia, łagodny klimat i dobre szosy ściągają tu z czasem jeszcze większe, niż obecnie, rzesze gości z całej Polski i uczynią z Krzywca jedną z najpopularniejszych w Polsce osobliwości turystycznych. (KABEL)

„Nowa choroba, którą znamy od 25 lat”

Prasę polską obiegła wiadomość o nowej chorobie zakaźnej: „tularemii”, która ukazała się na naszym zachodnim pograniczu, w Niemczech i Czechosłowacji, skąd zachodzi obawa zawleczenia jej do Polski. Chorobę tę nazwano „nową”, „nieznaną”. Tymczasem określenia te nie odpowiadają prawdzie. Tularemia znana jest w medycynie od blisko dwudziestu pięciu lat. Przed tym bowiem laty lekarze dr Mc Coy i dr Francie wykryli zarazek wywołujący to cierpienie — Bacterium tularense. Dziwna nazwa — Bacterium tularense, pochodzi od okręgu Tu-

lare w Kalifornii, gdzie po raz pierwszy na to cierpienie zwrócono uwagę. Dalsze obserwacje wykazały, że przenoszenie tej choroby nie jest wyłącznym przywilejem gryzoniów, a więc zajęcy, wiewiórek itd., bo równie poważną i niebezpieczną rolę odgrywają tutaj muchy końskie i kleszcze, a nawet woda zakażona przez chore szczury wodne. Muchy, które zetknęły się z zarazkami choroby, mogą przenosić ją przez dwa tygodnie, kleszcze zaś, raz zarażone, roznoszą zarazę przez całe swe życie, a gryzonie przez parę lat. Zarazek tularemii, wtargnąwszy do

organizmu ludzkiego przez uszkodzoną skórę, wywołuje chorobę zależnie od swej złośliwości w jednym do dziesięciu dni. Objawy jej obszernie już opisano. Medycyna nie znalazła do tej pory swoistego środka przeciw tej chorobie. Zaleca natomiast chronienie się przed zakażeniem przez przestrzeganie czystości rąk, wystrzeganie się uszkodzeń skóry zwłaszcza przy dotykaniu gryzoniów, dokładne gotowanie mięsa zajęczego przed spożyciem, wystrzeganie się ukaszeń kleszczy i much końskich, wreszcie niszcząc gryzoniów na wypadek epidemii.

Niezwykła kolekcja książek prezydenta Hoovera

Poprzednik obecnego prezydenta Stanów Zjednoczonych, Herbert Hoover, jest posiadaczem ogromnej biblioteki całkowicie poświęconej Wielkiej Wojnie. Biblioteka obejmuje powieści, pamiętniki i dokumenty z dziedziny wydarzeń lat 1914 do 1918 we wszystkich językach świata. Po długich poszukiwaniach udało się Hooverowi zgromadzić przeszło 400 000 prac i skompletować największy tego rodzaju zbiór książek. Hoover zapisał w testamentie swą cenną kolekcję uniwersytetowi w Leland Stanford.

Waszyngton miastem drzew

Stolica Stanów Zjednoczonych jest również, jak się okazuje z obliczeń statystycznych, stolicą drzew. Na ulicach Waszyngtonu znajduje się bowiem 121 625 drzew, co jest najgęstszym zadrzewieniem miasta na świecie. Jedno drzewo przypada tam na 52 stopy powierzchni. Gdyby zaś drzewa te posadzono w jednym rzędzie, dałoby to linię długości 1 200 mil angielskich.

Najdroższy gościec świata

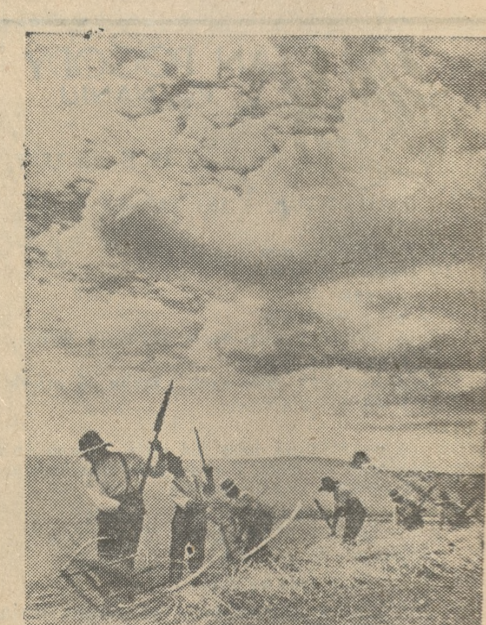
W pełnym toku znajdują się już prace nad budową najdłuższego gościeca świata. Droga ta, która otrzymała nazwę: „międzynarodowy gościec Pacyfiku” — biegnie od miejscowości Fairbanks w Alasce aż do Buenos-Aires, ciągnie się najpierw wzdłuż Oceanu do Mexico-City, dalej poprzez republikę środkowo- i południowo-amerykańskie do Valparaiso de Chile, po czym przebiega przez Kordyliery, aby dotrzeć do Buenos-Aires. Droga liczy 21 000 kilometrów. Obecnie wykonano już ponad 16 000 km.

Zradiofonizowana Ameryka

Wysoką stopę życiową w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej doskonale ilustruje zradiofonizowanie mieszkań amerykańskich. Na dziesięć rodzin w U. S. A. dziesięć posiada dzisiaj odbiorniki radiowe. Jak wykazał przegląd aparatów radiowych, dokonany przez Columbia Broadcasting System, 24 500 000 rodzin amerykańskich posiada odbiorniki radiowe. Odbiorniki w U. S. A. kupuje się w stosunku 28 na minutę, 140 co pięć minut. W pierwszych trzech miesiącach br. zakupiono do mieszkań i samochodów 1 300 000 aparatów radiowych. Wszystkich aparatów radiowych, będących w użyciu w Stanach Zjednoczonych, liczą 33 miliony, co przewyższa liczbę samochodów i dwukrotnie cyfrę telefonów w tym kraju. Liczba samochodów, wyposażonych w radiodbiorniki, wynosiła na początku 1937 roku 4 500 000.

Uwaga! Słomiani wdowcy!

Dla ukojenia szczerzej, a nieprzymuszona żalności (!) po wyjeździe znacznych małżonek — należy wam się jakaś niewinna rozrywka. Rewia w Adrii „Prosimy do walca” to coś dla was. Świeże powietrze jest, muzyka jest, humorek i miła piosenka i piwko lub wódeczka owszem też. Spotkawy się wieczorem w Adrii.
Pg 28 940-26 126

CZAS ŻNIW

DZIEŃ LETNI...

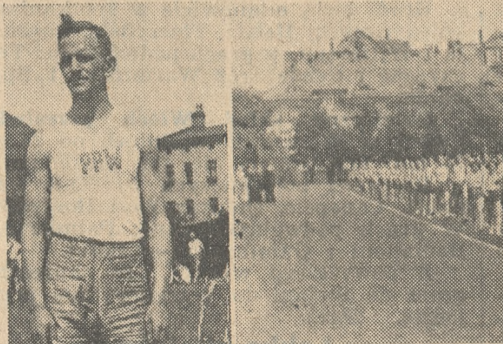
Okręgowe zawody Pocztoowego P. W.

W niedzielę odbyły się drugie okręgowe zawody P. P. W. lekkoatletyczne, kolarskie, w siatkówce i pływaniu. Przed południem na boisku Ośrodka przy ul. Bukowskiej w lekkoatletyce osiągnięto następujące wyniki:

Panie. 60 m: 1) Gawociówna (Poznań-Zeński) 9,9, 2) Frydrychówna (Leszno), 3) Zawodna (Gniezno). Skok w dal: 1) Tobolska (Poznań-Zeński) 3,57, 2) Gawociówna (Poznań-Zeński) 3,66 poza konkurencją. Trójbój: 1) Gruszko (Poznań-Zeński) osiągając wyniki na 60 m 9,8, w skoku wzwyż 1,23 m i w rzucie kulą 5,94 m. Kula: 1) Starczewska ((Poznań-Zeński) 8,34 m, 2) Żurawska (Inowrocław) 6,08.

Panowie. 100 m: 1) Mencil (Poznań-Dyrekcja) 12,4, 2) Dębosz (Gniezno), 3) Tomaszewski (Ostrów). Turkowski (Poznań), który startował poza konkurencją, osiągnął wynik 12,1. 3000 m: 1) Matuszewski (Rawicz) 10,45, 2) Żuraszek (Poznań) 11,06, 2) 3) Stemplewski (Leszno) 11,15,6. Trójbój: Ziobro (Poznań-Dyrekcja) zajął pierwsze miejsce z wynikami na 400 m 59 sek., w skoku wzwyż 1,40 m i w rzucie oszczepem 38,45 m, 2) Biegała (Gniezno), 3) Klusak (Krotoszyn). Skok w dal: 1) Bukiewicz (Nowy Tomyśl) 5,66 m, 2) Stachowiak (Czarnków), 3) Krzyżostaniak (Poznań). Dysk: 1) Starczewski (Poznań) 28,42 m, 2) Ciekoch (Krotoszyn), 3) Pawlak (Poznań-Dyrekcja). Turkowski poza konkurencją osiągnął wynik 28,82 m. Kula: 1) Turowski (Poznań-Dyrekcja) 9,81 m, 2) Korus (Zbąszyń), 3) Czarnecki (Czarnków).

W biegu szosowym na 50 km Grajewski

Na boisku ośrodka w Poznaniu odbyły się eliminacyjne zawody okręgowe PPW. Na powyższym fotomontażu widać: u góry zwycięski zespół siatkówki (Poznań I), oraz fragment z biegu na 3000 m. U dołu defilada zawodników na stadionie; po prawej zwycięzca w kuli Turowski.

(Srem) przybył pierwszy do mety w czasie 1 godz. 48.36, 2) Nowak (Kościan), 3) Dubski (Leszno)

Po południu na pływalni P. P. W. odbył się jeden bieg na 100 m dow., w którym Kubiak (Poznań I) zajął pierwsze miejsce w czasie 1:27, 2) Grabowski (Poznań 4), 3) Glesmann (Poznań-Dyrekcja).

W siatkówce męskiej Poznań I zwyciężył przed Poznaniem-Dyrekcją i Międzychodem. (mz)

Hippika

W pierwszym dniu gdyńskich międzynarodowych zawodów konnych, zorganizowanych przez Tow. Zachęty do Hodowli Koni w Grudziądzu z udziałem jeźdźców polskich i niemieckich z Prus Wschodnich odbył się konkurs otwarcia m. Gdyńi o nagrodę honorową rządu. Warunki konkursu: 16 przeszkód wys. ok. 1,20 m. szerokości 3,50 m. przy szybkości 440 m. Do konkursu stanęło 39 jeźdźców na 80 koniach. Po dodatkowej rozgrywce na skróconej trasie między 4 jeźdźcami, którzy przeszli parcours bezbłędnie, ostateczny wynik przedstawia się następująco: 1) por. Gutkowski na „Traviacie”, 2) por. Wołoszewski na „Astrze”, 3) por. Bilwin na „Andaharze”, 4) por. Zalewski na „Bajorze”, 5) H. Paulet (Prusy Wschodnie) na „Lustigu”.

Gdynia. — W drugim dniu międzynarodowych zawodów konnych w Gdyńi rozegrano dwa konkursy. W pierwszym konkursie Ligi Morskiej i Kolonialnej zwyciężył rtm. Skupiński na „Wenus”.

W drugim konkursie szybkości o nagrodę ministra spraw zagr. pierwsze miejsce zajął p. Strzeszewski na koniu „Rys”, 2) ppor. Wołoszewski na „Zubrze”, 3) por. Komorowski na „Zbiegu”, 4) por. Komorowski na „Zbójcu”, 5) por. Skulicz na „Sztandarze”.

W konkursie o nagrodę Ligi Morskiej i Kolonialnej uległ wypadkowi młody jeździec cywilny E. Brabeo, który wpadł na przeszkodę i rozbił się, odnosząc wstrząs mózgu i złamanie czaszki. Nieprzytomnego jeźdźcę odwieziono do szpitala.

W trzecim dniu międzynarodowych bałtyckich zawodów w Gdyńi odbył się na stadionie miejskim przy olbrzymim zainteresowaniu publiczności konkurs o nagrodę Centrum Wyszki Kawalerii. Startowało 62 konie. Zwyciężył rtm. Kulesza na koniu Abd-el-Krim, 2) rtm. Czerniawski na „Weneci”, 3) por. Zelewski na „Wizji”, 4) por. Komorowski na „Latawcu”.

Piłkarska

Legia 4:2 (0:2). Spotkanie było bardzo interesujące i stało na dobrym poziomie. Warta odniosła zasłużone zwycięstwo, przeważając zwłaszcza w drugiej części gry. Legia zagrała do połowy bardzo dobrze, po przerwie natomiast w drużynie jej nie kleiło się zupełnie. Bramki zdobyli dla Warty: Kaźmierczak (2), Nawrot i Gawron po jednej. Dla Legii bramki strzelił: Skowroński i Przybyłowicz. Sędziował p. Glombek. (fl)

Pentatlon — San 4:2 (3:2). Obie drużyny wystąpiły z rezerwami. San w odmłodzonym składzie. Gra była nieciekawa, a wynik remisowy lepiej odpowiadał przebiegowi gry. Dla Pentatlonu dwie bramki strzelił Pluciński, po jednej Osses i Piek dla Sanu Jędrzejczak.

Korona — Pogoń 2:1 (0:1). Gra była dość żywa, a wynik nierozstrzygnięty odpowiadał jej przebiegowi. Prowadzenie zdobyła Pogoń. Po przerwie Korona w 28 minucie wyrównała. Zwycięska bramka padła na 4 minuty przed końcem zawodów. Pogoń wystąpiła w mocno odmłodzonym składzie.

Polonia (Główna) — Polonia (Oldboye) 21:0 (8:0). Polonia II (Główna) — Stow. Sport. Swarzędz II 7:3 (4:3).

Stomil — HCP 3:2 (1:0). Niespodziewana wygrana Stomilu, dla którego dwie bramki strzelił Balcer a jedną Staśkiewicz. Rezerwy Stomilu pokonały drugą drużynę Czarnych 3:1 (1:1).

Warta jun. i Admira jun. 1:0 (0:0). Dzięki tej wygranej Warta zajęła drugie miejsce w mistrzostwach juniorów PZOPN. Jedyną bramkę zdobył Skowroński. Spotkanie drugiej drużyny młodzików obu klubów wygrali Warciarze w stosunku 2:0. (fl)

Marynarka Wojenna pokonała w Grodzisku pod Warszawa miejscową Pogoń 4:2 (2:1).

Ruch (Wielkie Hajduki) — Dab 1:2 (1:1). Ruch wystąpił w pełnym składzie jedynie bez Wilimowskiego. — Bramki dla Debu strzelił Mleczo i Wichary, a dla Ruchu — Piechoczek.

Treningowy obóz dla czołowych piłkarzy odbędzie się w dniach od 10 do 20 sierpnia w Warszawie. Na obóz zakwalifikowali się następujący gracze:

Pawłowski, Lasota, Ziłka, Góra (Cracovia), Rudnicki i Martyna (Warszawianka), Szczepaniak i Nycz (Polonia), Giemza, Wodarz (Ruch), Danielak, Gendera, Szerfki i Szware (Warta), Bętkowski, Piątek i Wostal (AKS), Dytko (Dab), Piec I i II (Naprzód — Lipiny), Wasiewicz i Matias (Pogoń), Cebula, God (Ślask), Artur (Wisła).

W składzie powyższym uderza brak szeregu znanych nazwisk piłkarskich, m. in. Wilimowskiego, Habowskiego, Madejskiego, Gedrewicza itd. (Pat)

W Kielcach bawiła w sobotę polska drużyna piłkarska z Karwiny w Czechosłowacji. Polonia, mistrz piłkarski polskiej emigracji. Na dworc kolejowym gości powitał prezydent miasta oraz przedstawiciele miejscowego społeczeństwa.

Po południu na miejscowym stadionie Wojskowego Klubu Sportowego z Czechosłowacji rozegrali spotkanie z reprezentacją miasta, zwyciężając w stosunku 3:1 (0:1). Pierwszą bramkę zdobyła reprezentacja Kielc na minucie przed końcem połowy przez Tokarskiego. Po przerwie gra przybrała ostrzejsze tempo, którego nie wytrzymał gospodarz. W tym ostatnim okresie Polonia zdobyła trzy bramki. (Pat)

Na Śląsku bawi obecnie zawodowa austriacka drużyna piłkarska F. C. Wien. Drużyna ta rozegrała w sobotę mecz z Czarnymi z Chropaczowa, przegrywając niespodziewanie w stosunku 1:3 (0:2).

Polonia (Karwina), mistrzowska drużyna emigracji polskiej, przegrała w niedzielę niespodziewanie w Starachowicach z miejscowym K. S. „Starachowice” 0:3 (0:0).

Słynna Austria pokonała w niedzielę w Wiedniu wobec 32 tys. widzów w spotkaniu półfinałowym o puchar Europy Środkowej budapeszteński Ferencvaros zdecydowanie 4:1 (2:0).

Wioślarstwo

Regaty międzyklubowe na Gopie organizowane przez klub wioślarski „Gopio” w Kruszycy, odbędą się w niedzielę, 25 bm. Przygotowania do regat są w pełnym toku. W programie przewidziano 18 biegów na wszystkich typach łodzi. — Udział klubów będzie niewątpliwie liczny, gdyż regaty na Gopie cieszą się dużym wzięciem ze względu na idealny tor regatowy o przepisowej długości 2000 m, umożliwiającą starty aż 6 łodzi. Termin zgłoszeń załóg upływa 15 bm.

Szermierka

Mistrzostwa świata we wszystkich trzech broniach odbędą się w Paryżu w dniach od 19 do 30 bm. Program i obsada mistrzostw są następujące:

19 i 20: floret panów. Startuje 10 drużyn: Niemcy, Austria, Belgia, Anglia, Grecja, Węgry, Francja, Włochy, Czechosłowacja i Jugosławia. Mistrzostwa indywidualne 21 i 22 bm.

Floret pań. Startują drużyny: Niemiec, Belgii, Danii, Francji, Anglii i Węgier. Zawody indywidualne od 21 do 23 bm.

23 i 24 bm: szpada drużynowa. Startują drużyny: Niemiec, Belgii, St. Zjednoczonych, Francji, Anglii, Grecji, Holandii, Węgier, Włoch, Monaco, Norwegii, Portugalii, Szwecji, Szwajcarii, Czechosłowacji i Jugosławii. Mistrzostwa indywidualne 27 i 28 bm.

27 i 28 bm: szabla drużynowa. Startują drużyny: Niemiec, Belgii, Francji, Anglii, Grecji, Holandii, Węgier, Włoch, Rumunii, Czechosłowacji i Jugosławii. Mistrzostwa indywidualne 29 i 30 bm.

Wioślarstwo

W Kopenhadze odbyły się na jeziorze Bagsvård wobec tysięcy widzów międzynarodowe regaty z okazji jubileuszu duńskiego klubu. — Obok osad skandynawskich, niemieckich, lotewskich i gdańskich, startowała również załoga Bydgoskiego TW przychodząc na piątym miejscu za Niemcami, Danią, Szwecją i Gdańskiem. Bieg ósemek wygrał Kopenhaski RK w 6:20,2 przed Vikingiem Berlin 6:29,3.

O WEJŚCIE DO LIGI

Gryf — HCP 4:1 (2:0)

Toruń. — Występ HCP w Toruniu zakończył się jego niespodziewanie wysoką porażką. Gospodarze zagraли nadspodziewanie dobrze. Z miejsca też ruszyli z impetem do ataku. Nie zapomnieli przy tym o należytych pilnowaniu napastników gości, którzy w roku ubiegłym tak dotkliwie dali się we znaki tylom Gryfu, podczas spotkania, które wygrał HCP w stosunku 9:3. Gryf przyrzekł sobie wziąć rewanż za tę kompromitującą porażkę i rewanż ten udał się gospodarzom znakomicie. Pokonał HCP zasłużenie w stosunku 4:1 (2:0).

Pierwszą bramkę strzelił dla gospodarzy w 12 min. Wierzelewski, drugą w 27 — Kamiński.

Po przerwie, w 8 min. Ziółkowski strzelił trzecią bramkę. W 28 min. Musielak uzyskał honorowy punkt dla HCP. Czwartą bramkę i wynik dnia ustalił Ochocki.

W pierwszej połowie przeważał wyraźnie Gryf, którego linie tylne skutecznie i umiejętnie paraliżowały wysiłki napastników gości. HCP usiłował przejąć inicjatywę gry, jednak bezskutecznie i w końcu musiał się ograniczyć do nielicznych, choć groźnych ataków, nadal jednakże z powodzeniem likwidowanych przez trio obronne Gryfu. Ten ostatni nie pozwolił wydrzeć sobie przewagi, w wyniku której wyniósł ze spotkania dwa cenne punkty.

Zawody prowadził p. Konieczka z Bydgoszczy, który popełnił kilka błędów, krzywdząc szczególnie gości. Poza tym jednak wywiązał się ze swego zadania należycie.

Polonia — Union-Touring 3:1

Łódź — Warszawiacy do powyższych zawodów wystąpili w pełnym składzie, gospodarze natomiast z Kowalskim na obronie i Chojnackim w pomocy. Zawody były na ogół dość ciekawe, stały jednak na przeciętnym poziomie. Polonia jako całość wypadła o wiele korzystniej od gospodarzy, grając ambitnie i skutecznie. U fioletowych zawiódł całkowicie atak, który bawił się w niezrozumiałe hyperkombinacje i nie był w stanie zdobyć się na skuteczną i celową akcję. Pomoc słaba. W obronie jedynie Frankus stanął na wysokości zadania

Kucharski i Noji wygrali we Wrocławiu

Berlin. (PAT) W niedzielę odbyły się w Wrocławiu międzynarodowe zawody lekkoatletyczne z udziałem Kucharskiego i Noji.

Zawody przyniosły pełny tryumf Polakom, którzy wygrali oba biegi, w których startowali. W innych konkurencjach zresztą zwyciężyli również zawodnicy zagraniczni przed Niemcami. Zawody, ze względu na niepewną pogodę, nie wywołały większego zainteresowania, gromadząc na stadionie tylko 3 tys. widzów.

Kucharski startował w biegu na 800 m, zajmując pierwsze miejsce w czasie 1:55,8.

Polak musiał stoczyć walkę o pierwszeństwo z Niemcem Linnhoff (Charlottenburg), którego pokonał na finiszu różnicą 1/10 sekundy. Czas Niemca 1:55,9. Inni zawodnicy niemieccy nie odegrali żadnej roli. Trzecim był Braun (Berlin) 1:56,3, a czwartym Motog (Wrocław) 1:57,5.

Na 3 tys. m Noji miał za przeciwnika słynnego niemieckiego lekkoatletę Syringa. Polak wygrał dzięki lepszej kondycji fizycznej, ale również tylko różnicą 1/10 sekundy. Czas Noji 8:36 sek. Czas Syringa 8:36,1. Trzecim był Józwiak (Berlin) 8:45,4.

Na 400 m pierwsze miejsce zajął Węgier Kowacs w czasie 49,6 przed Niemcem Hamanem 49,8.

Inne konkurencje nie przyniosły żadnych ciekawszych wyników.

Piłkarska

Spotkanie o mistrzostwo Polski pomiędzy mistrzem Polski EKS i Hakoahem (Bielsko) nie doszło do skutku z powodu nie stawienia się sędziego związkowego. Rozegrana gra towarzyska zakończyła się zwycięstwem EKS w stosunku 4:0 (2:0).

W Krakowie odbył się w sobotę wieczorem mecz piłki wodnej o mistrzostwo Polski między krakowską Makabi i K. S. Z. O. z Ostrowca, zakończony wynikiem nierozstrzygniętym 2:2 (1:1).

Drużyna ostrowiecka okazała się zespołem groźnym i była już o krok od zwycięstwa, gdyż prowadziła 2:1, a tylko usunięcie jednego zawodnika w okresie końcowym spowodowało utratę drugiej bramki. Bramki zdobyli dla KSZO Sosiński i Zarzycki.

W tabeli mistrzostw prowadzi nadal EKS 8 p., przed AZS 5 p., Makkabi 4 p., Hakoahem 3 p. i KSZO 2 p.

Kolarstwo

W biegu dokoła Rumunii, który odbędzie się od 4 do 10 sierpnia (5 etapów ok. 1000 km) startować będzie drużyna polska: Napierała, Ignaczak, Urbański i Wiśniewski, rezerwa — Wandor. (Pat)

Mistrzostwo szosowe Polski

zdołał Wasilewski z Fortu Bema

Bydgoszcz. — W niedzielę odbyła się tu trzecia część szosowych mistrzostw kolarskich Polski na dystansie 190 km na trasie Bydgoszcz, Szubin, Keynia, Wągrówiec, Gniezno, Znin, Szubin i Bydgoszcz.

Udział w wyścigu wzięło w klasie A — 9 kolarzy, w klasie B — 7 zawodników.

Pierwsza wyruszyła o godz. 10 klasa A, a 20 minut później zawodnicy B-klasy. Pierwszy na metę przybył Ignaczak Józef (Orkan — Warszawa) w czasie 6 godz. 35:32,2. 2. Mieczysław Moczulski (Polonia — Warsz.) 6 godz. 35:32,4. 3. Stan. Wasilewski (F. Bema) 6 g. 35:32,6. 4. Bol. Napierała (F. Bema) 6 g. 35:33. 5. Zygmunt Wiśniewski (Ursus Warsz.) 6 g. 35:33,2. 6. Wandor (Legia Kraków). 7. Marian Ritter (Bydg.), 8. Maślankiewicz

(Pol. Warsz.).

W klasie B zwyciężył J. Kapiak (Warszawianka) 6 g. 15:32, 2. Mieczysław Kapiak 6 g. 16:07,4. 3. Józwiak (F. Bema), 4. Kowalski (Okęcie Warsz.), 5. Kocerka Stefan (Bydgoszcz)

W ogólnej punktacji po trzech wyścigach pierwsze miejsce zajął Wasilewski 75 p., 2. Wandor 60 p., 3. Ignaczak 53 p., 4. Wiśniewski 50 p., 5. Moczulski 49 p., 6. Napierała 45 p.

Organizacja niedzielnych wyścigów była sprawna.

W drodze powrotnej z Gniezna, na 8 km przed Bydgoszczą, uległ wypadkowi zwycięzca drugiego wyścigu szosowego, Matczak, który odniósł poważne obrażenia, tak że pogotowie odwieźć go musiało do szpitala.

Wyścig pływacki Puszczykowo — Poznań

wygrała Unia przed urządzającym PTP.

Sztafetowy wyścig pływacki Puszczykowo — Poznań na dystansie 13 500 m wygrała po raz drugi z rzędu Unia w czasie 2 godz. 28:44. Sztafeta zwycięska płynęła w składzie: K. Perz, St. Czajkowski, M. Richter, Z. Kruczkowski, Br. Ratajczak i M. Maleszyński. Ogółem startowały tylko 3 sztafety, w tym dwie gospodarzy.

Drugie miejsce zajęła pierwsza sztafeta PTP w składzie: Degórski, Kwiatkowski I, Kwiatkowski II, Dorszewski II, Leitgeber i Ratajczak, w czasie 2 godz. 30:44,9, 3. PTP II — 3 g. 01:55.

Start odbył się o godzinie 12,50 naprzeciw plaży w Puszczykowie. Przez pierwsze dwie zmiany prowadziła sztafeta PTP o 50 m przed Unią. Na trzeciej zmianie prowadzenie, dzięki Richterowi, przejął Unia, która nie oddała go już do końca biegu, dobiegając do mety o około 200 m przed PTP.

Organizacja wyścigu na całej trasie była bardzo sprawna. Należy wyrazić jednak zdziwienie, że ciekawy ten wyścig nie obeszło więcej klubów. Podobne traktowanie przez kluby i zawodników imprez, mogących się przyczynić do dalszego rozwoju pływactwa poznańskiego, jest nad wyraz niezrozumiałe.

Na pływalni PTP, które organizowało ten wyścig, odbyły się o biegu zawody pływackie pań o nagrodę przechodnią, ufundowaną przez gospodarzy.

W ogólnej punktacji pierwsze miejsce zdobyła Unia z 41 p. przed PTP 34 p.

Poszczególne wyniki, 100 m dow.: 1) Stawska E. (U) 1:32,9, 2) Leitgeberówna H. (PTP) 1:34,7, 100 kl.: 1) Kudlińska (U) 1:38,6 (rek. okr.), 2) Mantheyówna (PTP) 1:41, 50 dow. dziewcząt: 1) Leitgeberówna K. (PTP) 4:49, 2) Imbryczkowska (U) 5:55, 100 wznak: 1) Kudlińska 1:53,3, 2) Leitgeberówna K. (PTP) 1:57, 3 x 100 zm.: 1) Unia (Klempińska W. II, Kudlińska, Stawska E.) 5:01,9 (rek. okr.), 2) PTP 5:20,8, 50 wznak dziewcząt: 1) Scheferówna (PTP) 5:33, 2) Imbryczkowska (U) 1:05,5, 200 kl.: 1) Mantheyówna 3:38,3, 2) Libizanka (U) 4:05,6, 4 x 100 dow.: 1) Unia (Stawska J., Klempińska W. II, Kudlińska, Stawska E.) 6:48, 2) PTP, 50 kl.: dziewcząt: 1) Scheferówna 52,9, 2) „Kryształ” (U) 53,2, 5 x 50 dow.: 1) Unia (Stawska J., Kudlińska, Klempińska, Hellerówna, Stawska E.) 3:51,4, 2) PTP 4:32,9.

Zawody były urozmaicone biegami chłopców, nurkowaniem oraz skokami pokazowymi. Uwagę zwracały skoki wykonywane przez Krakowskiego (Sokół), który w tej dziedzinie poprawia się stale.

Po zawodach odbyły się dwa towarzyskie spotkania w pilce wodnej: Sokół pokonał Durski 2, dla Warty Szudziński jedna, PTP Warte 6:1 (4:0). Bramki zdobyli Potocki 4, II — Sokół 11 6:1 (3:1). Bramki zdobyli Neuman i Ratajczak po 2 Nowak i Bayer po jednej, dla Sokola Nowak jedyna.

Również w zawodach pań nie zgłosiły żadnych zawodniczek inne kluby pływackie. Zgłoszone przez Sokola zawodniczki nie startowały. Smutny to objaw w międzyklubowych stosunkach sportowych w Poznaniu.

Zawody same były bardzo ciekawe i zgromadziły na pływalni PTP dużą publiczność. (skf)

W uzdrowisku Powidz odbyły się zawody pływackie, zorganizowane przez Unię poznańską z udziałem zawodników z KPW, Sokola i WKS Gniezno oraz niestowarzyszonych z Powidza i okolicy. Zawody wywołały bardzo duże zainteresowanie i całkowicie spełniły swój charakter propagandowy.

Na początek odbył się pomysłowo zorganizowany przez zawodników poznańskich pokaz ratownictwa, a następnie styl pływackich w wykonaniu prawidłowym oraz humorystycznym. Jedynie w sztafetach spotkali się pływacy poznańscy z gnieźnieńskimi, podczas gdy w innych dla każdej grupy odbyły się osobne konkurencje. Na zakończenie odbyło się na terenie

Kpt. PZLT zawiesił Tarłowskiego i Bratka

Duży rozgłos spowodowały ostatnie kompromitujące porażki naszych tenisistów w Czerniowcach, szczególnie przegrana Tarłowskiego z zupełnie nieznanym juniorem rumuńskim. Porażki te w obliczu spotkania o puchar środkowo-europejski z Włochami wywołały w sferach sportowych i w związku naczelnej magistratury tenisowej Polski duże niepokój.

Przy poszukiwaniu przyczyn tej kompromitującej przegranej, okazało się, że powody nie były natury ściśle sportowej, jak niedyspozycja, przemęczenie, zła forma psychiczna itd. Leżały one głębiej i to w przyczynach niesportowych.

Okazało się bowiem, że obaj zawodnicy zjawili się na kortach najzupełniej nieprzygotowani, a przy tym nietrzeźwi. To skandaliczne zachowanie się polskich tenisistów wywołało oczywiście ogólne oburzenie. Prasa rumuńska wręcz nie ukrywa tego niesportowego wybryku, kompromitującego nie tylko zawodników, ale i tenis polski.

W wyniku dochodzeń, które ustaliły ponad wszelką wątpliwość winę Tarłowskiego i Bratka, kapitan sportowy Polskiego Związku Tenisowego zawiesił natychmiast po otrzymaniu pierwszych relacji z Czerniowca Tarłowskiego i Bratka, o czym zawiadomił również katowicką Pogoń.

Jednocześnie zwołane zostało na poniedziałek posiedzenie komisji sportowej PZLT, która niewątpliwie ukarze winowajców.

Reprezentacja Polski przeciw Włochom

Niezależnie od wyniku posiedzenia komisji sportowej PZLT, która zająć się ma sprawą Tarłowskiego i Bratka, ustalono reprezentację Polski na spotkanie o puchar środkowo-europejski przeciwko Włochom.

pięknego uzdrowiska rozdanie nagród przez dyrektora Jabłońskiego.

Wyniki poszczególnych konkurencji przedstawiają się następująco:

100 m dow. — seria I: 1. Stephan (KPW) 1:21, 2. Stocki (Sokół) 1:33, 3. Szkapiewicz (Sokół); seria II: 1. Rutkowski (U) 1:39, 2. Draszkievicz 1:39,1, 3. Pieprzyk, 100 m klas. — seria I: 1. Szymkowiak St. (Sokół) 1:41, 2. Szmielew (niest.) 1:45, 3. Graczyk (KPW); seria II: 1. Harmata 1:37, 2. Bączkowski 1:38, 3. Kosicki, 100 m wznak — seria I: 1. Szymkowiak St. (Sokół) 1:40, 2. Szymkowiak J. (KPW) 1:42, 3. Gawrych (KPW); seria II: 1. Bączkowski 1:42, 2. Draszkievicz, 50 m dow. młodz.: 1. Stephan (KPW) 35,0, 2. Szymkowiak J. (KPW) 41,0, 3. Pieprzyk (U), 4x50 m dow.: 1. Unia I (Pieprzyk, Maleszyński W. i J., Draszkievicz) 2:35, 2. KPW Gniezno 2:41, 3. Sokół Gniezno, 4. Unia II, 3x100 m zm.: 1. Unia I (Antoniewicz, Harmata i Maleszyński J.) 5:04, 2. KPW Gniezno 5:06, 3. Sokół Gniezno, 4. Unia II.

Grac będą mianowicie w spotkaniach pojedynczych: Hebda, Tłoczyński, Spychała i Wittmann, w grach podwójnych: Tłoczyński i Hebda oraz Warmański i Spychała.

Ostateczny skład Włoch przeciwko Polsce w Warszawie w dniach od 23 do 25 bm. przedstawia się, jak następuje:

W grach pojedynczych wystąpią Palmieri, Canepelo, Quintavalle i Romanoni W grach podwójnych pary: Palmieri — Romanoni i Quintavalle — Bossi.

Z powyższego wynika, że oburęczny gracz de Stefani do Warszawy nie przyjedzie. (Pat.)

Lekka atletyka

Kusociński startował w Warszawie na 3 000 m i osiągnął niezły czas 8:59,4 sek. 2) Marynowski (Warszawianka) 9:28,5, 3) Cybulski.

Węgry — Austria 73:54. Spotkanie między państwowe odbyło się w Szolnoku. Węgrzy wystąpili w osłabionym składzie, górowali jednak nad gośćmi.

Nowy rekord świata na 800 m ustanowił w Dallas (stan Teksas) na panamerykańskich igrzyskach Amerykanin John Woodruff (St. Zj.). Użył on świetny wynik 1:47,8.

Piłkarska

Turniej koszykówki i siatkówki zorganizowany przez „Jedność”, zgromadził na stadionie w Ostrowie licznych widzów. Do zawodów stanęły drużyny K. P. W. (Poznań — mistrz Polski) oraz miejscowe: Sokół, Absolwenci Gimn. Kup., KPW (Ostrów), Komp. Telegr., i W. K. S. oraz „Jedność”.

Poszczególne wyniki przedstawiają się jak następuje:

Koszykówka: K. P. W. (Poznań) — K. P. W. (Ostrów) 83:8, „Jedność” — K. P. W. (Ostrów) 93:8, W. K. S. — Komp.

Telegr. 17:22, K. P. W. (Poznań — W. K. S. 68:26, K. P. W. (Poznań) — „Jedność 67:13.

W klasyfikacji ogólnej: 1. K. P. W. (Poznań), 2. „Jedność” (Ostrów).

Siatkówka: Absolw. Gimn. Kup. — Jedność 1:2, Sokół — Komp. Telegr. 2:0, KPW (Poznań) — KP W(O) 2:0 (15:13, 15:0), KPW (Poz.) — Sokół (O) 2:1 (16:14, 11—15, 15:9), Jedność — KPW (O) 2:0.

Finałowe spotkanie wobec późnej pory nie odbyło się. Kolejarze poznańscy zrezygnowali z pierwszego miejsca, oddając je gospodarzom. Trzecie miejsce zajął Sokół, który okazał się bardzo groźnym zespołem. Sędziował dobrze p. M. Michaś (Ostrów).

Organizacja turnieju była sprawna. Z piątki olimpijskiej KPW wyróżnili się Patrzykont, Kasprzak i Grzechowiak. — Poza tym grali jeszcze Szymura I i II, Jakubowski, Wilczyński i Wrzesiński.

Publiczności zebrało się przeszło 500 osób. (os.)

Różne

Państwowa Nagroda Sportowa. Wobec zdołania przez Jadwigę Wajsołównę na własność „Wielkiej honorowej nagrody sportowej”, Państwowy Urząd WF i PW ustanowił nową nagrodę, która nosić będzie nazwę „Państwowej nagrody sportowej” i mieć będzie charakter stałej nagrody weteranów. Nagroda wyróżniać będzie najbardziej wybitne i najbardziej wartościowe czyny sportowe — indywidualne, lub zespołowe, dokonane przez nieskazitelnej prawości obywateli R. P. bez różnicy pici, będących sportowcami-amatorami, zrzeszonymi w polskich związkach sportowych, należących do ZZ.

Zdobywca otrzyma nagrodę na przeciąg roku, dyplom i medal pozostaną jego własnością. Nazwisko każdorazowego zdobywcy uwidoczni nie będzie na nagrodzie i na tablicy honorowej w C. I. W. P. Nagrodę nadawać będzie komisja w składzie:

dyrektor PUWF lub jego zastępca, przedstawiciele Rady Naukowej WF, MSZ, CIWF, ZZ, P. K. O., prezes Związku Dziennikarzy Sportowych R. P., szef wydziału WF w PUWF oraz prezes jednego z klubów sportowych, powołany na wniosek Z. Z.

Kumulacja głosów jest niedopuszczalna. Komisja zbierać się będzie w pierwszym kwartale każdego roku kalendarzowego. Członkowie komisji nadsyłać będą wnioski przewodniczącemu na 14 dni przed posiedzeniem. (Pat)

Tenis

Warta — Stella (Gniezno) 4:3. Spotkanie odbyło się w Poznaniu i zakończyło się zwycięstwem gospodarzy.

Wyniki gier były następujące: Bok (Stella) — Talarezyk 3:6, 4:6, Galantowicz (S) — Wolski 3:6, 6:2, 1:6, Niedźwiedziński (S) — Wojciechowski 6:2, 6:2, Ryndak (S) — Wiśniewski 2:6, 4:6, Bok (S) — Tuszyński R. 6:1, 7:5, Galantowicz i Bok (S) — Talarezyk i Wolski 4:6, 2:6, Ryndak i Niedźwiedziński (S) — Wojciechowski i Wiśniewski 6:4, 6:3.

Wyniki były następujące: Bojanowski (T) — Skonecki 8:10, 6:2, 6:3, Herdegen — Skonecki (—) 2:6, 6:2, 6:3, Herdegen — Stepiń (W) 6:3, 6:3, Rosicki (T) — Stepiń 4:6, 6:3, 6:3, Denefeldowa (T) — Nowakowska (W) 6:2, 6:4, Bojanowski i Herdegen (T) — Adameczyk i Skonecki 6:3, 5:7, 6:3, Denefeldowa i Bojanowski — Nowakowska i Adameczyk (W) 6:2, 6:0.

Najlepsza doniedawna tenisistka świata, Amerykanka Helen Wills-Moody, rozwodzi się jak donosi prasa angielska ze swym mężem, który jest maklerem giełdowym.

Franciszek Choinacki

pracownik Szpitala Ubezpieczalni Społecznej w Poznaniu.

W Zmarłym straciliśmy długoletniego i wzorowego pracownika. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 20 lipca br. o godzinie 16,30 z kaplicy cmentarza żyjeckiego.

Dyrekcja i Pracownicy ng 46 079 Ubezpieczalni Społecznej w Poznaniu.

Wielbnemu Duchowieństwu, Kolegom, Przyjaciolom, Znajomym, Krewnym i wszystkim którzy oddali ostatnią przysługę drogiemu Zmarlemu, ś. p.

Karolowi Kozickiemu

składają, najserdeczniejsze

Bóg zapłać!

zg 27 442 żona, siostra, dzieci i wnuki.

Poznań w lipcu 1937 r.

W pierwszej bolesnej rocznicy zgonu naszego najdroższego ojca, ś. p.

Józefa Straussa

odprawiona będzie

msza św.

w kościele św. Michała w środę, dnia 21 lipca 1937 o godz. 7,30, o czym donoszą

zg 27 441 dzieci.

W pierwszej bolesnej rocznicy śmierci najdroższej żony mej, ś. p.

Marii Makowskiej

z domu Lewandowska

odprawi się

msza św. żałobna

w dniu 20. bm. o godz. 6 w kościele Kolegiaty Farnej w Poznaniu, o czym wszystkich Krewnych i Znajomych zawiadamia

dg 23 753 Antoni Makowski.

Ekspedientka

do działu konfekcji damskiej potrzebna od 1 września 1937 r. Oferty z odpisami świadectw, fotografią oraz podaniem warunków proszę składać do firmy

EDMUND HOLKA

Dom Bławatów i Konfekcji Gniezno ng 46 350 Rynek 1.

Narodowiec-kupiec

w średnim wieku, znajdujący się w bardzo krytycznym położeniu, prosi o pracę umysłową, jako inkasent, magazynier, woźny lub inna, chociaż za mniejszym wynagrodzeniem. Zgłoszenia Kurier Poznański zg 1723.

Potrzebny od zaraz

elektro-monter

mistrz, znający się na pracach kablowych wysokiego napięcia oraz montażu sieci napowietrznej. Zgłoszenia z podaniem pretensji do Miejskiego Zakładu Elektrycznego w Koszanie.

dg 23 749 Ferfet, burmistrz.

Poszukuje uczeiwego

POMOCNIKA HANDLOWEGO

dobrego ekspedienta. Wymagana jest dobra znajomość w okolicach budowl i mebl, narzędziach rzemieślniczych, dekoracji okna. — Znajomość języka niemieckiego. — Posada od objęcia od 15 8. br. Oferty z życzyrsem, odpisami świadectw i podaniem warunków. — Nieuwzględnionym nie odpowiada się. ng 27 440 LUDWIK NISZAK, Rawicz, skład żelaza.

Promienie Słoneczne

sieje w całym otoczeniu główka pielęgnowana HEZABLONDEM

Po kilkorazowym użyciu włosy złotoblond.

Łatwy w użyciu — nieszkodliwy!

HENRYK ŻAK POZNAŃ
FABRYKA PERFUM, KOSMETYKÓW i MYDEŁ.

Pg 28 (63/4-2, 561/3

Dla Aptekarza

korzystna lokata kapitału przez kupno apteki.

Dobra egzystencja. Większa miejscowość, jedna apteka. Sprzedaż wskutek zaszłych okoliczności konieczna. Łask zgłoszenia uprasza się pod dg 23 737 do Kuriera Poznańskiego.

Szklane dachy

reparuje

O. Jasiński

mistrz szklarski

Tel. 53-28, Kantaka

zg 27 439

Kiosk

dobrze prosperujący do sprzedaży z powodu zmiany interesu na większy. Wiadomość: Łódź, ul. Rzgowska 31, w owocarni.

n 47 021

Tanie wycieczki do Niemiec na 25. Międzynarodowe Targi Wschodnie Königsberg Pr.

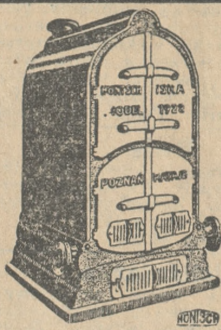
od 15—18 sierpnia 1937 r.

Międzynarodowe Targi Wzorów
Targi Techniczne
Wystawa rolnicza połączona z pokazem zwierząt
Wystawa rzemieślnicza
Wystawy fachowe
Pawilony obcych Państw

Ponad 100 000 m² powierzchni terenu wystawowego, 2 400 wystawców — 200 000 zwiedzających, między nimi 5 000 gości zagranicznych

ZNACZNE ULGII
Ulgi taryfowe na kolejach i okrętach
Bezpłatne zwiedzanie zabytków miasta Königsberg
Tanie hotele i pokoje
Tanie wycieczki towarzyskie w Prusach Wschodnich
Wycieczki rolnicze pod kierownictwem fachowców

ng 46 884
Dalsze informacje oraz legitymacje targowe udziela honorowy przedstawiciel Targów „Deutsche Ostmesse”
„MERKATOR” Sp. z o. o.
Tow. Ochr. Ubezp. i Powierniczej
Poznań, Al. Marsz. Piłsudskiego 25.

OSZCZĘDNOŚCIOWE KOTŁY uniwersalne

pat. „Höntscha”
do wszelkich ogrzewań centralnych opalac można każdym opałem, stąd znaczne korzyści

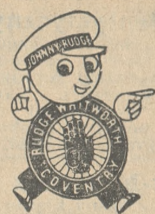
HÖNTSCH i S-KA

Sp. z o. o.
Odlewnia kotłów ogrzewalnych
Poznań — Rataje VI.
ng 46 877

FARBY LAKIERY POKOSTY

fabryki J. Perek, Leszno, pocenach fabrycznych
Poznań, Woźna 13. Tel. 53-26

ng 44 624

MOTOCYKLE

RUDGE i N. S. U.

po rewelacyjnie niskich cenach i dogodnych warunkach — dostarcza
„MOTOR” Poznań Dąbrowskiego 5

PRZETARG OFERTOWY

Zarząd Miejski w Poznaniu ogłasza przetarg publiczny na wykonanie schroniska dla młodzieży w Rogalinie, powiat śremski. Oferty należy składać w bezfirmowych, zalakowanych i podwójnych kopertach z napisem „Oferta na wykonanie schroniska dla młodzieży w Rogalinie, powiat śremski” najpóźniej do godz. 11.30 dnia 2 sierpnia 1937 r. Wysokość wadium ustala się na 1.400,00 zł. Wadium winno być złożone w Głównej Kasie Miejskiej, zaś dowód złożenia należy dołączyć do oferty. Dołączenie wadium w gotówce lub walorach do oferty, zamiast dowodu, jest niedopuszczalne i może spowodować uznanie oferty za nieważną. Wadium w walorach należy złożyć za pomocą deklaracji wypełnionej przez Wydział VI conajmniej 2 dni przed terminem przetargu. Wysokość kaucji na zabezpieczenie przyszłej umowy ustala się na 5% od wartości przyznanej roboty. Dla niniejszego przetargu obowiązują następujące przepisy i warunki:

1) Ogólne przepisy o dostawach i robotach dla Gminy, stoł. miasta Poznania w szczególności część II tychże ogłoszona w Orędowniku Zarządu stoł. m. Poznania Nr. 63 z dnia 31. 12. 1936 r. poz. 231.

2) Warunki przetargowe oraz warunki ogólne i szczegółowe dla robót i dostaw w zakresie budownictwa naziemnego o ile nie zostały zmienione Ogólnymi przepisami wymienionymi pod 1).

3) Urzędowy wzór oferty. ng 47 112
Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta lub też nie uwzględnienia żadnej oferty. Otwarcie ofert nastąpi punktualnie o godz. 11.30. Wzory ofert wydaje się za opłatą od dnia 22. 7. br. w pokoju 315 naszego biura w godzinach od 8—13-ej. Blizszych informacji udziela się w pokoju 312 naszego biura.

Zarząd Miejski w Poznaniu
Wydział Budownictwa Naziemnego
Poznań, ul. Grunwaldzka 18, III pr.

(—) Czasz, radca miejski. (—) Inż. Krasiński w z. nac. wyd.

Nagłówekowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i. w. z. a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tym 5 nagłówekowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Głoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 025, d 1611 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10,45.

1. DOMY - PARCELE

Willa
z ogrodem, oraz parcela budowlana Puszczykowsko. Dworcowa 20. zdg 9 363

Sprzedam
kamienicę piętrową nowoczesną budowa, centrum, miasta powiatowego, ogrodem i budynkami gospodarczymi, nadającym się na przedsiębiorstwo, cena 32 000,— zamieszkała przez 5 rodzin. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 9 741

Sprzedam
dom w którym znajduje się rzecznictwo od 40 lat wraz z interesem i urządzeniem powiatowym mieście. Cena wedle umowy. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 9 558

Dom
i duży plac frontowy przy wpłacie 10 000,— do 12 000,— złotych zaraz na sprzedaż i wiele innych parcel. Zgłoszenia Chwaliszewo 9 m. 4. zdg 9 696

Parcele
Poznań 80 groszy metr sprzedam. Szamotulska 26. Zielnińska zdg 10 083

Dom
piętrowy z ogrodem w Poznaniu sprzedam. Debiec, Makowa 8. zdg 10 425

Parcele
5 000 m² Suchyłaś okazujecie sprzedam, restauracja. Pocztowa 30. zdg 10 612

Dom
nowy sprzedam wpłaty 21 500 zł. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 10 640

Orłowo
plac 1327 m² korzystnie zaraz. — Wiadom. u adwokata Mielżyńskiego 6. zdg 10 525

Kamienica
nowa, komfortowa 75.000, dochód 8.000

Kamienica
nowa, komfortowa, — parkiety 130.000 wpłaty 100.000

Kamienica
nowa, komfortowa, wpłaty 72 000 przejęcie amortyzacji. Kamienica nowa 42.000, willa, nowa 28.060 wpłaty 22.000

Karaluz
Poznań, Marsz. Focha 25. zdg 9 575

Parcele
840 m². Wilda, ul. Saperska, z rysunkami 2.500 spiesznie sprzeda Nawał, Poznań, Focha 15 — Pośrednictwo zdg 10 202

Sprzedam
parcele pod budowę przy ruchliwej ulicy w Kościance, oddał 15 minut od miasta. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 10 536

Willa
nowa pięciopokojowa przy tramwaju 14 000, wpłaty 0 000 reszta amortyzacja. Majka, Ratajczaka 10. zdg 10 554

Willa
jodnomieszkańcowa z ogrodem do wdzierżawienia lub sprzedania. Ostroroga 25. zdg 10 568

Parcele
3 060 m² Solacz, zaraz sprzedam. Oferty „Par” 56.264 Pg 28 939-56.242

Dom
nowy wpłaty 35 000, dochód 6 000. Malecki, Rybaki 20 a. zdg 10 573

2. PIENIĄDZ

12 tysięcy
posiadam proszę o propozycje. — Oferty Kurier Pozn. zdg 10 639

Interes
światny, wymaga powiększenia. Poszukiwałbym współzniczy — wkładem 4 000,—. Oferty Kurier Poznański zdg 10 631

5 000
pożyczki lub współnika do przemysłu. Oferty Kurier Poznański zdg 10 530

3. LETNISKA I UZDRÓWKISKA

Gdynia
Kamienna Góra, pensjonat „Różany Gaj” przy nowobudowanej pięknej plaży komfortowe pokoje z utrzymaniem od 8 zł. ng 46 265

Nad morzem
tanie letnisko 3 minuty od plaży. Obfita, wyborowa kuchnia. Pokój z utrzymaniem 5 zł dziennie. Pensjonat Szeński Chłapowo, pow. Morski. Stacja kolejowa Wiewka Wiew - Hallerowo. ng 46 263

Kowanowski
Pałac, poczta Oborniki, telefon 111, przy Zakładzie Przyrodolecznym Miłowody nad Welną, — piękne spacer, rybołówstwo, kąpiel, dancing, bridiż, posiada wolne pokoje lipiec. zdg 9 788

4. OSOBISTE

Oszczędzisz
dużo, stoluując się w znanej śniadalni Sobczyńskiego, Ratajczaka 2. zdg 9 485 6

6. OŻENKI

Wybitnie
kulturalna, zamożna poślubi wyższy urzędnik państwowy 35 Warszawa. Oferty Kurier Poznański zdg 10 580

Wymarzone
ognisko domow, stwórz panu na stanowisku panna, lat 30. Oferty Kurier Poznański zdg 10 576

7. SPRZEDAŻE

Wózki
wybór. Trąbceżyński, Pierackiego 11, podwórze. „Kredyt”. zdg 5 291

„Meble W. Patz”
Najnowocześniejsze wzory niskie ceny. Poznań, Wrocławska 15. Coroczna wystawa na Targach Międzynarodowych. Ng 46 499

Motocykl „Phänomen”
motorem Sachs 2,75 KM 2 biegi i wolny światło elektryczne. Bezpłatki. Rejestracja jak rower. Cena 695,—
Wul - Gum,
Poznań, Wielkie Garbary 8. Pg 28 573-19,79

Wentylator
zmienny Siemens ścienny. — Schoen, plac Wolności 13. zdg 10 643

Letnisko!
restauracja z pełnym wyszynkiem, rola, sad, 250 drzewek owocowych, stawy rybne, obszar 5 ha w Poznaniu, z powodu choroby korzystnie na sprzedaż. Do objęcia potrzebne 12.000. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 9 948

Centralne
ogrzewanie kompletne, na wodę kociol — system Steblera, powierzchni ogrzewal. 14 m², 19 grzejników powierzchni ogrzew. 100 m² komplet rur, korzystnie sprzedam Kurier Poznański ng 4 7005

Wielki wybór Kryształów
różnych innych drobiazków najniższe ceny tylko Jezuitska 10. (Świetosławska).

„Dom Okazyjnego Kupna”
Pg 28 933-28 27

Sprzedam
motocykl „Sarolea” 350 m³. Adres Kurier Poznański zdg 10 506.

Skład
papieru i galanterii na prowincji z powodu wyjazdu, zaraz na sprzedaż. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 962

Plachty
żniwne worki używane do zboża i maki. Bartkowiak, Dąbrowskiego 70 zdg 10 380/81

Meble
kupuje się najtaniej u **Bakosia, Stary Rynek 51** zdg 9 005-6

Walizy, Torebki, Nesesery,
Parasole, laski, paski
Czysz,
Szkoła 11. Pg 28 074-5-25, 62 3

Korzystnie
oddam skład pieczywa — kawiarne centrum. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 10 545-6

Tapczan
nowoczesny sprzedam. Pocztowa 31 a. m. 3. zdg 10 604

Dziecięcy
wózek 15 zł. Plac Sapieżyński 10b m. 5. zdg 10 527

Typografy
do składania czcionek
Kalander Automat
do druku. Inf. Markowiak, Patr. Jackowskiego 33. zdg 10 528

Zaleszczyki
Polski Meran, sklep galanterijny dobrze prosperujący katolicki do sprzedania towarem. Gotówka 10 000,—. Zgłoszenia Orbis, Zaleszczyki. zdg 10 532

Zakład
krawiecki dla krawca wojskowego okazujecie sprzedamy. Kurier Poznański ng 46 344.

Okazyjna sprzedaż Ciężarówka
2 tonówka marki „Dogge” 4 cylindrówka, bardzo dobrym stanie gotowa do jazdy cena wyjątkowa 1 700 zł.

Limuzyna
6 osobowa 4 drzwi marki „Essex Supersix” 6 cylindrówka, bardzo dobrym stanie gotowa do jazdy, cena wyjątkowa 1650 zł. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 7840.

Rzeźnictwo
dobrze prosperujące z całkowitem urzędzeniem od zaraz na sprzedaż. Miłosław, pow. Września, Rynek 3 zdg 10 534

Wózek
dziecięcy biały. Traugutta 32, m. 11. zdg 10 728

Polowczyk
Pointer trzecie pole, tel. 41-69. zdg 10 550

Restaurację
najlepszym centrum Poznania, mieszkaniem, dobrze prosperującą z powodu wyjazdu sprzedam Paluch, Poznań, Kantaka 89. zdg 10 549

Maszynę
damską „Singer”. Poznańska 27 a — 7. zdg 10 570

Maszynę
do pisania „Adler” 7 okazujecie sprzedam. Pocztowa 15 — 2. zdg 10 653

Motocykl
Sarolea 500 ccm. z przyczepką, w dobrym stanie. Dąbrowskiego 81. zdg 10 656

Gablotke
stoł składowy, dwa łózka metalowe, Just, Mielżyńskiego 2. zdg 10 657

Bilard
automatyczny tania sprzedam. Wrocławska 32. zdg 10 658

Sala
murowana 22 x 13 mtr., nadaje się na wytwórnię, fabrykę itp. z rozbiórki na stołowe. Adres Kurier Pozn. zdg 10 662

Samochód
sportowy, dwuosobowy. Fiat, mało używany. Majewski, św. Marcin 6. zdg 10 668

2 konie
kasztany ciężkie sprzedam. Gustaw Głaetzer, Poznań, Jasna 19. zdg 10 679

Sprzedam
okazyjnie tylko Polakowi obiekt fabryczny, murowany składający się 5 sal i 13 mieszkań, duże piwnice, plac 2 400 m² położony w dobrym punkcie, doży powiatowe miasto Pulawy nad Wisłą przy porcie, kolej w miejscu, cena 13 tys. Janicki, Lublin, skrzynka pocztowa 164. zdg 1 430

Wilczyca
roczna, ostra Rzeczypospolitej 3 — 1. zdg 10 722

programy radjowe

OGÓLNOPOLSKIE

Wtorek 20 lipca.

6.15 audycje poranne; 11.57 sygnał czasu; 12.03 dziennik południowy; 12.15 skrzynka rolnicza; 12.25 orkiestra wojskowa pod dyr. por. Aleksandra Gaula (z Łodzi); 15.45 wiadomości gospodarcze; 16.00 rzeczy ciekawe z pięciu części świata — audycja w opracowaniu Kazimierza Plucińskiego dla dzieci starszych (z Poznania); 16.20 utwory na dwa fortepiany w wyk. Natalii Weismann-Hublerowej i Heleny Landau (z Krakowa); 16.45 wycieczka do Aleksandrowa — felieton (z Łodzi); 17.00 wycieczka kompozytorzy piszą lekką muzykę. Audycja muzyczna w układzie Stanisława Róży. Wykonawcy: zespół smyczkowy, 2 fortepiany, flet tenor i mezzosopran, oraz „Piątka poznańska” (z Poznania); 17.50 aktualna pogadanka turystyczna; 18.00 przegląd aktualności finansowo-gospodarczych; 18.15 koncert rozrywkowy z udziałem Erny Sack — płyty; 18.50 pogadanka aktualna; 19.00 „Pięć minut w niebie” — skecz Bolesława Renna (z Krakowa); 19.15 recital skrzypcowy Szymona Bakmana; 19.50 wiadomości sportowe; 20.00 koncert rozrywkowy w wyk. ork. Tadeusza Seredyńskiego z udziałem Marii Sokół — śpiew i Tadeusza Seredyńskiego — fortepian (ze Lwowa); w przerwie około godz.

WARSZAWA

Warszawa II. — 13.00 koncert rozrywkowy (płyty); 14.00 pare informacji; 14.05 muzyka kameralna na instrumenty dęte (płyty); 15.00 reportaż z życia; 15.15 muzyka lekka w wyk. Malej Ork. P. R.; 22.00 wiadomości sportowe; 22.05 muzyka lekka (płyty); 23.00 felieton Wincentego Rapackiego pt. „Czasy szkolne”; 23.15 muzyka taneczna z dancingu „Cafe-Club”.

POZNAŃ

Poznań — 12.15 „W pełnym sezonie żniw” — pogadanka rolnicza; 13.00 życie kulturalne i społeczne Poznania; 13.05 muzyka Jana Straussa (płyty); 14.05 przegląd giełdowy; 14.14 lekkie utwory skrzypcowe — płyty; — 18.10 Georges Boulanger jako kompozytor i wykonawca — płyty; 18.45 wiadomości sportowe lokalne; 23.00 muzyka taneczna — płyty.

Dwupokojowe
łazienka, bezpodatkowe, Czynsz 50,—, kaucja 350,—, do wdzierżawienia. Szamarszewskiego 56, dozorca. zdg 10 378

Czteropokojowe
wysoki parter, pięciopokojowe III piętro odnowione tania. Chelmońskiego 9. zdg 10 460

5 i 6
komfortowe korzystnie wynajme. Grottera, telefon 34-44. Pg 28 932-56 253

Pięciopokojowe II.
komfortowe, słoneczne, odnowione. Grunwaldzka 19. zdg 10 520

Trzypokojowe
słoneczne, Aleja Hetmańska 9 — wskaże dozorca. zdg 10 729

Mieszkanie
4 pokojowe, nobliwie umeblowane, wdzierżawie bezdzietnym lub kawalerowi. Spieszne oferty Kurier Pozn. zdg 10 730

Mieszkanie
pokój i kuchnia z meblami 1 200. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 734

Pięciopokojowe
wygodami odnowione. Górna Wilda 47, m. 5. zdg 10 567

Trzy
pokoje komfortowe, odnowione, do wynajęcia. Polna 19, właśc. Buško, Piekary 22/23. zdg 10 651

Trzypokojowe
willowe, bezpodatkowe, tramwaj 4 minuty, bezdzietnym. 60,—, Oferty Kurier Pozn. zdg 10 655

Trzypokojowe
słoneczne, I piętro, zupełnie odnowione, zaraz. Chociszewskiego 37 a. zdg 10 677

Pięciopokojowe
Stroma 27. zdg 10 678

Trzypokojowe
mieszkania, łazienkami, kuchnia-mi od gospodarza. Ul. Strzecha 16, nowy dom, Łazarz, od 11—14-tej obejrzeć. zdg 10 726

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

15.00 Lipsk. — Koncert. 15.15 Koenigsw. — Pieśni portugalskie. Wiedeń. — Koncert mandolinistów. 16.00 Wrocław — M. rozrywkowa i melodie operowe. R. Paris. — Koncert z konserwatorium amerykańskiego. 17.00 Budapeszt. — Recital fort. 17.15 — Mediolan. — M. taneczna. 18.00 Koenigsw. — M. romantyczna. — Hiversum II. — M. lekka. 19.00 Praga. — Koncert ork. wojskowej. 19.05 Ryga — M. skandynewawska. 19.30 Budapeszt. — Węgieckie pieśni ludowe z tow. muzyki cygańskiej. 20.00 Bruksela fr. — Festival muzyki belgijskiej. Drotwiche. — Koncert symf. — Bruksela flam. — „Zemsta niepotrzeba” opt. Straussa. 20.10 — Koenigsw. — M. taneczna. 20.15 Strasburg. — „Carmen” op. Bizeta. 20.50 Praga. — Koncert ork. filharmonicznej. 21.00 Mediolan. — „Napój miłosny” op. Donizettiego. R. Paris. — „La Vivandiere” opt. Godarda. 21.15 Sztutgart. — Koncert szubertowski. 21.30 Wiedeń. — Melodie Jana Straussa. 21.25 Hiversum II. — Pory roku, orat. Haydna. 22.00 Lipsk. — Koncert solistów. Sztokholm. — Płyty. 22.20 — Praga. — M. taneczna. 23.00 Kopenhaga. — M. taneczna (do 0.30). Koenigsw. — Ułubione melodie. 24.00 Frankfurt i Sztutgart — M. operowa (do 1.00).

Czteropokojowe
komfort, front, II, meblami, niska dzierzawa, tania. Adres Kurier Pozn. zdg 10 716

Mieszkanie
do wynajęcia. Restauracja, Starościeńska 13. zdg 10 693

13. SZUKA MIESZK.

Poszukuje
się od 1 września 1937 r. na Łazarzu 2-4 pokojowego mieszkania z kuchnią, łazienką, wprost od gospodarza. Zgłoszenia z podaniem warunków do Kuriera Poznańskiego pod ng 47 018

3
pokojowego mieszkanie od gospodarza okolica Głównej Poczty pewny platnik poszukuje od zaraz. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 500

Potrzebne
3-5 pokojowe centrum, parter, wyoki parter. Działowy 11, Sułpińska. zdg 10 627

Urzędnicza
pokój kuchnia gospodarza — dzielnicy Łazarz. Jeżyce. Czynsz miesięczny. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 727

Mieszkania
3-4 pokoi centrum od gospodarza szuka urzędnicza. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 557

2
pokoje kuchnia śródmieściu pewny platnik kolej. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 571

15. POKOJE UMEBL.

Centrum
panu, nobliwy. Składowa 1, m. 17 III wejście — I piętro. zdg 10 205

Umeblowany
pokój do wynajęcia Pierackiego 11 m. 5. zdg 10 496

Pokój
Piekary 8 a — 41. zdg 10 607

Wielka
19 — 9. zdg 10 606

Piękny
tani. Działowy 11, m. 7. zdg 10 620

Próżny
pokój małżeństwu, urzędnik, ul. Działowski 9 — 13, parter-lewo. zdg 10 632

Duży
frontowy jednej osobie. Libelta 3 m. 5. zdg 10 524

Pokój
solidnemu panu wzgl. panom I ptr front. Rynek Łazarski 10a — 4. zdg 10 510

Przyjeżdżnym
Plac Kolegiacki 5 — 3. zdg 10 596

Duży
próżny pokój kulturalnej pani lub panu. Wielka 13 m. 10. zdg 10 603

Pokój
komfort utrzymaniem zaraz wynajme. Marcinkowskiego 24, m. 12. zdg 10 556

Panienkom
własna pościela wspólny. Mostowa 29, m. 3. zdg 10 543

Pokój
komfortowy telefon. Zacisze 2, II. p. narożnik Jasnej. zdg 10 541

Pokój
wejście z klatki czysty inteligentnemu panu. Długa 12, m. 8. zdg 10 569

Próżny
frontowy. Półwiejska 31 — 12. zdg 10 649

TEATRY

Poznań, poniedziałek, 19 7.
ADRIA: „Prosimy do walca”.

KINA

Poznań, poniedziałek, 19 7.
APOLLO: „Dziewczę z Prateru” (Narzęczona z Wiednia).
CORSO: „Tajemnica Czarnego Pokoju”.
GLORIA: „Ulica Szaleństw”.
GWIAZDA: „Pałac w Flandrii”.
METROPOLIS: „Tydzień przed ślubem”.
OSWIATOWE T. C. L.: „Pan z milionami”.
RENAISSANCE: „Diabły dzikiego Zachodu”. „Amerykańskie awantury”.
SŁONCE: „Syn Admirala”.
SFINKS: „Mały Buntownik”.
S. IT: „Godzina pokusy”.
TECZA-Łazarz: „Bohater z Texasu” i „Biały Tarzan”.
TECZA-Wiła: „Pieśń miłości”.
WILSONA: „Rece zawinily”

Pokoik
Waly Kościuski 5 — 2. zdg 10 659

Pokój
umeblowany. Jackowskiego 9 — 2. zdg 10 665

Pokój
względnie dwa. Wolności, telefon 28-68. zdg 10 666

Pokój
Długa 4 — 1. zdg 10 577

Wolnica
3 — 10. zdg 10 699

Eleganckie
łączone, oddzielne. Łakowa 14, — 22. Obejrzyć 12-5. zdg 10 696

Kulturalnemu
elektryczność, łazienka. Fabryczna 1, m. 6.

Przyjeżdżnym
stałym. Młyńska 12 a — 9. zdg 10 707

Przyjeżdżnym
Aleje Marcinkowskiego 2 — 1. zdg 10 719

16. SZUKA POKOJU

Małżeństwo
intel. szuka pokoju umebl. od 1. w cenie do 20.— zł. Oferty Kurier Pozn. zdg 7 354

Małżeństwo
z dwojga dziećmi lat 4 i 1 rok, szuka pokoju umeblowanego od 1. 8. niedrogo. Oferty z podaniem ceny Kurier Pozn. zdg 7 353

Pokoiku
śródmieściu do dwudziestu złotych. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 572

Pokój
z utrzymaniem blisko kościoła św. Marcina od zaraz na miesiąc poszukuje ksiądz. — Oferty Kurier Pozn. zdg 10 674

17. LOKALE

Składnica
Dąbrowskiego - Kochanowskiego do wydzierżawienia. Administracja Dąbrowskiego 14/16. zdg 10 377

Skład
suterenny z oknem wystawowym, ruchliwy punkt, do wynajęcia — dzierzawa rok z góry. — Półwiejska 40. zdg 10 624

Skład
urządzeniem, mieszkaniem przy Świętokrzyskim tania odstąpię. Adres Kurier Pozn. zdg 10 574

23. ROZMAITE

Księgarzowi
rutynowanemu ułatwimy przejęcie jedynej polskiej księgarni w największym mieście powiatowym woj. łódzkiego. Potrzebne kilka tysięcy zł. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 23 783

Naprawy
dywanów, cerowanie garderoby. telefon 22-02. Adamski, Ratajecka 15, m. 6. zdg 16 227

Oddam
niemowlę, chłopczyka ładnego, za własne. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 717

Który
z adwokatów - prawników podejmie się z korzyścią i za przystępną cenę przeprowadzić układ z wierzycielami przy wojewódzkim urzędzie Rozjemczym w Poznaniu przy gospodarstwie rolnym grupy B. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 10 589

Poważna firma
poszukuje osobę posiadającą własny 6 osobowy samochód. Dobry zarobek gwarantowany. Oferty Kurier Pozn. zdg 46 464

24. NAUKA

Łacina
greka, francuski, angielski, niemiecki, włoski, rosyjski, czeski itd. Matematyka, geometria, fizyka, chemia, muzyka itd. Korepetycje, konwersacja, gramatyka, tłumaczenie. Sekcja Pośrednictwa Pracy „Bratniej Pomocy” SSSUP. Al. Marsz. Piłsudskiego 7 tel. 39-46. zdg 10 587

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

a) Służba domowa

Posługi
szukam Łazarza. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 622

Młoda
dziewczyna z gotowaniem zaprawami i pieczywem bez prania poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 637

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posady od zaraz do wszystkiego. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 522.

Służąca
skromna, uczciwa szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 732

Kochająca
dzieci zajmie się dziećmi. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 536

Panienska
przychodnia od godz. 11 szuka sprzątania pokoi lub biura. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 537

Kucharka
młoda szuka posady. — Oferty Kurier Pozn. zdg 10 667

Sierota
uczciwa szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 709

Pracznka
uczciwa, czysta, szuka prania. — Oferty Kurier Pozn. zdg 7 996

Młoda
meżatka poszukuje posługi przed południem, może się zająć cerowaniem i szyciem. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 733

Przychodnia
panna szuka posady do dzieci. Oferty Kurier Pozn. zdg 8 828

Prasowaczka
z praniem dobra siła szuka pracy. Łaskawe Oferty Kurier Pozn. zdg 9 017

Poszukuje
posługi Wilda — Wierzbicę przed południem. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 585

Posługi
poszukuje. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 070

Poszukuje
posługi, ewentl. na cały dzień od zaraz. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 088

Posługi
poszukuje. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 102

Posługaczka
poszukuje posługi przed południem dobrymi świadectwami i poleceniami. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 116

Prasowaczka
z praniem poszukuje posady. — Oferty Kurier Pozn. zdg 7 185

Posługi
szuka uczciwa. Oferty Kurier Pozn. zdg 8 257

Szukam
posługi na Jeźycach. Oferty Kurier Pozn. zdg 8 460

Posługi
trzy razy lub dwa tygodniu. — Oferty Kurier Pozn. zdg 8 381

Poszukuję
posługi od zaraz, również dobrze gotuję. Oferty Kurier Pozn. zdg 8 291

b) Inni

Rolnik
buchalter pomocnik poszukuje posady. Samotny, lat 49. Warszawa, Nowomiejska 2, m. 13. Idzikowski. zdg 7 379

Inteligentna
do samotnej osoby w charakterze towarzyszyki miejscowości obojętnej. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 188

Radiotechnik
monter, dzielnicy fachowiec, długoletnia praktyka poszukuje pracy. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 480

Pierwszorzędne
trio, akordeon, śpiew wolny od 1 sierpnia. Oferty do Kuriera Pozn. zdg 10 105

Ogrodnik
kawaler, inteligentny, dzielnicy fachowiec szuka posady zaraz lub później, okolica obojętnej. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 384/5

Młoda
pokojowa wykwalifikowana poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 638

Syn
rolnika po maturze, poszukuje jakiegokolwiek posady ra majątku od 1. 8. Zgłoszenia Agentura Kuriera Pozn. zdg 10 529

S. O. S.
Kto poda bratnią dłoń inteligentnej, która szuka pracy jakiegokolwiek: kasjerki, ekspedientki, cukierni-piekarni, kiosk, czytelni, u starszej pani, sekretarki, lektorki. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 10 523.

Nauczycielka
francuski, niemiecki obydwa z dobrą konwersacją, muzyka, w letnia praktyka, doskonałe referencje, poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 585.

Szofer
kawaler, uczciwy, sumienny, półtora roku praktyki, zna ślusarke, elektrykę, wykonuje naprawy, własne narzędzia, dobre świadectwa i polecenia, wymagania bardzo skromne, szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 539

Dwie
panienki poszukiwane, lat 18, szukają posady dla dzieci i pomocy pani. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 10 1134. ng 46 345

Bielizniarka
mereszarka szyć pościelowa, osobista, wyprawy, szuka posady dom, za dom, wyjazd. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 10 650

Pracznka
poszukuje prania, złotego dzienne.

Krawcowa
szuka posady — przyjmie prace w dom. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 976

Absolwentka
szkoły Wydziałowej poszukuje pracy biurowej. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 233

Technik dentystyczny
pierwszorzędny, młody, pracujący starannie i dobrze we wszelkiej pracy wchodzącej w zakres techniki dentystycznej. Naukę oraz praktykę we Francji i w Polsce, szuka posady. Łaskawe oferty Kurier Pozn. zdg 10 401

Inżynier-Mechanik
notarialnie stwierdzony kierownik bojowy oddz. powstania Wielk. obrońca „Bazaru”, zdobywca Ratusza w Poznaniu szuka pracy przemysłu handlu zaraz. Łask. zgłoszenia: J. Leszczyński, poczta Główna, koło Łowicza. zdg 10 048

Ekspedientka
rutynowana, dział papierniczy poszukuje zajęcia. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 074.

Na majątek
prowadzenia biura najchętniej u samotnej osoby z małym wyagrodzeniem Łask. zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 10 468.

Kelner
poszukuje posady, miejscowość obojętnej. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 247

Szofer
mechanik szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 259

Rutynowany ksiązkowy
bankowiec bilansista pragnie zmienić posade. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 406

Krawcowa
domowa szuka posady, długoletnia praktyka, dobry krój, sepej. piaseczka, kostiumy. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 210

Panienska
poszukuje miejsca jako uczennica w piekarni. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 810

Panna
inteligentna, przystojna, lat 21, wyuczona szycia, robótek, poszukuje posady do dzieci, towarzysza lub składu na wyjazd. Warunki Kurier Pozn. zdg 9 770

Praktykantka
pisząca na maszynie ze znajomością stenografii, poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 753

Szofer
kował, rok praktyki szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 885

Książkowa
biegła, pracowita, zaufana, język polsko-niemiecki, szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 152

Panienska
inteligentna, przystojna, znająca wszelkie prace domowe, język niemiecki, francuski, pracowała w szpitalu szuka posady w hotelu, szpitalu, jako baba do dzieci lub jakiegokolwiek inni. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 823

27. WOLNE MIEJSCA

Inteligentna
emerytka potrzebna do gospodarstwa domowego i księgowości handlowej od starszego samotnego kupca. Posiadająca kilka tysięcy gotówki mile widziana — cel poważny. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 10 447.

Absolwentka
szkoły handlowej, biegła stenografii i maszyna, poszukiwana na majątek. Zgłoszenia osobiste Hotel Bazar, środa, godzina 10. zdg 10 399

Elew
natychmiast poszukiwany przedsiębiorstwo zbożowe Poznań, — pierwszeństwo absolwenci Liceum Handlowe względnie Miejskiej Szkoły Handlowej. Zgłoszenia odpisy świadectw Kurier Pozn. zdg 9 820

Fryzjerkę
działała przyjeźm 1. 8. pensja i utrzymanie. Zgłoszenia Agentura Oredownika, Grodzisk, Bukowska 4. ng 47 009

Apteka
na Pomorzu, piękna okolica, około 6 000 m, poszukuje per 1. 8. r. magistra (e), asystenta (ke). Reflektuje na solidn. samodzieln. rzutkiego sprzedawce. Zgłoszenia z odpisem świadectw Kurier Pozn. zdg 23 798

Maszynistka
z maszyna potrzebna. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 10 605

Młynarza
pracowitego, skromnych wymagań, przyjmie od zaraz Wintuska młyn wodny Kety Małopolska. Podanie warunków pisemnie. zdg 10 609

Dziewczyna
do wszystkiego zaraz. Nowa 5, m. 5, wejście Murna 1. zdg 10 623

Krawcowa
pierwszorzędna od 1. 9. potrzebne. Zgłoszenia zaraz Buchmanowa, św. Marcin 33. zdg 10 690

Uczeń
z praktyką do warsztatu mechaniczno-samochodowego od zaraz. Wielkie Garbary 17. zdg 10 521

Potrzebny
od zaraz młynarz, znający dobrze przemiał żyta i pszenicy, maszynista do obsługi motoru na gazesacy, oraz księgowy znający dobrze księgowość. Oferty warunkami Kurier Pozn. zdg 10 516

Zdolne
marszantki potrzebne. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 10 513.

Kasjerka
na majątek uczciwa, dobrze polecona, starsza od 1. 9. 37 Oferty Kurier Pozn. zdg 10 533.

Fotografa
zdolnego przyjmie Markiewicz Al Piłsudskiego 1. zdg 10 592

Nauczycielka
wychowawczyni do 4 dzieci, wiek 9-4 lat, potrzebna od 1. 9. najchętniej z językiem niemieckim. Zgłoszenia z podaniem pensji przyjmują Błażkowska, Lignowy, poczta Pelplin, pow. Tczew, Pomorze. zdg 10 582

Dziewcze
do posyłek zaraz Skład kapeluszy. Pierackiego 9. zdg 10 602

Dziewczyna
do dziecka, prac domowych, potrzebna. Adres wskaże Kurier Pozn. zdg 10 733

Uczennica
fryzjerska potrzebna P. Hurnik, św. Marcin 45. zdg 10 561

Uczeń
ksiegarski potrzebny gotówka 50 zł. Adres wskaże Kurier Pozn. zdg 10 553

Biuralistka
z ładnym charakterem pisma, pisząca na maszynie potrzebna zaraz. Zgłoszenia z dołączeniem fotografii życiorysem i odpisami świadectw. Znajomość branży pierwszeństwo. Napierała, Restauracja Dworcowa, Bydgoszcz (Dworzec). dg 23 750

Cukiernik
tylko siła pierwszorzędna potrzebny. Zgłoszenia z odpisami świadectw, podaniem warunków do A. Drzewiecki, Toruń, Knopkiewicz 11. ng 47 714

Pomocnik
krawiecki potrzebny zaraz. Łucjan Czarnkowski, Wieleńska 6. ng 46 107

Panienska
do dzieci poszukuje. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 652

Biuralistka
zastępstwo potrzebna zaraz. — Oferty Kurier Pozn. zdg 10 669

Dziewczyna
młodsza gotowaniem. Strzelecka 3 a — 6. zdg 10 718

Dziewczyna
sumienna, umiejąca gotować oraz do wszelkich prac domowych potrzebna. Strassburgerowa, Wągrowiec, Rogozińska 43. ng 47 110

Uczciwa
początkująca. Dąbrowskiego 57. zdg 10 715

Dziewczyna
młodsza, zdrowa, silna, z dobrym gotowaniem, do wszystkiego od zaraz. Ul. Woźna 9, skład papieru. zdg 10 723

Panienskę
młodsza z ukończoną Szkołą Handlowa na praktykę przyjme. Oferty z życiorysem i podaniem wysokości wynagrodzenia do Kuriera Pozn. zdg 10 575

Chłopiec
do posyłek może się zgłosić. Pieczyński, St. Rynek 44. zdg 10 590

Ekspedientkę
do samodzielnego prowadzenia kiosku bufetu, kaucja 50 zł. Zgłoszenia do Kuriera Pozn. zdg 10 704

Potrzebna
uczennica do składu rzeźnicznego Poznań, Wodna 23, Franciszek Molik. zdg 10 702

Potrzebna
przystojna, wiek 20-35 jako zastawczyni do kupca, warunek życiorys, pożyczka 500 zł pod pew. zastaw. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 680

Bufetowa
kaucja bankowa. Restauracja, Starościeńska 13. zdg 10 694

Dziewczyna
umiejąca dobrze gotować potrzebna od 1. 8. 1937. Zgłoszenia osobiste Mickiewicz 7, m. 5, od godz. 8-11 oraz 16-17. zdg 10 697

Książkowa
samodzielną znająca żurnal amerykański potrzebna od zaraz. Zgłoszenia z podaniem pensji jak i referencji do Kuriera Pozn. zdg 10 712

Krawcowa
dobrym krojem potrzebna. Andrzejewski, Rynek Łazarski 2. zdg 10 711

Fryzjerka
lub fryzjer na trwałą żelazkową potrzebny. Kozia 19. zdg 10 706

29. ROZRYWKA

Dziś Gary Cooper w świetnej